

PO JUGOSLAVIJI

Širše sodelovanje

V Sloveniji se je mudila delegacija Beloruske SSR, ki se je med drugim pogovarjala s predstavniki republiškega izvršnega sveta in republiške skupščine. Pogovarjali so se predvsem o gospodarskem sodelovanju. Razmeroma skromen slovenski delež naj bi se v menjavi med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo povečal. Vodja beloruske delegacije je pri tem poudaril, da je njegova vlada pripravljena proučiti dodatne predloge in razširiti program sodelovanja. Posebej je poudaril pomen znanstvenotekničnega sodelovanja in ob tem pozdravil dejstvo, da je že steklo sodelovanje med slovensko in belorusko univerzo in akademijo.

Skromne proslave

Predsedstvo zvezne konference SZDL Jugoslavije je v okviru svojih priprav na dejavnost v prihodnjem letu ugotovilo, da bo v ospredju prav gotovo 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije in tudi proslavljanje 40. obletnice vstaje. Kar zadeva obletniško razpoloženje, velja pripomniti, da proslave prihodnje leto nikakor ne bi smele presežati okvire, ki jih še lahko uvrstimo med stabilizacijske.

Delegacija CK ZKS na Koroškem

Na povabilo deželne delegacije KP Avstrije za Koroško se je mudila na obisku v Celovcu delegacija CK ZK Slovenije, ki jo je vodil sekretar CK ZKS Franc Šetinc. Na pogovorih so se vzajemno seznanili z družbenoekonomskim položajem na Koroškem in v Avstriji oziroma Sloveniji in Jugoslaviji, o položaju slovenske narodnostne skupnosti in o aktualnih mednarodnih vprašanjih ter o položaju v mednarodnem delavskem gibanju.

Večja skrb za borce

Občinskim strokovnim službam, ki se ukvarjajo s problematiko borcev in vojaških vojni invalidov, bo treba zagotoviti ustrezne kadre, da bi lahko dosegli večjo strokovnost dela. Prav tako bo treba zaostri odgovornost tistih, ki v teh službah ne dosegajo ustreznih rezultatov. Po drugi strani pa bo treba tudi temu področju posvečati več skrbi pri njegovem podružljanju. Takšni so sklepi, ki so jih člani republiškega komiteja za borce in vojaške invalide sprejeli na podlagi dobro pripravljene informacije o tem, kako so omenjene strokovne službe po občinah organizirane in kakšni so uspehi njihovega dela.

Svetovni kongres rudarstva

Od 31. do 4. junija, leta 1982 bo v beografskem centru Sava 11. svetovni kongres rudarstva. Na njem bodo obravnavali problematiko mineralnih surovin kot členu v svetovnem gospodarstvu. Pričakovati je, da se bo kongresa udeležilo kakih 4000 inženirjev in drugih strokovnjakov za rudarstvo iz 80 držav. Poleg svetovnega kongresa rudarstva je bila naši državi zaupana tudi organizacija mednarodne razstave rudarstva. Ta specializirana prireditev bo takoj po kongresu od 4. do 12. junija 1982, organizirali pa jo bodo na razstavnem prostoru zagrebske velesejme.

KRANJ

Na ponedeljkovi konferenci SZDL so delegati izvolili nekatere nove člane v organih SZDL kranjske občine. V predsedstvu bodo odslej Franc Thaler, Andrej Lapanja, Marjan Gantar, Jože Kavčič, Roman Nahtigal, Vinko Šarabon, Joži Puhar, Jože Marjek, Jože Valant, Nada Kržan-Bogataj, Franc Kozina, Stane Božič, Aleksander Ravnikar, Henrik Peterneji, Katjuša Virnik, Mato Gostiša, Slavko Kalan, Slavko Malgaj, Alojzija Planinšek, Tone Bajuk, Miran Štefe, Franc Šifkovič in Stane Bernard. V izvršni odbor pa so bili izbrani Marjan Gantar, Roman Nahtigal, Joži Puhar, Jože Valant, Franc Kozina, Aleksander Ravnikar, Mato Gostiša, Miran Štefe in Stane Bernard. Na novo so bili izvoljeni tudi nekateri predsedniki organov občinske konference.

-jk

ŠK. LOKA

Danes ob 13. uri bo seja predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka. Predsednik, Janez Thaler predlaga za dnevni red obravnavo gradiva za 8. skupno zasedanje zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora občinske skupščine Škofja Loka, obravnava prošnje za finančno pomoč in še nekatere druge zadeve.

V ponedeljek, 20. decembra, bo ob 12. uri seja predsedstva občinske konference SZDL. Na dnevnem redu bo obravnavo gradiva za sejo družbenopolitičnega zbora, informacij o razdelitvi sredstev krajevnim konferencam SZDL za izvedbo posebnih programov in obravnava gradiva in odločitev delegatov za sejo Medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko, ki bo 25. decembra 1980.

L. B.

Na povabilo Izvršnega sveta skupščine SR Slovenije se je na prijateljskem obisku v Ljubljani mudila vladna delegacija beloruske sovjetske socialistične republike pod vodstvom predsednika vlade Aleksandra Nikiforoviča Aksenova. V torek, 16. decembra, so gostje obiskali tudi Iskra Elektromehaniko, in sicer njene temeljne organizacije, locirane na Laborah. Ogledali so si proizvodno avtomatskih telefonskih central, telefonskih elementov in aparatov ter računalnikov in z zanimanjem prisluhnili predstavitvi razvoja in organiziranosti SOZD Iskra ter njenih proizvodnih programov. Tovariš predsednik se je zahvalil za prisrčni sprejem in dejal, da je Iskra v SSSR zelo poznana in slovi po kakovosti svojih izdelkov. Ugotovil je njen visok znanstveno tehnični napredek in zaželel v bodoče še mnogo delovnih uspehov. Prenesel nam je tudi tople pozdrave beloruskega naroda, ki želi še krepiti vzajemno prijateljstvo in sodelovanje s slovenskim narodom. koncu obiska so si gostje s predstavniki DO Iskre Elektromehanike izmenjali novoletno zdravico. — E. K. — Foto: I. Križnar

Letni pregled dela

Razrešenih je več vprašanj

Letos so se v škofjeloški občini uspešno dogovorili o poteku obvoznice, izglasovali samoprisevek, prizadevanja za uresničevanje ekonomske stabilizacije dajejo rezultate — Delo OK SZDL uspešno, vendar premalo pobud krajevnih konferenc

Iz pregleda dejavnosti občinske konference SZDL Škofja Loka, ki so ga predložili na sredini programski konferenci, je razvidno, da so uspeli doseči aktivnost na vseh področjih dela. Že sama frontna sestava predsedstva in vseh drugih organov konference preprečuje forumsko delo, vendar pa je aktivnost in uspešnost dela še vedno v veliki meri odvisna od aktivnosti predsednika določenega odbora, sveta ali komisije. Še vedno so redke pobude krajevnih konferenc SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacij za razreševanje določenih nerešenih zadev, s katerimi se srečujejo občani in prav to je pogosto vzrok nezadovoljstva.

V formalnem pogledu je delo občinske konference SZDL organizirano frontno in široko razvejano. Pri OK deluje 14 koordinacijskih odborov, 11 svetov ter še 7 drugih odborov in komisij, vendar pa pri delu, kot so poudarili na konferenci, še niso dosegli željene širine. V svetih in komisijah bi se morali bolj posluževati sekcijjskih oblik dela, v krajevnih skupnostih pa v večji meri aktivirati vasko in ulične odbore SZDL.

Sicer pa so v škofjeloški občini letos uspeli razrešiti nekaj ključnih problemov, ki so za nadaljnji razvoj občine ključnega pomena. Uspešno so se dogovorili o poteku nove loške obvoznice in z uvedbo občinskega samoprisevka so postavili temelj izgradnji šol v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Vse rešitve so bile sprejete po najbolj demokratični poti.

Referendum za razdelitev krajevnih skupnosti Škofja Loka na štiri nove je dobro uspel, s tem pa je bila

podana možnost za bolj aktivno vključevanje krajanov v razreševanje zadev, ki jih neposredno zadevajo. Da bo nova krajevna samouprava zaživela tako kot je treba, pa bodo morala biti vodstva novih krajevnih skupnosti bolj aktivna.

Prizadevanja za uresničevanje politike ekonomske stabilizacije, so na konferenci ocenili kot delno uspešna. Kljub zadovoljivim poslovnim rezultatom pa so nekatera gibanja še vedno v nasprotju z dogovorjenimi stališči. Stopnja zaposlovanja se umirja, vendar se slabša kvalifikacijska struktura zaposlenih. Iz planov je razvidno, da predvidena investicijska poraba še vedno presega možnosti, v zvezi s tem pa so preoptimistični tudi drugi elementi planov. Usklajevanja so dolgotrajna in se preveč zadržujejo le v strokovnih krogih. Zaradi pomanjkanja časa so javne razprave pogosto le formalne. To pa povzroča slabo informiranost delavcev v združenem delu in krajanov v krajevnih skupnostih, s tem pa se zmanjšuje njihova odgovornost za uresničevanje planov.

V preteklem letu so tudi ugotovili, s kakšnimi sredstvi in kako lahko rešujejo vprašanja preskrbe in razvoj kmetijstva. V krajevnih skupnostih delujejo potrošniški sveti, v nekaterih krajevnih skupnostih pa tudi sekcije za kmetijstvo, ki pomagajo pri reševanju vprašanj kmetijstva.

Uspešne so bile tudi nekatere druge akcije, med njimi »Nič nas ne sme presenetiti«, ki naj bi postala stalna dejavnost vseh delovnih ljudi v tovarnah in pri delu in življenju v krajevnih skupnostih.

L. Bogataj

Svet v tem tednu

Prijateljstvo ob Jadranu

Le malo primerov takšnega sodelovanja, kakršnega gojita in razvijata Italija in Jugoslavija, bi lahko našli v Evropi in na svetu. Sedanji obisk predsednika predsedstva SFRJ Cvjetina Mijatovića v republiki Italiji pa bo sodelovanju utrl nova pota — Obisk v Vatikanu

RIM — Socialistična federativna republika Jugoslavija je država, ki pri razvijanju miroljubne, aktivne neuvrščene zunanje politike ne ostaja pri besedah, ampak je naša država primer uresničitve načela, da je vrednost neke države in njene politike cenjena izključno po tem, koliko prispeva h krepitvi svetovnega miru. Takšnih primerov je v sedanjem nemirnem svetu premalo. Eden od elementov naše zunanje politike pa je tudi sodelovanje in prijateljstvo z državami — sosedi.

Nič čudnega ni, če v številnih deželah sveta dajejo sodelovanje Jugoslavije s sosedi na enakopravnih osnovah ob medsebojnem spoštovanju za primer in poudarjajo, da je tega premalo. Takšne trditve je bilo pogostejše slišati posebno zadnje dneve, ko se je predsednik predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije odpravil na uradni in prijateljski obisk v Italijo in v Vatikan, ki ga je začel v sredo, danes pa bo obisk končan. Mnogi se sprašujejo, zakaj namenja naš predsednik predsedstva svojo prvo državniško turnejo nasploh Italiji.

Prepričljivih odgovorov je veliko. Med republiko Italijo in Jugoslavijo, državama z različno družbeno ureditvijo, teče ena najbolj odprtih meja v Evropi, meja, ki jo praktično ni, meja, ki jo vsako leto prestopi na milijone ljudi, meja, ki je bila nekdaj med najbolj spornimi v Evropi, pa sta imeli obe državi silno politično voljo za odstranitev nasprotij. Predsednik italijanske republike Sandro Pertini je bil zadnji tuji državnik, ki ga je sprejel predsednik Tito oktobra lani. Pet let prav tako letos mineva od podpisa Osimskih sporazumov, ki so odmevali po svetu, na osnovi teh sporazumov pa na preučevanju in razreševanju določenih vprašanj deluje 16 mešanih komisij. Republika Italija je prav tako naš tretji zunanjetrgovinski partner, kar 10 odstotkov trgovinskega in gospodarskega sodelovanja pa že dosega višje oblike. V sosednji republiki Italiji pa živi slovenski živelj, kateremu prav tako še niso dane vse pravice, čeprav se je prijateljska republika obvezala rešiti to vprašanje. Razlogov za Mijatovićevo pot k sosedi je torej veliko!

Veliko je bilo ob tej priložnosti izrečenega in napisanega. V Italiji, ki je v sredo na prvem programu nacionalne televizijske mreže neposredno prenašala prihod Cvjetina Mijatovića v Rim, poudarjajo vezi, ki sta jih stekla Pertini in Tito ter s tem rušila evropska in svetovna nasprotja, izjemen odmev pa so imele Mijatovićeve besede, da ni Jugoslavije s Titom in po Titu, ampak ostaja Jugoslavija ena in enaka. Prav tako v Rimu sodijo, da je zdajšnji obisk Jugoslovanov v Italiji povsem konkreten, stvaren. Dogovorejene so nove akcije v prid sodelovanju in prijateljstvu med državama. To dokazujejo pogovori Cvjetina Mijatovića s predsednikom republike Sandrom Pertinijem in predsednikom vlade Forlanijem, prav tako pa tudi srečanja našega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca z italijanskim zunanjim ministrom Colombom.

Mijatovićevo obisk v Italiji ima še drugo značilnost. Predsednik našega predsedstva je obiskal Vatikan in se sešel s poveljarjem rimskokatoliške cerkve papežem Jnsnezom Pavlom II. 14 let namreč že mineva, odkar ustvarjalno oblikujemo odnose med Cerkvijo in samoupravno družbo, prav tako pa je sedaj tudi čas, ko Cerkve ni več le pasivni spremljevalec svetovnih dogajanj, ampak aktivni sodelavec. Zategadelj je tudi obisk v Vatikanu pomemben.

J. Košnjek

Dogovor presplošen

Ceprav je prinesel precej dopolnitev, je družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo še vedno presplošen in ni odraz zahtev, ki so jih delavci postavili v izredno živahni javni razpravi, so poudarili na seji občinskega sveta Zveze sindikatov v Škofji Loki, ko so obravnavali predlog omenjenega dogovora. Nadalje so poudarili, da dogovor zahteva preveč dodatnih dokumentov in ponovno so zahtevali, da je za vse te dodatne strokovne dokumente potrebno določiti roke izdelave, ki naj bodo čim krajši. Sicer se lahko uveljavljanje dogovora zelo zavleče.

Ponovno so na seji izpostavili nekatere pripombe, ki so jih republikemu svetu Zveze sindikatov posredovali že po javni razpravi o osnutku dogovora pa v predlogu niso upoštevane. Tako se v predlogu dogovora različno tolmači uporaba sredstev sklada skupne porabe. Enkrat je dopuščena možnost, da se sredstva porabljajo le za regres za prehrano in za regres za letni dopust, drugič pa tudi za uresničevanje planirane stanovanjske politike in izobraževanje. Člani škofjeloškega sindikalnega sveta so za-

ntevali, da mora biti uporaba enotno urejena in predlagajo, da se uporabi druga rešitev.

Menili so tudi, da je potrebno bolj opredeliti merila za izplačevanje dohodka na podlagi minulega dela in določiti rok, do katerega lahko delavec uveljavlja zahtevo po dohodku iz minulega dela. Pripombo so imeli tudi na člen, ki določa akontacijo osebnega dohodka delavcem zaradi zastojev v proizvodnji. Dogovor predlaga 100-odstotno akontacijo. Škofjelocani pa menijo, da po preči osebnega dohodka zadnjih treh mesecev ni stimulativno za prizadevanja, da se zastoji čim prej odpravijo. Menijo, da delavci ne bodo zainteresirani za čim hitrejšo odpravo zastojev v proizvodnji, če bodo dobivali enake dohodke, če delajo ali ne. Zato predlagajo vsaj za 10 odstotkov nižjo akontacijo.

Družbeni dogovor tudi predlaga naj bi jubilejne nagrade za 10, 20 in 30-letno delo začeli nadomeščati z družbenimi priznanji. Ker pa smo jubilejne nagrade kmaj uveljavili in šele dosegli, da jih izplačujejo v vseh delovnih organizacijah, jih ne bi kazalo ukinitati. Na seji so predlagali, naj bi ob delovnih jubilejih podeljevali nagrade in najbolj prizadevnim delavcem tudi družbena priznanja.

Izredno veliko je bilo tudi razprave o neenakih delovnih pogojih in s tem o neenakih pogojih pridobivanja osebnega dohodka. Tak primer je zlasti kmetijstvo. Čeprav se ta pripomba ne nanaša na predlog dogovora, so pripombo posredovali republikemu svetu Zveze sindikatov, da jo upošteva v drugih dokumentih.

V ostalem delu pa so na seji občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za OD in skupno porabo podprli, ker pomeni korak naprej pri uresničevanju delitve po delu.

L. Bogataj

Opravičilo

V petek, 12. decembra, smo v Glasu na 12. strani objavili zapis o vojaški vaji na območju nekaterih krajevnih skupnosti v kranjski in tržiški občini. Med naštevanjem krajevnih skupnosti, ki so tako nesebično in ustvarjalno sodelovale v vaji, smo pomotoma pozabili omeniti krajevno skupnost Golnik. Za nenačrtno pomoto se krajevni skupnosti in krajanom Golnika ter njihovim organizacijam ter društvom najiskreje opravičujemo in prosimo, da naše opravičilo sprejmejo z razumevanjem!

Skrainni čas za temeljit premislek

Na skupni seji komiteja občinske konference ZKS predsedstev občinskega sveta ZSS, OK SZDL ZSMS so spregovorili o aktualnih nalogah komunistov v škofjeloški občini po 8. seji CK ZKS 15. seji CK ZKJ

Med najbolj aktualnimi nalogami, ki jih iz sklepov 8. seje CK ZKS 15. seje CK ZKJ, je tudi v škofjeloški občini krepitev odločanja ljudi, krepitev dohodkovne moči, prizadevanja za enotno, jugoslovanskega trga in uveljavljanje ekonomskih zakonitosti v gospodarstvu, uveljavljanje zahtevnejših programov v proizvodnji in seveda izvozu. Kot so poudarili na skupni seji komiteja občinske konference ZKS in predsedstev občinskega sveta ZSS, občinske kon-

ference SZDL in ZSMS, mora politika gospodarske stabilizacije postati temelj vseh razvojnih programov in cilj družbene prakse.

Izvoz mora postati osnovna usmeritev. Sedanji izvozniki, med njimi so največji Alpina, Iskra in Šešir, si morajo prizadevati, da prodajo na tuje še povečujejo, ob sedanjih pa imajo možnosti za vključitev v mednarodno menjavo dela tudi Etiketa in Kladivar iz Zirov, Tehnica iz Železnikov ter Jelovica in še nekateri drugi. Vendar pa bo ta vključi-

tev možna le prek lastnih dosežkov, zato je nujno, da v vseh delovnih organizacijah krepijo razvojne oddelke in podpirajo inventivno dejavnost. Tako bi kazalo dati več spodbude delu Zavoda za hladilno tehniko v LTH, podobno kot se vse bolj uveljavlja Alplesov inženiring. Več poudarka pa bodo morali dati lastnemu oblikovanju tudi v Alpini in Jelovici.

Ni manj niso v tem trenutku aktualne povezave dela in sredstev. Tako je nujno potrebno združiti moči v gradbeništvu, reorganizirati je potrebno delovno organizacijo Iskra Siroka potrošnja, ker ima Iskra Železniki vse pogoje, da postane samostojna delovna organizacija, ki bo povezala kovinsko industrijo v Selski dolini. Nujna je tudi povezava zadrugištva v okviru enotne organizacije, z namenom, da se poveča ekonomska učinkovitost.

Planirane gospodarske investicije so že vedno preobsežne, ker posamezne delovne organizacije še vedno računajo na denar, ki ga ni. Zato se bo potrebno ponovno dogovoriti, kako izpeljati najbolj nujne. Gre za naložbe ABC Loka v skladišča, pekarno, rezerve in trgovino, livarno v LTH, nameravano investicijo Tehnice v Železniki, LTH v Poljanah, Kladivarja v Zireh, žage GZ Sora Ziri in Jelovice v Predvoru. Podprli so stališče, da morajo banke podpreti tudi manjše delovne organizacije v tekstilni, čevljarji in kovinski stroki, saj se je pokazalo, da prav majhni delovni kolektivi rešujejo likvidnost Gorenjske banke in jih je zato potrebno obravnavati kot enakovredne komitente.

Pri negospodarskih investicijah pa bodo najpomembnejše naložbe v osnovno šolstvo, v zdravstvo in otroško varstvo. Zelo velike potrebe pa so tudi glede vlaganj v kulturno dediščino. Pereče je vprašanje Visokega, propada škofjeloški in pušlaski grad, nujna je obnova kulturne dvorane v Zireh. Nujna so tudi dodatna vlaganja na Starem vrhu in Soriški planini, ker bo sicer škoda veliko večja od potrebnih vlaganj.

Vse bolj pomembne postajajo dohodkovne povezave. Kot primer so na seji izpostavili nujnost dohodkovne povezave med kmetom in zadrugo ter med gozdarji in lesarji. Nesprejemljivo je namreč, da ima lesar denar za uvoz lesa, nima pa ga za pogozdovanje. Po drugi strani pa je kmetijstvu treba zagotoviti večje možnosti proizvodnje in predvsem večjo stabilnost. Če naj bi dosegli 85 odstotno samooskrbo, bo treba letno v kmetijstvo vložiti med 20 in 30 milijonov nepovratnih sredstev, kar je dva do trikrat toliko kot sedaj. To pa pomeni le 0,40 odstotni prispevek, računano od višine bruto osebnih dohodkov, temveč prispevek v višini 1 odstotka. Odločitve o tem ne bi kazalo predolgo odlagati.

L. Bogataj

Vladimir Silič, delegat Gorenjske na 2. konferenci ZSS:

»Čisti računi – dobri prijatelji«

Med osemindvajsetimi delegati na 2. konferenci ZSS v sredo v Ljubljani, se je k razpravi prijavil tudi Vladimir Silič, predsednik sveta za oblikovanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke pri Občinskem svetu ZSS Radovljica.

Konkreten je bil, kot je bila konkretna večina razpravljalcev, in se lotil svobodne menjave dela in delitve po delu v delovni skupnosti skupnih služb v delovni organizaciji. Za primer je vzel Verigo Lesce, kjer so že v letu 1978 izdelali koncept programa svobodne menjave dela. Zadal so si nalogo, da bi izdelali tak sistem delitve po delu in rezultatih dela, ki bi postavil v enak položaj tako delavce v neposredni proizvodnji, kot strokovne delavce in administrativne delavce v delovni skupnosti skupnih služb.

Pri uresničevanju zamisli so prišli do zaključka, da brez urejene svobodne menjave dela med delavci tozda in DSSS ni možno izdelati učinkovitega sistema delitve po delu in rezultatih dela, da brez programa svobodne menjave dela ni mogoče uspešno obvladati odnosov med tozdom in DSSS in da je moč samo s točno določenimi nalogami, ki jih za tozde opravljajo skupne službe, ustrezno organizirati delo v delovni skupnosti, voditi ustrezno kadrovsko politiko in preprečevati bohotenje administracije.

Program je vseboval elemente to je skup nalog, o katerih se sporazumevajo tozdi in skupne službe. Osnovna zadolžitev elementov je podana v Samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci v tozdi in DSSS. Elementi so bili razčlenjeni na dela, ki se bodo opravljala v tistem letu. Določeni so bili tudi standardi za količino in kvaliteto, torej tudi potreben čas, oziroma potrebno število izvajalcev ustrezne strokovnosti. Postavljeni pa so bili tudi ključni delitve, koliko dela bo opravljenega za posamezni tozd. Celoten program je bil na koncu še ovrednoten. Materialne stroške in vse druge stroške, ki so sodili sem, so dodali, vendar za vsako or-

ganizacijsko enoto v sestavi skupnih služb ločeno. Na tak način bi bilo možno ugotovljati uspešnost posameznih služb v DSSS, in ves sistem bi moral biti dobra osnova za organizirano delo, smotrno zaposlovanje, obvladovanje odnosov med tozdi in DSSS, ter osnova za uveljavitev delitve po delu in rezultatih dela.

Pojavila pa se je vrsta zavor: ves program je zahteval strokovno precej zahtevno delo, posebno še, ker je bila to povsem nova vrsta dela. Odpori so bili občutni, ker so delavci v DSSS videli, da bodo odslej njihove naloge natančno določene in tudi kontrolirano njihovo uresničevanje. Prav zato so se pojavile težnje, da bi v programe vnesli tudi taka merila, ki bi pomenila manjšo možnost nadzora. Iz tozdov je bilo pa slišati očitke, da so stroški skupnih služb previsoki, namesto, da bi za del dohodka, ki ga dajo skupnim službam, zahtevali čim boljše opravljeno delo. Finančne službe za te spremembe tudi niso imele poslušati in namesto, da bi se ugotavljalo, kakšen je bil dohodek skupnih služb glede na uresničevanje programa, je bil dohodek avtomatično enak stroškom poslovanja.

Zaradi vsega tega je delo ostalo le na pol opravljeno: narejen je bil program, ni pa prišlo do ugotavljanja uresničevanja programa in s tem do oblikovanja dohodka DSSS na osnovi uresničenih nalog. Posledica tega je tudi, da delavci ne morejo biti pravilno stimulirani po uspešnosti poslovanja. Pojavljajo se očitki o neučinkovitosti in preštevilenosti skupnih služb, kažejo se pa tudi želje po ustanavljanju lastnih služb v tozdi, kar pa je skrajno nesmotno.

Ugotovili pa so, da sistem delitve lahko uspešno deluje tam, kjer ga ne zadevajo merila iz programa svobodne menjave dela. Doseženi so bili rezultati pri omejevanju nadurnega dela, z dobro izdelanim razvidom del in nalog so v eni od organizacijskih enot uspeli celo zmanjšati število administrativnega kadra.

Na koncu je tovariš Silič še poudaril, da uveljavljanje svobodne menjave in delitev po delu ni samo delo sindikata, temveč vseh strokovnih delavcev in poslovnih organov. Urejen sistem delitve po delu je v bistvu tisti pripomoček, ki bo omogočil lažje vodenje, saj bodo delavci že zaradi stimulativnega načina delitve zainteresirani za dosledno izpolnjevanje delovnih nalog. Urejena svobodna menjava dela med delavci tozdov in DSSS poleg ostalega pomeni tudi čiste račune, čisti računi pa dobre odnose, je pribil tovariš Silič.

D. D.

na kranjske občinske konference SZDL

Fronta še nima pravega smisla

socialistična zveza je organizacija, kjer se sooča z interesi delavca v združenem delu in krajana v delovni skupnosti – Večtirnost političnega dela forumstvo slabi frontovsko vlogo Socialistične zveze, obenem pa tudi učinkovitost delegatskega dela – Pomen delovanja v sekcijah, problematiki zborih in celicah hišne samouprave – prave na akcijo NNNP

Kranj – Poročilo o delu občinske konference SZDL Kranj med majem 1979 in decembrom letos, poročila usmeritev za prihodnje krajevne konference SZDL (le doslej še niso sestale) in govor predsednika občinske konference SZDL Kranj Francija Thalerja so bila razpravljana na ponedeljkovi občinski konferenci SZDL, ki je imela programski zna-

izobraževanja in krepitvi ljudske obrambe in družbene samozasčite.

Nekatera programska izhodišča so bila še posebej izpostavljena na ponedeljkovi konferenci. Sindikat se mora bolj vključiti v delo SZDL na terenu. Tesnejše bodo vezi med združenim delom in krajevnimi skupnostmi, manj bo primerov, ko v tovarni ravnamo kot delavci z drugačnimi interesi, v krajevni skupnosti pa kot občani s spet drugimi interesi. Vključevanje sindikata v SZDL je način preseganja te dvo- ličnosti. SZDL mora postati vzpodbujevalec kulturnega izobraževanja ljudi in ustvarjanja na socialističnih in humanističnih osnovah, SZDL pa je tudi organizacija za skupno iskanje načinov razreševanja raznih problemov (invalidi itd.) ter mesto za družbenopolitično uveljavitev mladih, ki jih tarejo številni in ne le prostorski problemi.

Veliko besed je bilo namenjenih frontnemu delovanju SZDL. Tak način dela se uveljavlja, vendar se še marsikje frontno delovanje zojuje na forume in ne na organizacije. Delegati še nastopajo kot posamezniki in ne kot prenašalci stališč organov in organizacij, ki jih zastopajo. O eni ali isti stvari še vedno razpravljamo po večkrat, čeprav bi to lahko opravili na enem mestu, v SZDL. So še mnjenja, da naj SZDL razpravlja o manj pomembnih zadevah, prav tako pa tudi primeri, ko se naša najmožnejša organizacija vključuje v razreševanje problema- tike prepozno in ne že na začetku, ko se bitka začneja.

Precej je še problemov, ki jih bo treba odstraniti do doseganja frontovskega značaja SZDL, vendar nikjer nismo več na začetku. Vemo, kako je treba delati, so dejali na konferenci, predvsem pa se je treba zavedati, da bo fronta dobro delovala le v utečenem delegatskem sistemu.

J. Košnjek

KOMANDA GARNIZONA STANE ŽAGAR KRANJ
in
ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ KRANJ

VABITA NA
KONCERT OB DNEVU JLA

v petek, 19. 12. 1980 ob 18.30 v kinu
Center Kranj

Slavnostni govornik: podpolkovnik ŠIRO NIKOVIČ

Sodelujejo: Akademski komorni zbor Kranj, Folklorna skupina Sava Kranj, Oktet Sava Kranj in napovedovalec Janez Dolinar

Osnovno šolstvo in razvoj celodnevne pouka v Kranju

Samo denar ne kroji kvalitete

Eno osnovno šolo bo mogoče v prihodnjih petih letih zgraditi v kranjski občini, vendar to ne pomeni koraka nazaj pri celodnevni šoli in oddelkih podaljšanega bivanja, temveč spodbuda kvalitetnejšemu vzgojnemu in izobraževalnemu delu ter boljšemu izkoriščanju sedanjih zmogljivosti, je sodil v razpravi o tej problematiki komite občinske konference Zveze komunistov Kranj

KRANJ – Tri nove osnovne šole so načrtovali Kranjčani v prihodnjem srednjeročnem obdobju, pa je realna ocena pokazala, da bo denarja le za eno, ki naj bi bila nared leta 1985, mora pa biti tam in takšna, da bo največ prispevala h kvalitetnemu razvoju vzgoje in izobraževanja v občini. Z razpoložljivim denarjem, čeprav okrnjenim, bo treba doseči čim več. To je bilo osnovno stališče komiteja občinske konference ZKS Kranj, ki je v tork obravnaval stanje na področju osnovnega šolstva in razvoj celodnevne šole. Ne samo komite in organi družbenopolitičnih organizacij ter izobraževalne skupnosti, ampak tudi delavci v vzgoji in izobraževanju so se zavedali tega dejstva in spoznali, da je to prispevek k ustaljenim prizadevanjem, vendar so klub temu še rezerve za boljše delo v kvaliteti. Ključ reševanja te problematike in napredka tiči v skrbi za nove kadre v vzgoji in izobraževanju, v stalnem izobraževanju sedanjih, v vnašanju elementov celodnevne šole v podaljšano bivanje in v zagotavljanju

takšnega družbenoekonomskega položaja delavcev v vzgoji in izobraževanju, da bodo le-ti še bolj spoznavali, kako cenjeno in družbenopomembno je njihovo delo. V Prihodnjih petih letih je treba zagotoviti normalno delo šol in polno izkoriščenost kadrovskih in drugih možnosti, ki jih imamo. Ločevanje vzgoje od izobraževanja nima osnove, ampak sta obe dejavnosti medsebojno povezani brez razmejitev.

Za doseganje kakovostnih ciljev ob omejenih gmočnih možnostih pa so odločujoči še nekateri drugi elementi. Gre za ugotovitve, da šole, ki vzgajajo učiteljski kader, prepočas sledijo spremembam v učnovzgojnem procesu in sistemu izobraževanja sploh, da ima samoupravljanje v šolskih kolektivih še določene vrzeli, da se vzgoja za samoupravljanje preveč jemlje kot predmet in ne kot praktično delo in usposabljanje, da bi kazalo zasnovati nekaterih predmetov posodobiti in da je treba obogatiti oblike družbenopolitičnega

izobraževanja delavcev v vzgoji in izobraževanju.

Omenjena stališča komiteja temeljijo na praktičnih spoznanjih. Odstotek učencev kranjske občine, vključenih v celodnevno šolo, dosega sedaj 13 odstotkov, z načrtovano novo šolo pa bi se dvignil na 17 odstotkov. Kljub prostorskim stiskam bi bilo uveljavljanje dvoizmenskega pouka na celodnevni šolah korak nazaj. Iskati je treba druge možnosti. Po nekaterih šolah so možna popravila in razširitve. Podaljšano bivanje mora dobiti več elementov celodnevne šole, vendar morajo biti kadri v podaljšanem bivanju enako strokovni in tudi nagrajevani. Vezi med šolo in podaljšanim bivanjem se morajo utrditi in več mora biti prepletanja. Sedaj so še precejšnje kadrovske težave, vendar jih utegne biti v prihodnjih letih manj. Priliv učiteljev na šole bo normalnejši in skladnejši z načrti, saj bomo na Gorenjskem tudi sami izobraževali za te potrebe, zaradi ostrejšje politike zaposlovanja pa bo manj možnosti, da bi se ti kadri zaposlovali drugje. To so realne perspektive, ki hrabrijajo, da bodo cilji razvoja osnovnega šolstva in celodnevne šole v kranjski občini lažje uresničljivi.

J. Košnjek

Predlog kranjskih kmetijcev

Množično zavarovanje živine

Pobuda za množično zavarovanje živine v kranjski občini je pomemben korak pri napredku živinoreje — Nizek odstotek zavarovane živine, čeprav so bolezni pogoste in zaradi njih utrpijo rejci in z njimi družba precejšnjo škodo

KRANJ — Pobudniki za množično zavarovanje živine v kranjski občini so v predlog izvršnemu svetu občinske skupščine, ki je to problematiko v sredo že obravnavala, zapisali, da kaže oblikovati samoupravni sporazum ali pogodbo o obveznostih zainteresiranih za takšno obliko zavarovanja, da je treba s pobudo seznaniti zadrugi svet Gorenjske kmetijske zadruge, da je množično zavarovanje tudi oblika proizvodnega povezo- vanja rejcev, klavnice in mlekar- ne, da kaže v zavarovanje vklju- čiti tudi živino družbenega sek- torja in da naj o tej problema- tiki temeljito razpravi kranjski izvršni svet. Zadrugi svet Gorenjske kmetijske zadruge se je s predlogom že seznanil in z njim soglašal. V zavarovanje kaže vključiti tudi teleta, stara od deset dni do treh mesecev, ker so v tej starosti bolzni pogoste, prav tako pa tudi konje in ovce. Predvsem pri ravninskih kmetih je opazen določen pomislek do predloga, vendar je bil zadrugi svet zanj. Menil je, da bi zava- rovalno premijo razdelili na deleže: 40 odstotkov premije naj bi plačal lastnik živine, 48 od- stotkov proračun ali kmetijski intervencijski sklad, 10 odstot- kov mlekarne, dva odstotka pa Gorenjska kmetijska zadruga.

Komisija za pospeševanje kme- tijske proizvodnje pri izvršnem svetu kranjske skupščine je bila glavni pobudnik množičnega za- varovanja in je ob tej problema- tiki pripravila analizo. Živino spremljajo nevarnosti številnih bolezni, ki zmanjšujejo prirejo mesa in proizvodnjo mleka. Mno- gokrat v proizvodnji ni pomoči in je izhod zasilen zakol, kar je za rejca in družbo nenadomestljiva škoda. Zavarovalnina je v tem primeru element socialne varno- sti rejca, ki nadomesti škodo. Tega se še premalo zavedamo, čeprav je premija za rejca pre- cejen strošek, vendar v pri- merih nesreč ali boleznih veliko pomeni. Zanimivi so lanski po- datki o zavarovanju živine v kranjski občini. Od 19.000 gove- di v zasebnem sektorju jo je bilo

zavarovane le 3500 ali 18,4 od- stotka. Zavarovalnina so bile večinoma nizke, kar pomeni v primerih nesreč nizko pokritje škode, po drugi strani pa je bilo tudi pokrivanje stroškov zdrav- ljenja težko.

Predlog novega množičnega zavarovanja je vzpodbudnejši, popolnejši in organiziranejši. Množično zavarovanje bi znižalo premijo, obenem pa povečevalo zavarovalnino v primerih bolez- ni, poginov ali zasilnih zakolov. Zdravstvena zaščita bo popol-

Nova pogodba s Sovjetsko zvezo

V prostorih moskovskega hotela Inturist so predstavniki Iskre in SZ podpisali pogodbo o dobavi tele- fonskih central v Sovjetsko zvezo v vrednosti 35 milijonov dolarjev, s čimer se celotna vsota letos podpi- sanih pogodb povečuje na vsoto, ki presega 80 milijonov dolarjev.

Po tej pogodbi bo Iskra izdelala za Sovjetsko zvezo medkrajevne tele- komunikacijske centrale. V Iskre so namreč z inovacijo razvili elektro- nizacijo telefonskega sistema.

V imenu Iskre sta pogodbo podpi- sala glavni direktor Iskre — Com- merce Ilija Medič in predsednik ko- legijskega poslovnega organa kranjske Iskre Aleksander Mihev, na sovjetski strani pa predsednik sovjetskega zunanjetrgovskega združenja V. Klinov in direktorica podjetja Sistemi Jelena Oparina. Slovesnega podpisa sta se udeležila tudi pomočnik sovjetskega mini- strstva za zveze I. Ravnič in pred- sednik kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra Anton Stipa- nič.

Kot je povedal direktor moskov- skega predstavništva Iskre Franc Ferkolj, se s podpisom pogodbe na- daljuje že utečeno sodelovanje Iskre s Sovjetsko zvezo. Vse to kaže, da se bo to sodelovanje v naslednji petlet- ni še razširilo. Pri tem ne gre zgolj za medsebojne trgovske odnose, temveč tudi za razširitev koopera- cijske proizvodnje in za vzgojo so- vjetskih kadrov za upravljanje Iskr- nih sistemov.

nejša, kar bo prispevalo k red- kejšim primerom poginov ali zasilnih zakolov. Rejec bo var- nejši, družba pa bogatejša zaradi zdrave živine, stalnejše mlečne in mesne proizvodnje ter večje zaščite. Do predloga množičnega zavarovanja se je tudi že oprede- lil Živinorejskoveterinarski za- vod Gorenjske. Že nekaj let se zavzema za uvedbo množičnega skupinskega zavarovanja živine na Gorenjskem. Doslej je bilo na tem področju premalo medseboj- ne dohodkovne povezanosti, kar ni vzpodbujalo živinorejske pro- izvodnje. Za kranjsko občino ta ugotovitev še posebej velja, saj se je zavarovanje uveljavljalo v glavnem v hribovitih predelih in pri rejcih, ki imajo slabše hleve, slabo živinsko krmo, pogoste bolezni in težje dostopno vete- rinarsko službo.

Sedaj je ugoden trenutek, da ob pripravljenosti zainteresira- nih, od zavarovalnice, do orga- nov skupščine, rejcev, mlekarjev in mesarjev, uresničimo zamisel, ki bo poživila mesno proizvodnjo in proizvodnjo mleka, za kar Gorenjska ob prizadevanjih za več domače hrane vseh možnosti še ni izkoristila.

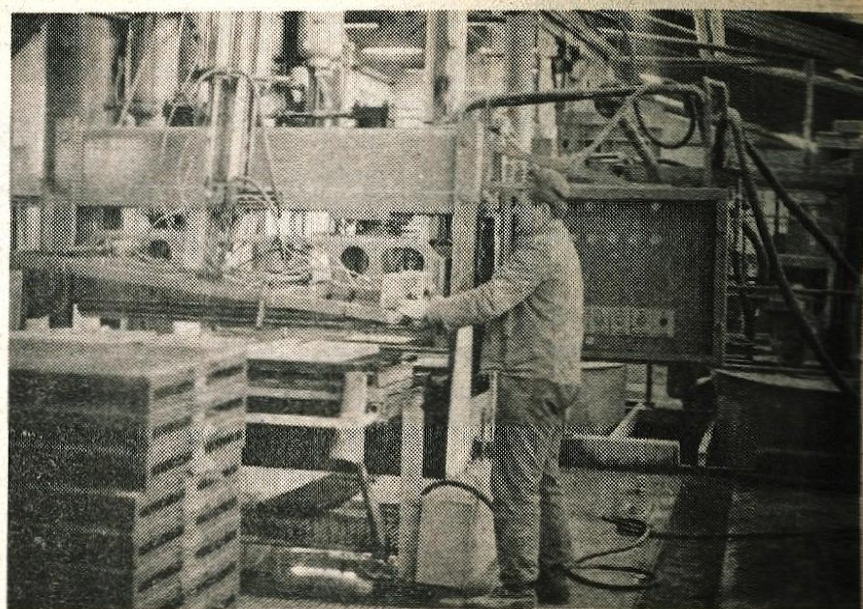
J. Košnjek

Iskra dobila nagrado Avnoj

V ponedeljek je bila v palači federacije v Novem Beogradu slavnostna seja odbora za na- gradno AVNOJ, na kateri je predsednik skupščine SFRJ Dragoslav Marković izročil letošnje nagrade AVNOJ. Iz Slovenije sta nagrado prejela prof. dr. Metod Mikuž za delo pri raziskovanju novejših slo- venske zgodovine in sestavlje- na organizacija združenega dela Iskra.

Nagrada AVNOJ, ki jo vsa- ko leto podeljujejo posameznikom in delovnim kolektivom za napore in prizadevanja pri razvoju naše socialistične družbe, je najvišje priznanje Jugoslavije. Nagrada, ki jo je prejela Iskra, pomeni prizna- nje in nagrado za delo in uspe- he 30 tisoč delavcev, ki so v treh desetletjih zgradili ta industrijski gigant, katerega temelji so bili postavljeni že med NOB v partizanskih de- lavnicah. Pomeni tudi prizna- nje prizadevanjem, da si z lastno tehnologijo utrejo pot tudi v mednarodno delitev dela.

L. B.

Tudi v prihodnje bo v kemični tovarni Exoterm na Polici pri Naklem velika skrb posvečena izboljšavi pogojev dela v proizvodnji. — Foto: D. Dolenc

Delavci »ujeli« režijce

S pravilnim nagrajevanjem po delu so v kranjskem Exotermu z 2-odstotno nižjo zaposlenostjo povečali proizvodnjo za 9,7 odstotka — Letos že blizu 20.000 ton pomožnih metalurških in livarskih sredstev — Uvoz pokrit z izvozom — V prihodnje modernizacija in razvoj prva skrb

Kranj — V Exotermu Kranj, kjer izdelujejo pomožna metalur- ška in livarska sredstva za železarne in livarne širom po Jugoslaviji, so letos še posebno zadovoljni s svojim delom. Z 2 odstotkoma manj zapo- senih so dvignili fizični obseg proi- vodnje za 9,7 odstotka v primerjavi z lanskim letom in tako bodo do konca leta izdelali blizu 20.000 ton prepotrebni izdelkov za našo žele- zarsko industrijo, za taljenje in litje jekel in železnih litin, kot na primer bakra, aluminija, cinka in magnezija ter njihovih zlitin. Vrednostno to pomeni 330 milijonov dinarjev.

Izvoz bo do konca leta v pri- merjavi z lanskim večji kar za četrtno in bo vrgel blizu 2,2 milijona dolar- jev. In ves gre na konvertibilno področje! Lani so bili med tistimi delovnimi organizacijami na Go- renjskem, ki so izvažali največ na zaposlenega. Tudi letos jim tu dobro kaže in pričakujejo, da bodo dosegli 13.300 dolarjev izvoza na zaposlene- ga.

Stabilizacijsko obnašanje je v Exotermu že v navadi, vendar zadnja leta ji dajejo še močnejši poudarek. V gospodarskem načrtu za leto 1980 so sprejeli sklep, da ne bodo več zaposlovali v režijo, temveč samo še v proizvodnjo. Z novim načinom nagrajevanja po delu — normiranje je uydjeno po nekoliko omiljenem work factor sistemu — se je v neposredni proizvodnji dvignila produktivnost in z njo seveda tudi osebni dohodek do take mere, da nekateri kvalificirani delavci zaslu- žijo po 30 odstotkov več kot po starem načinu nagrajevanja in nekateri so že dosegli, nekateri pa celo presegli osebne dohodke delav- cev s srednjim izobrazbo v skupnih službah; tu so se osebni dohodki dvignili le za 12 odstotkov.

Težki so pogoji dela v njihovih proizvodnih obratih in zadnja leta si prizadevajo, da bi jih kar najbolj izboljšali. Celo staro milijardo so v zadnjih dveh letih vložili v ureditev mikroklimatskih pogojev na delov- nih mestih v proizvodnji, vendar se zavedajo, da jih tu čakajo še velike naloge.

V srednjeročni program so dali na prvo mesto modernizacijo in dopol- nitev zmogljivosti pomožnih livar- skih in metalurških sredstev. Pri- pravljajo pa tudi povsem nov izde- lek, namenjen prav tako metalur- gi: ognjevzdržne oblikovance v proizvodnjo železa in jekla. V načr- pa imajo tudi energetske surovine. Pri vsem tem bodo zaposlili pre- vsem lastne strokovnjake in doma- inštitucije. Tudi doslej so večni svojih izdelkov razvili na osnovi lastnega raziskovalnega dela, v naslednjem srednjeročnem razdobju pa bo raziskovalno delo njihova osrednja naloga.

S posebno pozornostjo gledajo tudi na družbeni standard delav- cev in so med redkimi kranjskimi de- lovni organizacijami, ki se lahko pohvalijo, da nimajo nobene proš- ne za stanovanje starejše od dveh let. Veliko stanovanjskih problemov so rešili s stanovanjskimi krediti, kupi- pa so tudi 9 ležišč v novem samem- domu na Planini. Tudi za primerno letovanje delavcev so poskrbeli in se v zadnjih letih v ta namen kupili ob- morju 20 ležišč. Za 150-članski kolektiv to seveda še ni dovolj, vendar se kar precejšnje število njihovih družin lahko zvrsti v času dopustov v lastnih počitniških sobah. Primerno rešeno pa imajo tudi družbeno prehrano: lastne kuhinje sicer nimajo, prizadevajo pa si, da bi imeli delavci na obeh izme- nah tople obroke. D. Dolenc

NA DELOVNEM MESTU

Alojz Kralj, skladiščnik mlevskih proizvodov

Dvorišče pred staro Fockovo vilo ob koprskem mostu v Kranju, kjer je danes poslo- valnica in skladišče Žitoprometa Senta nikoli ni brez golobov. Če jih nikjer ni videti, se dvignejo s tal in odlete, ko zapelješ na dvorišče z avtom. Stalni gostje, če ne prav domovalci, so tu. Pa kaj bi tudi ne bili, ko pa je na tleh najti vedno kaj za pod zob. Dvorišče je njihovo, pa čeprav je polno tovarnjakov, čeprav skla-

diščniki vneto pometajo pred pragom skladišča ali strgajo sneg z dvorišča.

Alojz Kralj pravkar odpravlja stranko, ki je prišla po moko in ješprenj. Avto se da zapeljati povsem do vrat, tako da se papirnate vreče z moko ne močijo na snegu in dežju. Ne, ni se treba mučiti stranki, zato so tu skla- diščniki, da jim blago predajo pa tudi nalože. Hitro je opravljeno: le prvi izvod računa je treba oddati skladiščniku. Pa je že naloženo. Le še odpis iz zaloge in lahko pride naslednja stranka. Danes, ko je takole slabo vreme, pa terek, ko so parni nevozni jih bo zagotovo manj. Če je preveč dela ni prav, če ga je premalo pa spet ne. Saj se človek še ogreti ne more. Nestrpno se prestopa na vratih skladišča in pogleduje, če je še kdo za postreči.

Iz Bele krajine je doma Alojz Kralj. Iz Podzemlja v bližini Gradaca, kjer so bile partizanske bolnice in od koder so poletela letala v Bari. Otroci so bili tedaj Alojz Kralj, toda že 1943 je bil kurir v Gradcu pri rajonskem odboru OF, 1944 pa kurir pri Okrajnem ljudskem odboru v Metliki. Dvajset let je že v Kranju in osem let pri Žitopro- metu skladiščnik. Izdajanje in sprejemanje vseh mlevskih iz- delkov, žit in živinske krme je njegova naloga. Trenutno imajo na zalogi moko tip 500, 800 in 1100, pa razne vrste testenin, koruzo, živinsko krmo, krmilno moko, otrobe, škrob itd. Največ hodijo ljudje sem po moko in

krnila. Gospodinje pravijo, da je za peko »senta« moka najboljša: lep visok in rumen kruh se speče iz nje. Tudi zdaj, ko je malce bolj temna. Zadnje čase je embalarajo tudi v kilogramskih in dvokilo- gramskih vrečah — po deset in dvajset kilogramov skupaj, da je bolj priročno za gospodinjstva. Jo pa dobite seveda tudi v vrečah po 25 kilogramov in več.

V teh letih, kar je Žitopromet v Kranju, so se ga ljudje privadili in odjemalcev tu ne manjka. Največ dela, pravi Alojz, je avgusta in septembra, ko od- kupujejo tudi žita, največ pše- nico, in jo takoj zamenjujejo za moko. Največ je kmetov iz okolice Kranja, prihajajo pa tudi od Ljubljane, iz Poljanske, Selske doline, iz Trčiča, pa tudi z Do- lenjske.

Najtežje za skladiščnika je seveda dvigovanje vreč, ki imajo največkrat po petdeset pa tudi več kilogramov. Težakšno delo, toda osebni dohodek je k temu resnično premajhen, meni Alojz. Preko 30 let delovne dobe ima za sabo, pa dobi skupno 7.500 dinarjev. Pa si celo zimo na mrazu — kuriti pri moki in žitu seveda ne smeš — poleti pa na vročini. Pa vseeno ima svoje delo rad. Na zemlji je zrastle, tudi v kmetijsko šolo je hodil. Zemlja, žito, to je življenje. Pa smo takole zapustili kmetijstvo! Zdaj hočemo poprav- ljati. Le malo pozno smo se tega zavedli, pravi Alojz. Ko je stvar že slaba, se težko spet popravi. D. Dolenc

KLAVIVAR

64226 ŽIRI YUGOSLAVA

TOVARNA ELEMENTOV ZA AVTOMATIZACIJO

Razpisna komisija pri DS DO Klavivar Žiri v skladu z do- ločili statuta razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Za individualni poslovodni organ je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjuje še naslednje po- goje:

da ima višješolsko ali srednješolsko izobrazbo tehnične, ekonomske ori- roma pravne smeri, da ima najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri samostojnem opravljanju del in nalog v gospodarstvu, da ima pravičen in ustvarjalen odnos do uveljavljanja samoupravljanja in da je družbenopolitično aktiven, da je bil pri svojem delu uspešen in pokazal vodstvene in organizacijske sposobnosti, da izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Skofja Loka.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpi- sanih pogojev na naslov Klavivar Žiri, 64226 Žiri, Dobroceva 182, s pripisom »Za razpisno komisijo«, v 15 dneh po objavi razpisa.

Nepopolnih in nepravčasnih prijav razpisna komisija ne bo upošte- vala.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sklepu delavskega sveta o imenovanju.

TRŽIČ

seja DRUŽBENO-POLITIČNEGA ZBORA skupščine občine Tržič, ponedeljek, 22. decembra, ob 17. uri v mali sejni sobi skupščine občine

seja ZBORA DRUŽBENEGA DELA skupščine občine Tržič, ponedeljek, 24. decembra, ob 17. uri v veliki sejni sobi skupščine občine

seja ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI skupščine občine Tržič, ponedeljek, 24. decembra, ob 17. uri v mali sejni sobi skupščine občine

Dnevni red

Po ugotovitvi sklepčnosti bodo deleži razpravljeni o zapisnikih zadnjih sedmih dni o uresničevanju sklepov, zatem pa bodo obravnavali:

- predlog dogovora o temeljnih družbenega plana občine Tržič za obdobje 1981 - 1985
- predlog dogovora o skupnih temeljnih planih gorenjskih občin za obdobje 1981 - 1985
- predlog družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji
- poročilo o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razvoja in razvoja v občini Tržič
- predlog odloka o spremembi odloka o proračunu občine Tržič za leto 1980
- predlog valorizacije sredstev občinske miravstvene in izobraževalne skupnosti Tržič za leto 1980
- predlog odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb občine Tržič za prvo trimesečje 1981
- popravek odloka o družbenih svetih v občini Tržič
- volitve in imenovanja odgovorni na delegatska vprašanja ter predlogi in vprašanja delegatov

Volitve imenovanja

Komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Tržič predlaga, da v svet osnovne šole Bratstva imenujejo Božo Kralj, v svet osnovne šole heroja Elizabete Strukelj in v svet osnovne šole Pernetra ter v svet osnovne šole Kokrškega odreda Ivanko Kralj.

Na to, da je dom Petra Kralja zgrajen, komisija predlaga, da članov gradbenega odbora imenujejo Jože Mokorel, Zagar, Aleksander Puškarevič, Brejc, Jože Zupancič, Andrej Janko Gradišar in Jože Vavčič.

Na tretji predlog komisije, ki naj bi v zbor udeležencev družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Tržič delegata občinske skupščine imenujejo Jožeta Klotarja.

Kritičen bo velik

Prvi svet skupščine občine Tržič redno spremlja, kako organizacija družbenega dela in skupnosti uresničujejo dogovor o razporejanju dela.

Prav bo dokončna ocena mogoča po zaključnih računih, izvršeni pa bodo tudi ugotovitve, da negospodarstvo določila dogovora in da je izvedba iz meseca v mesec manjša. Svet je prekoračil dovoljena sredstva za plačilo osebnih dohodkov, kar je organizacija oziroma delovna skupnost, ki imajo glede na zaposlenih opravičljive razloge, na osnovi dosedanjih podatkov svet meni, da tržiško negospodarstvo konec leta ne bo kršilo dogovora.

Na letoletju in v devetih mesecih je svet določila dogovora tudi v gospodarstvu kot celota, ki v skupni proračunski prav tako ne bo prekoračila. Z odbrom udeležencev dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razvoja in razvoja v občini Tržič svet do konca leta uskladi delovnega dela, ki dosegajo dohodek od lanskega, ker metodologija dogovora te možnosti ne omogoča. Gre za Rog-Cervarno, Tokos in podjetje.

Prvi svet predlaga zborom občine sprejem sklepa, da vsi kršitelji dogovora po zaključnem računu uskladijo izplačila dohodkov z določili dogovora.

DOGOVORIMO SE

Le usklajeni plani so dobri

Predlog dogovora o temeljnih plana tržiške občine za naslednjih pet let upošteva večino pripomb iz javne razprave - Usklajevanje bo še potrebno

Javna razprava o osnutku dogovora o temeljnih družbenega plana občine Tržič za novo srednjeročno obdobje se je začela julija, hkrati z obravnavo planov osnovnih nosilcev planiranja, kar je na besedilo sedanjega dogovora posebej močno vplivalo.

Razprava je opozorila predvsem na to, da je potrebno pri iskanju možnosti za pridobivanje in delitev dohodka upoštevati značilnosti gospodarstva v tržiški občini, da je zaradi slabe kadrovske strukture zaposlenih treba spodbujati izobraževanje iz dela in ob delu ter kadrovske službe bolj organizirati, da je nujno zaposlovanje usklajati z vsakoletnimi bilanci in minimalnimi standardi pri zaposlovanju, da je nadaljnji razvoj družbenih dejavnosti odvisen predvsem od investicijskih vlaganj, da so posamezni programi združenega dela nestvarni, kar zadeva naložbe in preusmeritve, dotaknila pa se je tudi nekaterih drugih področij gospodarskega in družbenega življenja tržiške občine.

Večina pripomb je v predlogu dogovora, ki ga bodo v ponedeljek in sredo obravnavali delegati skupščinskih zborov, upoštevanih, razen tistih, katerih uresničitve - gre predvsem za področje skupne porabe - preprečujejo omejene materialne možnosti v naslednjem srednjeročnem obdobju.

rasti dohodka. Podprla je le vlaganja v ogrevanje letnega kopališča, obnovo planinskih domov ter v pridobitev novih prostorov v osnovnem šolstvu, otroškem varstvu in deloma kulturi.

Na osnutke samoupravnih sporazumov o temeljnih planov interesnih skupnosti gospodarskih dejavnosti bistvenih pripomb ni bilo. Delovni ljudje in občani so podprli večji obseg združevanja denarja za vzdrževanje komunalnih naprav skupne rabe, za pospeševanje kmetijstva in za uresničitev programa splošnega ljudskega odpora.

Izvršni svet, ki je o predlogu dogovora o temeljnih plana tržiške občine za naslednjih pet let temeljito razpravljal, meni, da z njegovim sprejetjem delo še ne bo končano. Z nadaljnjim dogovarjanjem bo potrebno odpraviti vse neusklajenosti ter hkrati spremljati tudi uresničevanje obveznosti podpisnic dogovora. Izvršni svet predlaga skupščini, da ga pooblasti za pripravo končnega besedila, na katero bodo vplivale morebitne spremembe in dopolnitve, ki jih bodo delegati predlagali na sejah zborov.

Več za zdravstvo in za šolo

Spremenjena republiška resolucija dovoljuje, da skupnost zdravstvenega varstva in izobraževalne skupnosti letos porabita za 18 odstotkov več denarja kot lani. Da bo povečanje nujno tudi v tržiški občini, se je že pokazalo.

Zdravstvena skupnost navaja, da so vsi samoupravni organi občinskih skupnosti že septembra sklenili, da je treba izvajalcem zdravstvenih storitev priznati 6-odstotno podražitev pri materialnih stroških, ki so v tem obdobju izredno porasli. Tržiška zdravstvena skupnost v tričetrtletju sicer ne kaže minusa, ker prihodki združenega dela pritekajo hitreje kot je bilo predvideno in ker je pomemben vir dotoka še vedno regijska solidarnost. Vendar pa ima skupnost še obveznosti do Splošne bolnice Jesenice, razen tega pa so v zadnjih mesecih močno porasli stroški za zdravila in zdravstveni material ter stroški storitev zunaj Gorenjske.

Zato izvršni svet skupščine občine Tržič predlaga, da se skupnosti zdravstvenega varstva prizna valorizacija letošnjega programa v višini 1.120.000 dinarjev, občinski izobraževalni skupnosti pa v višini 734.000 dinarjev zaradi povečanih materialnih stroškov in osebnih dohodkov zaposlenih v šolstvu.

Proračunska poraba v okvirih

Znesek za splošno porabo je letos v občini lahko le za 16 odstotkov večji od lanskega. Presežki se smejo uporabiti za oblikovanje občinskih blagovnih rezerv ali za posege v gospodarstvu s kompenzacijami, regresi, pospeševalnimi ukrepi in podobnimi oblikami pomoči.

Enajstmesečni podatki kažejo, da bodo prihodki letošnjega občinskega proračuna presegli planirane za več kot štiri milijone dinarjev. Uporabili jih bodo za oblikovanje občinskih blagovnih rezerv. Tak predlog je skupščina občine že osvojila, januarja pa se bo tudi konkretno odločala, za kateri del programa bo presežke namenila.

S spremembo odloka o proračunu izvršni svet zato ne predlaga večje porabe, razen za malenkostnih 444.000 dinarjev, ki jih je zunaj plana moral nameniti tržiški klavnici »za zdravstveno varstvo živali«.

Predlaga tudi notranjo preporazdelitev denarja v višini 675.000 dinarjev za naloge, ki so se pojavile med letom kot nove in nujne. Izvršni svet hkrati predlaga sprejem odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb v prvem trimesečju prihodnjega leta, po katerem dobijo uporabniki največ do 25 odstotkov proračunskih sredstev, porabljenih v letu 1980.

Gorenjski dogovor

Tržiški izvršni svet podpira predlog dogovora o skupnih temeljnih planov gorenjskih občin do leta 1985

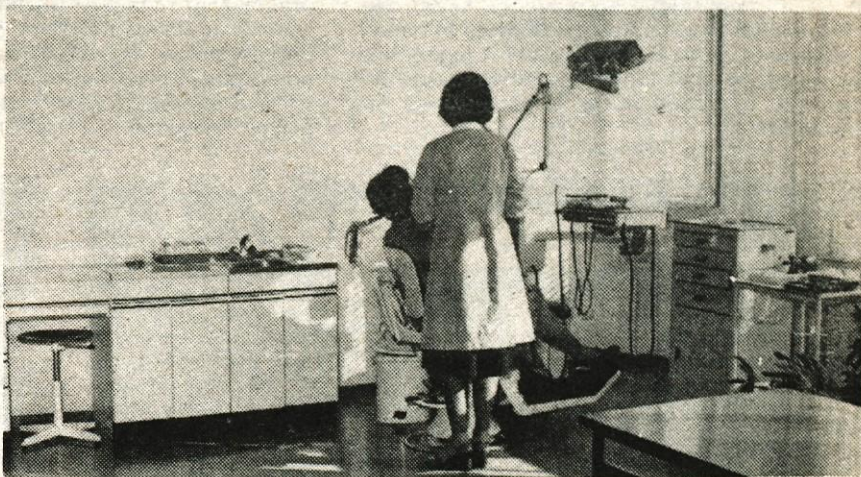
Pri oblikovanju predloga dogovora o skupnih temeljnih planov gorenjskih občin za novo srednjeročno obdobje sta se pojavili dve vprašanji: ali naj dogovor konkretno opredeljuje naloge, obveznosti in sredstva, ali pa naj vsebuje le skupne naloge in usmeritve. Prevladalo je drugo stališče.

Dogovor torej zajema le tiste skupne usmeritve in cilje gospodarskega in družbenega razvoja, ki z medsebojnim sodelovanjem dogovorjenimi akcijami, primerno samoupravno organiziranostjo, usklajenimi programi in združitvijo materialnih, kadrovskih in drugih možnosti lahko prinese vsem boljše pogoje razvoja.

Gorenjska mora v prihodnjih petih letih izkoristiti prednosti, ki jih ima v gospodarstvu in v družbenih dejavnostih. Gre za izkoriščanje surovin, za skupna prizadevanja pri gospodarjenju s prostorom, pri urbanizmu, varstvu okolja, stanovanjskem gospodarstvu in pri komunalni ter drugi infrastrukturni gradnji.

Precejšnja stopnja usklajenosti je bila že dosežena pri vzgoji, izobraževanju, zdravstvu, telesni kulturi in v še nekaterih drugih dejavnostih. Marsikaj so Gorenjci v preteklih letih že storili in vedno bolj spoznavajo, da le združeni na skupnih osnovah in izhodiščih lahko veliko dosežejo. Za uresničevanje z dogovorom opredeljenih nalog pa bo seveda potrebno skleniti primerne sporazume in dogovore, kjer bodo zapisane konkretne naloge.

Izvršni svet skupščine občine Tržič predlog gorenjskega dogovora podpira. Pripombo ima le na 28. člen, ki govori o gradnji nove asfaltne baze ter cestno-vzdrževalne baze za več občin. Meni namreč, naj bi investicijska dokumentacija prikazala vsestransko utemeljenost take gradnje, predvsem pa ekonomsko.

Republiška resolucija dovoljuje občinskim zdravstvenim skupnostim za 18 odstotkov večjo porabo od lanske. V tržiški občini naj bi program skupnosti valorizirali za dober milijon dinarjev, predvsem zaradi občutnega povečanja materialnih stroškov v zdravstvu in zaradi neizpolnjenih obveznosti do Splošne bolnice na Jesenicah.

Odgovori delegatom

Na 22. seji zbora združenega dela je delegat iz Zlita vprašal, koliko je oskrbovancev v domu Petra Uzarja in koliko je med njimi tržiških občanov.

14. novembra letos je bilo v domu Petra Uzarja 85 oskrbovancev, od tega 77 občanov Tržiča. Število oskrbovancev raste hitreje kot je bilo načrtovano in zato je manjša tudi izguba, predvidena za leto 1980.

Na 21. seji zbora krajevnih skupnosti je delegat krajevnih skupnosti Brezje pri Tržiču opozoril na kupe odpadkov na planini Šija. Delegati so zahtevali, da se ugotovi krivca za tako onesnaževanje planine in da se tudi primerno ukrepa.

Ogleda zaradi snega sanitarni inšpektor ni mogel opraviti in ga bo, ko bo sneg skopel. Pojasnjuje pa, da je neurejeno odlaganje odpadkov prepovedano in se po občinskem odloku kaznuje. Ker so delegati menili, da so za takšno stanje odgovorni upravljalci planinskega doma na Šiji, to je planinski društvo Planinac iz Kranja, je sanitarni inšpektor pred nadaljevanjem postopka zahteval od njih pojasnilo. O rezultatih postopka bodo delegati obveščeni.

Na 22. seji zbora krajevnih skupnosti je delegacija iz Podlublja predlagala, naj bi Cestno podjetje Kranj del ceste II/322 mimo kopališča poslopalo do pete ure jutraj, saj na poledeneli cesti lahko pride tudi do hujših prometnih nesreč.

Cestno podjetje predlog delegatov v celoti sprejema. Na primeritno mesto bo spravilo pesek, pomešan s soljo, s katerim bo cestar v dneh, ko bo poledica, posipal ta del vozišča jutraj, po potrebi pa tudi prek dneva. Uporabniki ceste pa morajo kljub posipanju upoštevati zimske razmere na cesti in tem prilagoditi hitrost vožnje.

Na isti seji je delegacija krajevnih skupnosti Križe vprašala, če je mogoče v financiranje gradnje ceste v Gozd vključiti tudi kakšna sredstva Gozdnega gospodarstva, ki bo cesto v veliki meri uporabljalo.

V finančno konstrukcijo sredstev Gozdnega gospodarstva ni moč vključiti, ker z gozdovi na tem območju gospodarji samo temeljna organizacija kooperantov. Ta združuje za vse ceste in vlake na svojem območju šest odstotkov od prodajne cene lesa, kar pomeni na leto 600.000 do 700.000 dinarjev. Pri gradnji ceste v Gozd je temeljna organizacija

kooperantov pripravljena sodelovati z delom. V načrtu pa ima gradnjo cestne mreže nad vasjo Gozd.

Delegacija krajevnih skupnosti Križe je ponovno opozorila, da še vedno niso urejeni avtobusni prevozi skozi Križe. Zahtevala je, da se točno določi vojni red, da bo jasno, kateri avtobusi vozijo skozi vas. Predlaga tudi uvedbo dveh novih avtobusnih zvez med Tržičem in Kranjem skozi Križe, in sicer ob 6.25 in ob 22.10.

Junija je SAP - tozdr Gorenjska Tržič skupaj s predstavnikom krajevnih skupnosti Križe preveril potrebe in možnosti prevozov po lokalni cesti skozi vas. Na osnovi ugotovitev je bil izdelan vojni red, ki je v krajevni skupnosti razobešen in se po njem vozniki tudi ravnavajo. Med drugim vozi avtobus ob 6.25, ob 22.10 pa pelje po tej progi samo do Dupelj. V Kranj pelje ob 22.10 prek Kovorja.

Delegacija krajevnih skupnosti Senično je na 22. seji zbora krajevnih skupnosti vprašala, kdaj se bo začela gradnja individualnih hiš na zazidalnem kompleksu Senično, ali so oddane vse parcele in kakšna je cena.

Zazidalni kompleks v Seničnem naj bi se začel urejati že letos. Ker pa še niso izdane odločbe o parcelaciji zemljišča, ki so osnova za prenos lastništva (odločbe izda geodetska uprava), z deli ni bilo mogoče začeti. Cena parcel brez komunalne ureditve je določena z odlokom občinske skupščine in znaša 91 dinarjev za kvadratni meter. Komunalno urejanje pa plačajo graditelji po dejanskih stroških. Vse parcele so oddane.

Za prilagoditev gre

Vsak dogovor terja nenehno prilagajanje, iskanje boljših rešitev. Tako tudi družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v naši republiki doživlja nekatere dopolnitve in spremembe, ki jih zahtevajo novi sistemski predpisi in lani sprejete usmeritve.

Spremembe in dopolnitve so našašga na uresničitev načela v zvezi s Titovo pobudo o kolektivnem delu, na določila o kadrovanju za področje ljudske obrambe in družbene samozasčite, na dopolnitve v zvezi s primernejšo opredelitvijo pojma »moralnopolitična primernost«, na nekatera določila o politiki odlikovanj in na uskladitve z novimi sistemskimi predpisi.

TRIDESET LET POVOJNE SEJEMSKJE DEJAVNOSTI V KRANJU

Srednjeročni program Poslovnoprireditvenega središča Gorenjski sejem iz Kranja predvideva številne nove, specializirane dejavnosti in prireditve

Kolektiv Gorenjskega sejma iz Kranja skromno, predvsem pa delavno slavi pomembno jubilej, 30. obletnico sejemske dejavnosti v Kranju po vojni. 17-članskemu delovnemu kolektivu uspeva stalno razvijati in bogatiti kranjsko sejmsko dejavnost, ki je že zdavnaj prešla meje občine, Gorenjske in tudi Slovenije. Po zaslugi prireditve Gorenjskega sejma nas vsako leto obišče nekaj 100.000 ljudi, bruto promet na prireditvah pa na račun neposredne prodaje ali na sejmu sklenjenih pogodb dosega skoraj 5 milijard dinarjev. To so podatki, ob katerih se velja zamisliti, predvsem pa bolj upoštevati dejstvo, da imata Kranj in Gorenjska od sejmskih prireditvev neposredno ali posredno korist. Ne le sejmski delavci, ampak tudi drugi bi morali poskrbeti, da se bo obiskovalec v sejmskih dneh počutil čim boljše, po drugi plati pa prispevati, da bodo sejmi še kvalitetnejši in popolnejši.

Bogatejša usmeritev za prihodnja leta

Delovna organizacija Gorenjski sejem prerašča v Poslovnoprireditveni center Gorenjski sejem Kranj. V tem primeru ne gre za formalno spremembo naziva, temveč za spremembe in novosti v dejavnosti. Srednjeročni program Poslovnoprireditvenega centra za prihodnjih pet let je grajen sicer na sedanjih, že ustaljenih in uveljavljenih šestih sejmskih prireditvah, na dejavnosti ekonomske propagande, na poslih javnega skladiščenja in na organizaciji raznih kulturnih zabavnih, športnih in družbenopolitičnih prireditvev, vendar bodo te oblike dejavnosti obogatene z novimi, posebnimi. To so najrazličnejši vzorčni sejmi na Gorenjskem uveljavljenih panog, kot na primer čevljarstva, elektronike in elektroteh-

Obetaven

program za novo obdobje

— Živahnejši otok med strugama Save — Pomen novogradnje in tudi ureditve sedanje hale — Trajne vezi z razstavljalci na osnovi samoupravnega sporazumevanja

POPUST ZA SILVESTROVANJE

Tradicionalno silvestrovanje na Gorenjskem sejmu je brez dvoma med najmnožičnejšimi na Gorenjskem in tudi v Sloveniji. Tudi za letošnje slovo od starega leta bo na sejmu veselo ob zvokih ansambla Vilija Petriča in pevke Majde Renko. Kranjsko silvestrovanje je prav tako ceneno. Vstopnina je 350 dinarjev za osebo, vendar dobi vsak za to vsoto aperitiv, značko silvestrovanja in brezplačno karto za vse sejemske prireditve v letu 1981. Dovolj bo jedate in pijate. Še posebej pa velja omeniti novost. Skupine sindikalnih organizacij, ki bodo štejele nad 10 ljudi, bodo imele poseben popust!

Pametna odločitev

Poslovnoprireditveni center Gorenjski sejem iz Kranja je pobudnik in investitor novega večnamenskega objekta na sejmišču v Savskem logu, ki ga gradi s pomočjo sredstev družbene skupnosti in denarja, ki ga je združilo kranjsko združeno delo. To bo večnamenski objekt, ki si ga je Kranj že dolgo želel, zato naj nihče ne stoji ob strani. Primeren bo za vse prireditve, vključeval bo umetno drsališče in vse druge potrebne spremljajoče prostore, predvsem pa je pomembno, da se za njegovo rentabilno obratovanje in redno vzdrževanje ne bo treba bata. Le kombinacija s komercialnimi prireditvami zagotavlja manj boleče vzdrževanje. To v številnih jugoslovanskih mestih, še posebej pa v tujini že spoznavajo rentabilnost in smotnost takšnih objektov. Takšna bo tudi kranjska večnamenska dvorana.

Ob novogradnji se vedno ostreje postavlja vprašanje, kaj bo s sedanjo halo A, ki še ni dokončana, prav tako pa tudi njene razsežnosti omejujejo njeno večnamensko uporabnost. Kolektiv Gorenjskega sejma jo vzdržuje in modernizira, vendar mora biti pri organizaciji najrazličnejših prireditvev obilo improvizacij. V srednjeročnem obdobju se bo torej treba dogovarjati tudi o problematiki sedanje osrednje sejemske hale A.

Prav tako gre ob tem za vprašanje celovitega urejevanja Savskega loga. Ljudska oblast se je leta 1947 odločila, da bo log last delovnih ljudi Kranja. Srednjeročna usmeritev sejemske organizacije posega tudi na področje utrjevanja tega zanimivega dela Kranja med strugama Save. Savski otok mora biti predvsem bolj izkoriščen skozi vse leto v korist delovnih ljudi in občanov. So možnosti, da postane log trajno zbirališče Kranjčanov in ljudi iz okolice, saj so osnovni pogoji za uresničitev te zamisli že dani. Sejmski objekti so iz leta v leto bolj izkoriščeni, prav tako pa morajo biti tudi ostale površine na otoku med strugama Save.

Trajno sodelovanje

Srednjeročni razvoj Poslovnoprireditvenega središča Gorenjski sejem v Kranju posveča posebno pozornost vsebini sejmskih prireditvev. Posebej so obravnavani samoupravni sporazumi o sodelovanju na sejmskih prireditvah, sklenjeni med prireditelji sejmov in delovnimi organizacijami oziroma panogami. Na Gorenjskih sejmih bi se morala videti večina našega združenega dela, večina dejavnosti našega območja, večina panog, ki jih na Gorenjskem imamo. Zavedati se moramo dejstva, da moramo na domačih sejmih najprej sami pokazati, kaj imamo, potem pa bodo prišli k nam tudi iz drugih krajev domovine in tujine. Za zdaj se marsikatera naša pomembna organizacija združenega dela nastopanja na sejmih izogiba. Poznani pa so primeri takšnega ravnanja tudi iz preteklosti. Ko pa se je prodaja ustavila, pa je bila želja za sodelovanje na sejmu izrazitejša.

Srednjeročni plan centra opredeljuje, kdo naj bi sodeloval na posameznih sejmih. S tem bosta lahko v prihodnjih letih obe hali zasedeni, manj pa bo tudi improvizacij, za katere se mora sejem zaradi sedanjih razmer večkrat odločati, da zadosti potrebam razstavljalcev in obiskovalcev.

V okviru letošnjega kmetijskega in gozdarskega sejma je bila tudi razstava o Titu kot lovcu in gojitelju divjadi. Med drugim si je razstavo ogledal tudi član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc

Poletni osrednji mednarodni Gorenjski sejem se vedno prednjači po obisku med kranjskimi sejmskimi prireditvami

Najvišji predstavniki slovenskega in tudi jugoslovanskega družbenopolitičnega življenja so med vsakoletnimi obiskovalci Gorenjskega sejma. Med drugim je bil gost letošnjih sejmov tudi predsednik predsedstva SRS Viktor Avbelj

Na kranjskem Poslovnoprireditvenem centru Gorenjski sejem bo v prihodnje vedno več specializiranih prireditvev. Ena takšnih je brez dvoma zimskošportni sejem, ki je letos presegel vsa pričakovanja

VEČ DOGOVARJANJA!

Gorenjski sejem je bil začetnik nekaterih specializiranih sejmov, po katerih so se začeli zgledovati tudi v drugih krajih Slovenije in Jugoslavije. Tu bo treba več dogovarjanja in usklajevanja. Prireditve, ki so že uveljavljene, kaže nadaljevati in dograjevati, ne pa ob njih organizirati nove, enake. To pa ne pomeni, da možnosti za organiziranje novih, specifičnih sejmov, ni.

Lep primer je kranjski kmetijski in gozdarski sejem. V Sloveniji ni več osamljen, kar pa ne pomeni, da nima možnosti nadaljnje uveljavitve. V Kranju kaže bolj afirmirati gozdarstvo, živinorejo, mlečno proizvodnjo in mehanizacijo, primerno geografskim razmeram večine Slovenije. Na Gorenjskem imamo na primer Mlekarski tolski center, čebelarstvo z dolgoletno tradicijo in še bi lahko naštevali. Tu bi kazalo združiti sile in oblikovati resnično dober in posnemanja vreden sejem. Že sedanji slovi tudi izven republike, prav tako pa tudi v zamejstvu!

nike, tekstila, turizma itd. Vabljava bi bila razstava gospodarskih in drugih dosežkov s Kranjem in drugimi gorenjskimi občinami pobratenih mest, pa predstavitev zamejskega gospodarstva itd. Možnosti so velike. Zakaj ne bi na primer na kranjskem sejmu sosednji obmejni kraji pokazali tisto, kar iščemo pri njih, mi pa bi na enakih prireditvah pokazali tisto, kar oni iščejo pri nas. Kranj ima že zaradi svoje lege izjemne možnosti za organizacijo takšnih prireditvev, prav tako pa bi imel od njih veliko koristi, samo sile bi morali združiti vsi, od sejarjev, gostincev in turistov do drugih dejavnosti. Tako v drugih sejmskih mestih ravna, pa imajo vsi skupaj obilo koristnega in razen sejmov prirejajo še številne druge prireditve. Prav tega nam v Kranju in na Gorenjskem še manjka. Predstavniki Poslovnoprireditvenega centra Gorenjski sejem poudarjajo, da je nam zaradi sejmske tradicije, lokacije in drugih prednosti lažje. Le medseboje se kaže še bolj uskladiti za doseg istega cilja, vpeti v to dejavnost še druge faktorje od carine do špedicije, in razstavljalcem ter obiskovalcem sejmov zagotoviti enake pogoje, kot jih imajo v drugih sejmskih središčih. Ne kaže pozabiti, da so razstavljalci in obiskovalci od drugod pozorni, kako jih kraj na sploh sprejme, kaj jim ponudi razen sejma, kakšne so možnosti drugih aktivnosti, izletov, ogledov zanimi-

MARCA BO LED!

Številni vzroki, predvsem pa težak teren, pomanjkanje materiala in vreme, so prispevali, da se je gradnja večnamenske dvorane na sejmišču zavlekla. Gradbeni odbor, ki dela izključno na prostovoljni osnovi, se trudi, da bi bil objekt ob maksimalnih naporih graditeljev čim prej narejen. Direktor Gorenjskega sejma Franci Ekar je sporočil, da je bilo na zadnji seji gradbenega odbora dogovorjeno, da bo ledena ploskev v dvorani poskusno začela obratovati 1. marca leta 1981!

vosti, prodaje spominkov, obveščenosti itd. Ko Kranj organizira sejme večjega pomena, kot na primer sejem opreme in sredstev za civilno zaščito, gostje, ki jih je nekaj tisoč, pogrešajo prav to, lahko bi rekli, drugo obsejmsko ponudbo Kranja in Gorenjske.

PODALJŠAN

NOVOLETNI SEJEM

Večino bo razveselila odločitev uprave Gorenjskega sejma, da bo letošnji 21. novoletni Gorenjski sejem odprt tudi v nedeljo, 21. decembra. Sedanja sejmska prireditve vzbujajo zaradi zanimive ponudbe veliko pozornost. Nad 30.000 ljudi je že obiskalo sejem. Posebno privlačen je sejem stare in nove smučarske opreme, pa kmetijska mehanizacija, prodaja novoletnih jelk in okrasov ter blaga široke potrošnje. Na sejmu je predstavljeno novo Zastavino vozilo Jugo, Planika, Elan, Gorenje, Alpina in še nekatere delovne organizacije pa so pripravile vzorčne prodaje. Slovenija avto brezplačno namešča varnostne vzglavnike v osebne avtomobile.

Kulturno politični trenutek SAP Vojvodine

Kranj — V ponedeljek, 22. decembra, ob 13. uri bo v Iskrini tovarni avtomatskih telefonskih naprav na Laborah Republiški komite za informiranje pripravil javno tribuno »Kulturno politični trenutek SAP Vojvodine«. V razgovoru bodo iz SAP Vojvodine sodelovali: Boško Krunic, sekretar predsedstva PK ZK, dr. Svetislav Stojakov, sekretar pokrajinskega sekretariata za izobraževanje, znanost in kulturo, Vera Milosavljević, predsednica sekcije za kulturo pri PK SZDL, Ana Makanova, predsednica skupščine SIS za kulturo, Dušan Belić, sekretar SIS za kulturo, Vito Sudarski, predsednik kulturno-prosvetne skupnosti, slikar Siladji Gabor in skladatelj Ivan Kovač. Na javno tribuno pa je povabljenih vrsta uglednih slovenskih javnih delavcev.

Spodbudo za prvo tovrstno javno tribuno so dali nedavni »Dnevi kulture SAP Vojvodine v SR Sloveniji« in imela bo torej kulturno tematično. Komite za informiranje pa bo za boljše obveščanje med republikami in pokrajinama ter za poglobljanje bratstva in enotnosti v prihodnje pripravil še več javnih tribun, na katerih bodo predstavniki posamezne republike oziroma pokrajine prikazali njen aktualni trenutek. Gre za predstavitev razmer na določenem področju (kultura, znanost, izobraževanje, gospodarstvo in podobno), pa tudi za teme, ki se v določenem trenutku pojavijo in postanejo aktualne in zanimive za širšo jugoslovansko javnost.

Uspešno delo

Cerklje — V Cerkljah je bila programskovolična konferenca SZDL Cerklje. Že junija so sprejeli sklep o dopolnitvi pravil KK SZDL o ureditvi priprave in izvedbi prireditev, ki jih organizira. Na letni programski in volilni konferenci so ocenili aktivnost KK SZDL v preteklih dveh letih, opredelili so smeri delovanja in naloge za prihodnje, opravili pa so tudi nekatere kadrovske spremembe. KK SZDL je sestavljena frontno in jo sestavljajo delegati občanov, DPO, vseh društev, ustanov in delovnih organizacij, ki imajo v Cerkljah svoje obrate. Družbena dejavnost je dobro razvita in ji SZDL posveča tudi primerno pozornost, v bodoče pa bo KK SZDL posvečala še več pozornosti društvu in življenju v Cerkljah in bo koordinator in idejni usmerjevalec celotne dejavnosti. Veliko pozornost so posvečali delovanju delegatskega sistema, na področju ljudske obrambe in družbene samostojnosti pa je s svojimi organi uspešno izpeljala akcijo NNNP 1979. Nikakor pa ne morejo biti zadovoljni s

hišno samoupravo. Že dolgo je prisotna potreba po medsebojnem povezovanju krajevnih skupnosti cerkljanskega območja in ocena razmer je pokazala, da ima vseh sedem krajevnih skupnosti toliko skupnega, da se morajo medsebojno povezati v skupnost krajevnih skupnosti.

Aktivno je KK SZDL sodelovala pri pripravi planskih dokumentov za srednjeročno obdobje 1981–1985, usmerjala je delo političnih organizacij in jih spodbujala k boljшему delovanju, bdela nad kadrovsko politiko v krajevni skupnosti in jo usmerjala v skladu z načeli in merili statuta SZDL. Tudi predsedstvo, ki je političnoizvršni organ KK SZDL, je sestavljeno frontno, saj so v njem delegati vseh družbenopolitičnih organizacij in večjih društev.

V prihodnjem letu bo zaživel tudi sistem informiranja, saj bodo pričeli z izdajanjem glasila, aktivno se bodo pripravljali na akcijo NNNP 1980 do 1981. V bodoče delo bo potrebno vložiti še več naporov, da bo prišla do izraza množičnost v SZDL. Tudi v prihodnje mora KK SZDL razvijati, poglobljati in krepiti vse neposredne oblike dela, ki bodo odpirale nove možnosti za politično in samoupravno delovanje občanov. J. Kuhar

Samoprispevek v Zalogu

Zalog — Krajanje Zaloga, Lahovč, Glinj in Cerkljanske Dobrave, štirih vasi, ki tvorijo krajevno skupnost Zalog, se bodo v nedeljo, 11. januarja, prihodnje leto na referendumu odločali o uvedbi 2-odstotnega krajevnega samoprispevka. S prostovoljnim dinarjem bodo obnovili cesto Zalog–Lahovč in uredili trgovino v Lahovčah. Poudariti velja, da se bo z letošnjim letom izteklo kranjski občinski samoprispevek in bodo krajanje Zaloga praktično le še naprej plačevali samoprispevek. Z bistveno razliko seveda, da bo zbrani denar namenjen izključno potrebam krajevnih skupnosti. V vasi na robu kranjske občine bo torej prinesel hitrejši razvoj. M. V.

Desete Severjeve nagrade

Spominska slovesnost ob desetletnici smrti slovenskega gledališkega umetnika Staneta Severja — Nagrade prejeli Tone Gogala, Tea Glažar, Tine Oman, Poldka Štiglic, Cvetka Videc in Bine Matoh, posebno priznanje Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane — Jurij Souček uprizoril umetniško pripoved Cirila Kosmača Balada o trobenti in oblaku

Škofja Loka — »Prišel je molčec, zbran in dostojanstven; s svečo v roki, obdan s temo je začel gledališče enega. Nekaj dni kasneje se je na majhnem odru v Ribnici na Pohorju zagnila zavesa po zadnjem nastopu slovenskega gledališkega umetnika Staneta Severja. Danes, po desetih letih, se zavedamo, da je bil umetnik kot jih je malo.« — je dejal Lojze Malovrh, predsednik Sklada Staneta Severja, potem, ko je uvodoma izvenela Prešernova Zdravljica, ki jo je zapel Oktet Jelovica.

Galerijo loškega gradu so v sredo, 17. decembra, na predvečer desete obletnice smrti velikega protagonista slovenskih odskih desk Staneta Severja ljubitelji gledališča, med njimi tudi veliko naših gledališnikov, povsem napolnili. Spominsko slovesnost je tako kot vsa leta doslej simbolizirala podelitev Severjevih nagrad. 41. dosedanjih se je pridružilo šest letošnjih nagrajencev, igralcev, ki so v letošnjem letu najizraziteje negovali Severjevo izročilo: dva poklicna igralca, trije z amaterskih odskih desk in študent igralske akademije.

Tone Gogala, član Drame SNG v Ljubljani je nagrado prejel za vlogo Truffaldina v Goldonijevi komediji Sluga dveh gospodov. Ustvaril je človeško pristno, toplo in istočasno žanrsko ustrezno komično figuro. Njegov Truffaldino je radoživ, spreten in prirčen; igralčeve kombinacije, s katerimi izraža bistvene po-

zicije svojega lika pa so tenkočutne in iznajdljive, brez cenenih tipizacij, skratka umetniško zrela odrska stvaritev.

Tea Glažar, članica Primorskega dramskega gledališča v Novi Gorici, se je kot Nora v istoimenski drami Henrika Ibsena spopadla z enim najzahtevnejših ženskih likov svetovne dramatike in ga izpeljala v neprekinjenem loku od vedre mladostne igrivosti do v trdih preskušnjah dozorele, osveščene ženske. Njena Nora je zasidrana v svojem času, odigrana pa z niansirano sodobno občutljivostjo, da ostaja Norin problem živ in odprt današnjemu trenutku.

Tone Oman, igralec Prešernovega gledališča iz Kranja, je nenehno prisoten kot igralec v Kranju že 18 let, v ansamblu Prešernovega gledališča se je vključil leta 1966 in s svojimi vlogami, med katerimi je v zadnji sezoni izstopala vloga Župnika v Govekarjevi Grči, pomembno sooblikoval kranjsko gledališko podobo.

Poldka Štiglic, režiserka in igralka Loškega odra iz Škofje Loke, (nagrade zaradi bolezni ni mogla prevzeti sama) sodi med pionirje povojne ljubiteljske gledališke dejavnosti v Škofji Loki, kjer je prvič stopila na oder že v zadnjih letih pred drugo svetovno vojno. Kot igralka je oblikovala vrsto nosilnih vlog in režirala otroške ter mladinske igre. Njena posebna zasluga je, da je odkrila in privabila številne

nove igralce in gledališke delavce, ki so skoraj vsi ostali zvesti gledališču. Cvetko Videc, članica gledališke skupine KUD Zanja Trnovlje, je Sklad Staneta Severja nagradil za predano delo v tej gledališki skupini, v kateri šteje v generaciji mladih gledaliških ljubiteljev, ki s svojim naprednim gledanjem vnašajo v gledališko skupino ustvarjalno znanost.

Bine Matoh, absolvent Akademije za gledališče, radio, film in televizijo je nagrado prejel za vlogo Točaja/Hudiča v Zabavi Gregorja Strniša (diplomska predstava). Poudaril je poseben posluš za kompozicijo te dvojnosti figure in ji dal vitalnost in verjetnost, združujoč življenjsko izkušnjo s pridobljenim igralskim znanjem. Zanesljivo je uvedel številne, v detaljih različne, transformacije lika in brezgledno obvladoval ritem celotne predstave.

Strokovna žirija, ki so jo sestavljali Andrej Inkret, Majda Knap, Vasja Predan, Rapa Suklje in Borut Trekman, je letos dodelila še posebno pismeno priznanje Slovenskemu mladinskemu gledališču iz Ljubljane za predstavo Šahu in letče princeza Petra Hacka. Že nekaj let s posebnim poudarkom na ansambelsko igrjo, pri kateri igralci ustvarjalno oblikujejo predstave v smislu totalnega gledališča.

Po slovesni podelitvi nagrad je Jurij Souček uprizoril umetniško pripoved Cirila Kosmača Balada o trobenti in oblaku in tako z občutnim podajanjem Kosmačeve pripovedi o Temnikarju dodal spominu Staneta Severja spomin letos umrlega pisatelja. Besedilo je Jurij Souček priredil sam, sceno za nastop pa je pripravil Avgust Lavrenčič.

M. Volčjak

Vzgojno prometna akcija

Kranj — AMD Kranj in Sveti Petri pri Kranju sta se združila za preventivno in vzgojno prireditev pri Škofi Loka. Na 26. decembra ob 16. uri organizirala tekmovanje učencev osnovnih šol »Kaj veš o prometu?«. Tekmovanje bo v novi osnovni šoli Planina v Kranju. Na prireditvi so vabljeni učenci vseh osnovnih šol in tudi starši.

Komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri AMD Kranj

Poljane praznujejo

V spomin na znamenito poljsko partizansko vojsko, ki je od leta 1941 do leta 1945 iz Poljanske doline praznujejo krajanje Poljane 19. decembra svoj krajevni praznik. Tudi letošnji praznik bodo počastili s številnimi prireditvami. Tako bo jutri, 20. decembra, ob 8. uri tradicionalni pohod na poteh Cankarjevega bataljona spomenika v Poljanah preko Kosača do Platiša v Bukovem vrhu nazaj prek Visokega.

V nedeljo, 21. decembra, ob 15. uri bo slavnostna seja sveta krajevnih skupnosti s proslavo in podelitvijo priznanj krajevnih skupnosti za leto 1980. Letos jih bodo prejeli osnovna šola Poljane za večletno sodelovanje in organizacijo kulturnih prireditev v kraju, Termika Poljane za uspešno sodelovanje in finančno pomoč pri realizaciji nalog v krajevni skupnosti, osnovna organizacija ZSMS Poljane za sodelovanje in organizacijo kulturnih in drugih prireditev v kraju, Jože Klemenčič za dolgoletno aktivno sodelovanje in kmetijsko združenje Skofja Loka in delo v kmetijskem odboru Poljane, Janez Koster za sodelovanje pri obnovi kulturnega doma in uspešno vodenje gradbenega odbora za obnovo ceste Volča–Lom–Zakobiljek.

Aloiz Krek za 28-letno tajniško delo v Lovski družini Poljane in družbenopolitično aktivnost, Janez Molina, udeleženec poljske vojske za dolgoletno družbenopolitično delo v Poljanah in Javorjih, predstojnik organizacije Zveze borcev, Leopold Rešek za uspešno vodenje komunalnega odbora in ureditev pokopališča, Milena Sitar za organizacijo proslav in vsestransko družbenopolitično aktivnost, Tone Varl za dolgoletno delo v KUD in Frane Žagar za uspešno vodenje gradbenega odbora za obnovo kulturnega doma in drugo aktivnost v krajevni skupnosti.

Naslednjo nedeljo pa bo ob 9. uri praznovanje dedka Mraza v televizijski osnovni šoli Poljane. Prireditve in priprave prireditev so v celoti na čelu s svetom krajevnih skupnosti. I. Borzjak

Kultivirajmo delo

Kultivirajmo delo — reklo, ki je zadelo srž, ki mi je zbudilo čustva: Andrej Marinc je misel strnil v dve skopi, polni besedi, ki zvane kot geslo, »je ognjeviti govornik Tone Svetina vzkliknil sredi plohe besed, tako značilne zanj. Tri debele ure je govoril, vprašanja so bila skorajda odveč.

Prvi gost Republiškega komiteja za informiranje je bil pretekli petek. Pri komiteju so v okviru stikov z javnostjo stekli pogovori uglednih javnih delavcev in ustvarjalcev s časnikarji. Njih namen je, da razgrnejo svoje poglede na sočasna družbena vprašanja kot so kultura, umetnost, znanost, mednarodni odnosi, dogodki itd.

Tone Svetina je prvi razgrnil svoje poglede in iz oblice njihovih besed bomo skušali strniti nekaj misli. Še to, prihodnje vabilo gre spet na Gorenjsko, k Mateju Boru, ki že nekaj let živi odmaknjen in bodo njegova razmišljanja posebej mikavna.

RAZGRAJEVANJE NASILJA

Tone Svetina je prinesel s seboj Volčice, roman, ki je pravkar prišel iz tiskarne, poznamo ga že iz odlomkov v časopisih. Roman o Kozarski epopeji, o ženah, otrocih, starih... Ekspozicija je ogroženega in krvnika, odnos zlobica in kazni. Kajti tudi krivica je človek, ki ima vest, ki ga

slej ko prej zadane. Cel svet še danes preživlja travmo dveh svetovnih vojn. Svetina ne opisuje vojne, temveč nastopa kot borec za mir. Njegov romanom bi lahko rekli: vojna proti vojni. Razgrajuje nasilje. Absurd je doživel že, ko je ubil prvega Nemca: zakaj sem moral to storiti, zakaj? Pred očmi ima možnost totalne vojne, ki zastavi vprašanje koliko in kateri narod bo obstal. Noben sistem ni toliko vreden, da bi uničil človeštvo!

Vse več pameti imamo in istočasno vse manj. Logiko prevzemajo računalniki, ki nimajo čustev, intuicije. Skozi umetnost lahko slutimo, kaj prihaja.

KRITIKI

Noben pisatelj ne more zadovoljiti prav vseh okusov. Ljudje vselej sami povedo ali je knjiga dobra ali ne. Pišem tako, da me lahko berejo vsi.

Res, Ukano je bralo staro in mlado.

Naši kritiki? Često mahajo v prazno. Mnogi le pobrskaajo po knjigi, prepišejo spremeno besedilo založnika in že mislijo, da je to kritika. Čeprav knjige še prebrali niso.

Veliki kritiki pišejo esejistično, enakovredno literaturi, o kateri pišejo.

POBUDA O NOVI REVJI

Da je svoboda ustvarjanja okrajšana? Pri nas je ustvarjalne svobode malo. Zgledovali smo se v tujini, kjer imajo večjo svobodo. Pri nas je ustvarjalne svobode malo. Zgledovali smo se v tujini, kjer imajo večjo svobodo.

bode dovolj. Pišeš lahko, kolikor sam upaš. Vsakdo, kdor hoče pisati, se mora eksponirati. Seveda pa ne moremo dopustiti, da bi nekdo pisal proti samoupravljanju, temelju naše družbe.

Mar ne zahtevamo novo revijo prav tisti, ki so lahko največ pisali, ki so sedeli v uredništvih revij. Zdaj se gredo grupštvu, nastopajo z argumenti, ki niso pravi.

Pri nas imamo revij dosti, časopisov polovico preveč. Papir mečemo stran. Cenzorji so strahopetni uredniki. Zato se borimo z molkom, ne upamo si povedati, kar mislimo.

ZAPIRANJE V LASTNE MEJE

Vesel sem vsakega izvirnega slovenskega, jugoslovanskega dela. Sramota je, da dobrih knjig ne prevajamo, družijo nas ne le skupna usoda, temveč tudi zlivanje kultur. Največja napaka je zapiranje v lastne meje, na področju gospodarstva se je to že zelo dobro pokazalo. Ni komunikacij. Poglejte, ko sem razstavljaj v Beogradu, me ni nihče povabil na razgovor, ob razstavah v Moskvi, Berlinu sem govoril na radiu.

Slovenci imamo veliko talentov, umetnosti vseh vrst, ni nam treba zaverovano gledati luči Pariza. Čas hermetične literature, ki je nastopila po vojni, je mimo. Nisem proti modernizmu, umetnost se mora gibati v skrajnosti. Toda pri nas smo brez svojih doživetij posnemali tuje stile, jih proglasili za edine zveličavne. Tisti, ki smo pisali realistično, smo bili večerničari. Naši kulturi je zelo škodilo. Zgledovali smo se v tujini, kjer imajo večjo svobodo. Pri nas je ustvarjalne svobode malo. Zgledovali smo se v tujini, kjer imajo večjo svobodo.

družbi propadajočega kapitalizma, ki ima vendar drugačne probleme kot naša, ki nastaja. Mar bi se na zahodu učili organizacije dela, produktivnosti.

PARTLIČEVA ŠČUKA NA TELEVIIZIJI

Razveselil sem se Partliča, humorista, ki smeši našo nezrelost. Televizijska nadaljevanja pa ni upoštevala zakona sinhronosti, kriv je režiser. Takšna mlaka vendarle nismo. Nadaljevanja ni imela antiteze; umetnost mora vendar odpirati smisel. Nekaterim se je zato uprla, kratko je potegnil Partlič. Ni dosegla tistega namena, ki bi ga lahko, zato takšna nadaljevanja več škodi kot koristi.

PAVLOVIČEV FILM NASVIDENJE V NASLEDNJI VOJNI

Film bi moral razlikovati, kdaj je vojna pravična in kdaj ne. Tako pa je skonstruirana situacija, v katero je Pavlovič lahko pripeljal svojo mazohistično željo po bolečini. Film zato ne temelji na realnosti.

Knjigo smo spoznali, režiserja tudi, danes pa se vsa Slovenija opredeljuje okrog filma.

DRAŽGOŠKA BITKA

Premišljena, načrtna sabotaža je to, ki odrija slabost naših kontrolnih funkcij. Vesel sem, da televizija ni smejala Ukane, kdo ve, kakšna bi bila, če bi jo smejala.

Bled – Preteklo soboto so se v blejski Kazini zbrali turistični delavci Bleda na svojem rednem letnem občnem zboru, še prej pa v zdraviliškem vrtu ob jezeru odkrili spominsko ploščo Švicarju Arnoldu Riklji, ki je pred 125 leti na Bledu postavil prvo zdravilišče. Stodva-
desetletnim društvom, sodelavcem in turističnim delavcem Bleda so ob tem jubileju podelili Rikljeve plakete. O dosedanjem delu Turističnega društva Leopold Pernuš, k razpravi pa sta se oglasila tudi Leopold Krase, predsednik Turistične zveze Slovenije in Franc Razdevšek, predsednik komiteja za turizem pri republiškem izvršnem svetu. – Foto: D. Dolenc

TRŽNI PREGLED

KRANJ

Solata od 30 do 40 din, špinača od 40 do 45 din, cvetača od 40 do 45 din, korenček od 24 do 26 din, česen od 55 do 60 din, čebula od 22 do 25 din, fižol od 45 do 50 din, pesa od 10 do 15 din, slive od 30 do 40 din, jabolka od 15 do 18 din, hruške od 20 do 25 din, grozdje 30 din, radič 120 din, pomaranče 60 din, limone 58 din, ajdova moka 58 din, koruzna moka 48 din, kaša 55 din, surovo maslo od 100 do 120 din, smetana 58 do 60 din, skuta od 48 do 50 din, sladko zelje od 15 do 18 din, kislja repa 25 din, kisljo zelje od 25 do 30 din, orehi 280 din, jajčka od 5,50 do 6 din, krompir od 6 do 7 din, med 120 din.

JESENICE

Solata 40 din, korenček 25 din, česen 65,60 din, čebula 25 din, fižol od 37,90 do 60,50 din, pesa 9,90, kumare 35 din, paradižnik 45 din, slive 55 din, jabolka od 18,90 do 20,75 din, hruške 40 din, grozdje 32 din, pomaranče 34,15 din, limone 47,95 din, ajdova moka 41,80 din, koruzna moka 11,70 din – 0,75 kg, surovo maslo 130,50 din, smetana 58,35 din, sladko zelje 10 din, kisljo zelje 14,40 din, kislja repa 12,65 din, klobase 103,20 din, jajčka od 4,40 din, krompir 8,45 din.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 20. decembra, bodo odprte naslednje dežurne trgovine:

KRANJ

Central: Delikatesa, Maistrov trg 11, Na vasi, Senčur in Naklo v Naklem od 7. do 13. ure, vse ostale prodajalne pa bodo odprte od 7. do 19. ure: Klemenček, Duplje, Kravac, Cerklje, Hrib, Predvor, Kočna, Zg. Jezersko, Na Klancu, Oprešnikova 84, Kranj.

Živila: trgovine so odprte od 7. do 19. ure: – Vse sobote v mesecu decembru bodo odprte vse trgovine Živila Kranj, v kolikor pa se bo v kateri prodajalni opravljal redni letni popis v soboto od 12. ure dalje, bodo potrošniki trgovine obveščeni na običajen način že od četrtega dalje.

V nedeljo

pa so dežurne naslednje prodajalne Centrala Kranj od 7. do 11. ure: Delikatesa, Maistrov trg 11, Kravac, Cerklje, Naklo v Naklem, Na vasi, Senčur.

JESENICE

Rožca – Samopostrežna trgovina na Plavžu, Titova 79 in Delikatesa – Kaša 3 na Koroški Beli, V. Svetina 8/a

ŠKOFJA LOKA
Market, Novi svet.

RADOVLJICA

Market Bohinjska Bistrica, Trg svobode 1, Samopostrežba Bled, Prešernova 48, Market Zgornje Gorje 11/a, Market Lesce, Finžgarjeva 10

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENIŠKE OBČINE

(55. zapis)

No, še o tretjem jeseniškem »rudniku« (po Valvasorjevo!), o Javorniku, je treba prisluhniti staremu kranjskemu slavopecu. Takole mož pokramlja:

RUDNIK JAVORNIK

Ve milji nad Radovljico, pod visokimi gorejskimi snežniki je Javornik. Ime mu je priraslo: kranjska beseda Javornik izvira iz javor, kar pomeni platanum, ker je tam okrog mnogo javorov... je last gospoda Janeza Ferdinanda Javorškega, barona, vodi ga pa sedaj gospod Janez Meyerhofenski kot najemnik.

Na tem mestu kaže Vulkan (t. j. Vulcanus, je veljal v starorimski mitologiji za boga ognja in kovaške spretnosti; bil je sin Jupitra in Junone, mož Venere; ne bo napak omeniti »vzporednice«: v starogrški mitologiji so imeli namesto Vulkanu Hephaistosa-Hefajsta, ki je bil sin Zeusa in Here, mož prelepe Afrodit, božico lepote in ljubezni; tudi Hefajst je bil bog ognja in kovaške spretnosti; od Vulkanu se Hefajst loči le zato, ker šepa; Zevs ga je namreč vrgel z nebes na zemljo, ker je v prepričanju očetom in materjo hotel priskočiti materi na pomoč... Kako človeški so bili ti stari bogovi! – opomba C. Z.) svoje mojstrske jeklene izdelke, zakaj najboljše jeklo ki se da kje dobiti, se izdeluje tukaj. Zato ga zahtevajo ne samo Italija, ampak tudi druge, še bolj oddaljene dežele. Železa pa ne izdelujejo, razen če bi komu posebej hoteli ustreči. Če pa ga včasih le kujejo, potem je brez dvoma, najboljše. Tu kujejo tudi hrvaško jeklo, ki tako rado turško kri pije in se sovražnikom strašno pred očmi blešči; predorni ostri rez ima od perfektnih jeklarskih mojstrov na Javorniku.

No, tako nam Valvasor zaupa, da je ločil dragoceno jeklo od cenenega železa. – Nehote postanemo pozorni, ko tako hvali »jeklo, ki rado turško kri pije.« Mar ne tiči za to nič kaj poetično primer, spomin na njegovo vojaška leta (1663–1664), ko se je udinjal hrvaškemu grofu, Nikolaju Zrinjskemu in se boril pod njegovim poveljstvom s svojimi tovariši in hlapci tam okrog Senja proti Turkom? le tako je treba razumeti Valvasorjevo hvalo »hrvaškega« jekla, ki tako rado pije »turško« kri!

Sploh pa me v vseh teh letih, kar kot skromni kraje pisec in popotnik

hodim »po Valvasorjevih stopinjah« in slejkoprej občudujem velikega vzornika, zelo zelo moti odsotnost čuteče socialne miselnosti pri mojustru-kramljaču: ko opisuje muke in sežiganje čarovnic in krivovercev, kaznovanje upornikov tlačanov in pod. Kaj so bili tudi izobraženci v onih časih tako brez srca, kadar je šlo za človeka – v znanosti pa taki humanisti, človekoljubi...

PREHOD TIHOTAPCEV

Kar še poslušajmo nedosegljivega kramljača Valvasorja, ki ob besedi o »rudniku« Javorniku, razpreda strahote tihotapskih poti: »Nedaleč od Javornika, namreč med tem krajem, Podgorjem in Gorjem na Koroškem, stoji visoka gora, Kočna imenovana, ki deli Kranjsko od Koroške.«

No, brž velja pripomniti, da danes poznamo Kočno le kot 1459 m visoko sedlo v Karavankah – skoraj natanko v severni smeri od Javornika čez Pusti rovt na sedlo Kočna je le poldrugo uro hoda. Sedaj pa spet sledimo staremu Valvasorju:

Na vrhu te gore gre skozi kamnitno steno, ki meri trideset korakov, grozovit prehod. In kakor je strašno strm, se vendar vzpenjajo in lezejo tod tihotapci s svojo robo, da bi ušli carini, in sicer z največjo življenjsko nevarnostjo, zlasti pozimi, kadar sneg kopni in se taja. In ti trgovci, ki nočejo zacariniti svojega blaga, morajo odriniti mnogo dražjo carino, kajti vsako leto plačajo nekateri teh nevarnih plazilcev utihotapljenno carino z življenjem. Če tihotapec s soljo, medom, brinjem, vinom in žganjem iznenada zalotijo koroški pazniki, kakor se neredko zgodi, nastane hud spopad, ki stane oba dela mnogo krvi, zakaj tako divje se bijejo s krogli, sabljami in gorjačami, da jih veliko obleži.

Sedlo Kočna imenovano tudi Črvič, še dandanes ne velja za varen in zložen prehod na koroško stran. Treba je iti čez severozahodno teraso v pobočju Struške v Malo Suho, vendar je svet na mnogih krajih zelo strm ali celo prepaden ter mestoma zaraščen. Sestop na koroško stran vodi nekoliko proti zahodu na Podgorje ali pa proti vzhodu na Sveče.

No, to pot pa Valvasorjev opis tihotapske steze čez Karavanke res ni bil pretiran. Kaže, da se je mož poslužil zanesljivega informatorja – saj Valvasor gotovo sam ni lezel tod čez!

Železarna na Savi

(bakrorez iz Valvasorjeve knjige)

83

NEVERJETNA SPREGLJEDAVŠČINA

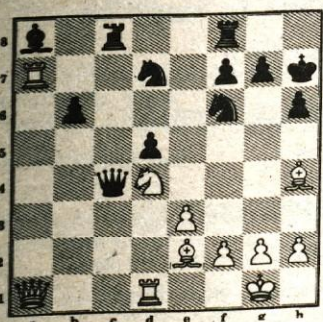

Diagram 149

1. ... Dc3??
2. Ta8!

Črni se je vdal. Na 2. ... Ta8: pade dama 3. Dc3:, na 2. ... Da1: pa pridobi beli po 3. T8a1: prednost lovca.

V prejšnjem primeru je šlo za dvestopenzno spregledavščino. V partiji PETROSJAN – BRONSTEIN, na na turnirju kandidatov v Amsterdamu leta 1956, pa je beli enostavno pozabil, da ima damo napadeno. V položaju na diagramu 150 se je dogodila spregledavščina, ki so jo nekateri imeli za spregledavščino stoletja.

Beli se je vdal. Hud udarec za Petrosjana, saj bi po 1. Dc7 partijo zlahka dobil.

Prav neverjetno nesrečno je potegnil v časovni stiski beli v partiji SIMAGIN – KORČNOJ na 23. prvenstvu ZSSR, Leningrad, 1956. V položaju na diagramu ima remi z večnim šahom 1. Dh4+ itn.

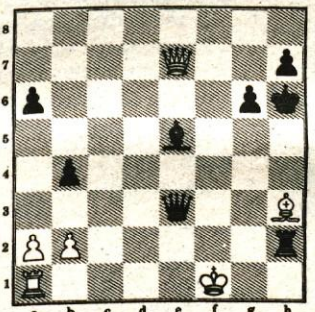

Diagram 151

Igral pa je 1. Df8+?? in se po Lg7 takoj vdal.

Kaj lahko pripomnimo k naslednjemu primeru na diagramu (IVKOV – GELLER, Beograd 1956) z dvoboja reprezentanc SFRJ in ZSSR. Beli ima lepe možnosti na zmago. Črni preti trenutno z 1. ... Le5: in po 2. De5: Sf3+ z osvojitvijo dame. Vendar pa po 1. Sc6 La3 2. Sc7 h6 3. f4 beli z lahkoto uveljavi prednost. V partiji pa se je zgodilo drugače.

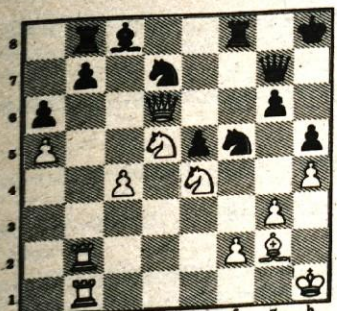

Diagram 150

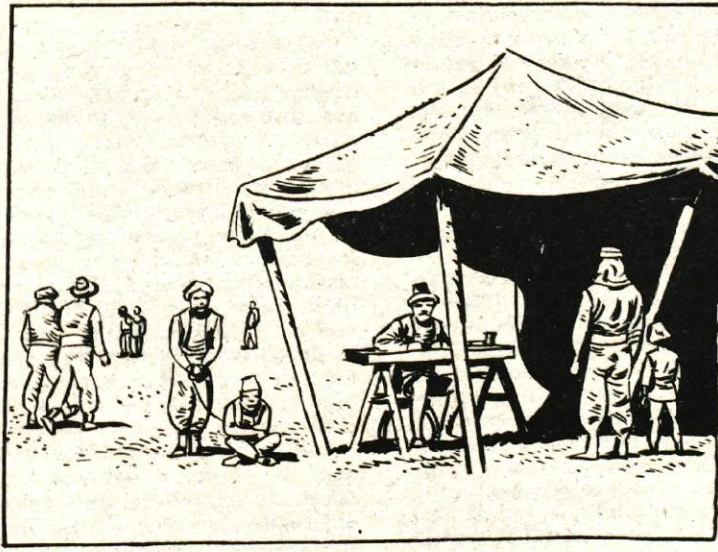
1. Sg5?? Sd6:

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj

Priredba: M. Zrinski

Antek je sicer v začetku vpil in jok, celo prosil, ali mu je vselej zatisnil usta in tako ne ravno vladno ubogega otroka, sedečega na sedlu pred seboj. Razmršenih ciganskih bratov, ki jih je bil dolgin na poti, je bila pobrala še poslednji kos dobre obleke s telesa. Ciganske matere pa so poskrbele, da ni vpil in da je dobil zagorelo in rjavkasto lice. Na koncu je prodal cigan dekca Turku, ki je nabiral ciganske dečke za janičarska izrejaljša.

86. Janičarsko vojsko, sestavljeno iz posebej vzgojenih uplenjenih kristjanskih otrok, je prvi ustanovil že v prvi polovici 14. stoletja sultan Orhan, ki je prvi razširil močno turško državo. Sprvo je bilo komaj kakih tisoč teh vojakov. Toda že slavni sultan Murat je pomnožil to število na dvanajst tisoč. Ko so Turki osvojili leta 1453 še Carigrad in prodirali vse bolj na zahod, pa je ta vojska štela že 40.000 strahovitih vojščakov, ki so se nevede bojevali proti lastnim staršem in bratom...

87. Med janičarje je torej prišel tudi mali Jurij Kozjak. Iz malega dečka zraste čez leta krepak mladenič, po telesu junak, kakršen je bil doma njegov oče v mladih letih. Toda to ni bil več tisti otroško pobožni Kozjakov sin, ampak poturčen sanjarski vojak. Privadil se je bil novim pajdašem, novim navadam in novim podukom. Rahlo seme krščanske omikanosti, ki so ga bili dobri ljudje nekoč vcepili v njegovo srce, so neverni mohamedanci izruvali, ko je komaj killo. Očetov vojni duh je ostal tudi pri sinu.

RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR RADAR

RESNIČNI MONTE- CRISTO

1

Kdo ne pozna Dumasovega romana o grofu Monte-Cristu? Koga niso v mladosti vznemirjale dogodivščine prevaranega Dantèsa in njegova neuklonljiva sla po maščevanju? Le malokdo pa ve, da temelji znameniti roman, ki je doživel tudi vrsto filmskih in televizijskih priredb, na resnični zgodbi, ki jo je ohranil potomcem neki Jacques Peuchet, arhivar francoske policijske prefekture, in je stara dobro stoletje in pol...

A. Dumas oče se je ravnal po »najbolj pretresljivi kriminalni zgodbi« 19. stoletja

Izpoved umirajočega

Moški v črnem je odprl vrata. Bil je duhovnik. Umirajoči ga je takoj spoznal. Njegovo čelo je še bolj orosil pot, ki je polzel po vsaki gubi njegovega koščenega obraza, izmozganega od vročice, v katerem so žarele le oči. Bila je mrzla londonska zima leta 1828.

Dve uri je lastnica ubornega londonskega penziona v mirajoči pričakoval, da bo duhovnik vestno zapisal njegovo izpoved. Ni bilo dvoma, da čas priganja.

Vročični pogled umirajočega se je zapičil v duhovnikove oči, iz skrbnastih ust pa se je izvil glas, ki je presenečal z jasno odločnostjo:

»V Parizu, v neki kleti v ulici Saint-Roch blizu Tuilerij, ležijo ostanki moškega, starega približno štirideset let...

Abbé Madeleine — tako se je imenoval duhovnik — je bil šestdesetletnik lepega, pravilnega obraza, ki je emigriral v Anglijo v prvih dneh francoske revolucije. In ostal je v Londonu. Medtem ko je pero drselo po papirju in zapisovalo izpoved umirajočega, se je tudi lepi duhovnikov obraz obilil s potom...

Monolog umirajočega je prekinjala le piskajoča sap. Njegove besede pa so razkrivale, da je edini preživel iz najbolj nenavadne, najbolj nesmiselne, najbolj neusmiljene kriminalne zgodbe 19. stoletja.

Zarota na trgu Sainte— Opportune

Bilo je pomladno jutro 1807. V pritlični sobi ene od kavarnic na trgu Sainte-Opportune so se trije možje opirali na mizo okoli dobre steklenice gardskega vina in opazovali četrtega, ki je razoglav pravkar prihajal proti kavarni.

»Poglej, no, Loupian!« je zaklical eden od trojice možu za točilno mizo in namignil na prihajajočega. »Kako se je naščeperil, Picaud! Živina, je podedoval, ali kaj?!«

Lastnik kavarnice, trden možak pri tridesetih, doma nekje z juga, je dvignil nos nad blagajno, tvegala pogled na cesto in ves potemnel. Takoj je spet sklonil glavo.

Ni maral Picauda, ki je čevljaril v ulici Lombards: fant se je prepogosto sukal okoli male Figorouxove, lepe rjavolaske, ki se je Loupianu zdela kot nalašč, da

Se preden je Picaud dobro zapustil kavarnico, so se možki že nejeverno spogledali. Loupianove oči so spremljale čevljarja. Potem se je napolnil k trem prijateljem pri mizi.

»Na, pa imaš!« je vzdihnil Solari.

Allut je opazoval kavarnarja. Le on je vedel, kaj tare Loupiana, kajti nekoč se mu je zaupal ob dobri steklenici vina. Vstal je. Tovariši so ga posnemali.

»Ostanite!« jih je povabil Loupian. In zavpil čez ramo: »Esther, prinesi nam tistega dobrega, ki sem ga odprl včeraj!«

Njegov debeli trup je visel nad mizo. Tiše je zamoljal:

(SE NADALJUJE)

V imenu zakona!

Se preden je Picaud dobro zapustil kavarnico, so se možki že nejeverno spogledali. Loupianove oči so spremljale čevljarja. Potem se je napolnil k trem prijateljem pri mizi.

»Na, pa imaš!« je vzdihnil Solari.

Allut je opazoval kavarnarja. Le on je vedel, kaj tare Loupiana, kajti nekoč se mu je zaupal ob dobri steklenici vina. Vstal je. Tovariši so ga posnemali.

»Ostanite!« jih je povabil Loupian. In zavpil čez ramo: »Esther, prinesi nam tistega dobrega, ki sem ga odprl včeraj!«

Njegov debeli trup je visel nad mizo. Tiše je zamoljal:

(SE NADALJUJE)

Dedek Mraz
vabi otroke
po krajevnih skupnostih
kranjske občine
na praznovanje
in jim poklanja:

Krajevna skupnost KRANJ-CENTER:

28. 12. 1980

- Obisk predstav dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj
- Pravljična igrice v Prešernovem gledališču Kranj

Krajevna skupnost Planina:

29. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v Prešernovem gledališču Kranj

30. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v Prešernovem gledališču Kranj

26. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj
- Organizirana bo ČAJANKA za približno 1000 predšolskih otrok

Krajevna skupnost GORENJA SAVA:

26. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost OREHEK-DRULOVKA:

24. 12. 1980 ob 15,00 uri

- Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v prostoru Osnovne šole OREHEK

Krajevna skupnost PRIMSKOVO:

29. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Pravljična igrice ZVEZDICA ZASPANKA v Zadržnem domu Primskovo

30. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Pravljična igrice ZVEZDICA ZASPANKA v Zadržnem domu Primskovo
- Organizirana bo ČAJANKA za približno 350 otrok
- Organiziran bo ogled prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost STRAZIŠČE:

29. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIC PEKARNA MIŠMAŠ v prostorih Doma krajevnih skupnosti Strazišče

ob 18,00 uri

- Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIC PEKARNA MIŠMAŠ v prostorih Doma krajevnih skupnosti Strazišče
- Organizirali bodo obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu v Kranju in obisk bolnih otrok
- Organizirali bodo ČAJANKO za približno 350 predšolskih otrok

Krajevna skupnost STRUŽEVO:

26. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

ob 18,00 uri

- Organizacija ČAJANKE z dedkom Mrazom v Domu SZDL Struževu

Krajevna skupnost VODOVODNI STOLP:

23. 12. 1980 ob 17,00 uri

- Lutkovna igrice STRAH v Osnovni šoli SIMON JENKO Kranj

ob 18,00 uri

- Lutkovna igrice STRAH v Osnovni šoli SIMON JENKO Kranj

26. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost ZLATO POLJE:

29. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Lutkovna igrice POD MEDVEDOVIM DEŽNIKOM v Vrtcu IVO SLAVC JOKL KRANJ, Levstikova 6

ob 17,00 uri

- Organizacija ČAJANKE za približno 156 otrok

Ivan Jan: Kokrški odred 1

Spoštovani bralci!

Objavljamo oris monografije Kokrški odred avtorja Ivana Jana. Šiferjev tekst je nekakšen uvod v objavljane odlomke z monografije in že v prihodnji številki oste lahko prebrali prvega.

V »Knjižnici NOV in POS«, ki že dalj časa deluje pri založbi Partizanska knjiga in ki je v dveh desetletjih poslala na knjižni trg že celo vrsto monografij o partizanskih brigadah, odredih in drugih zaokroženih pojavih iz dobe NOB, je to jesen izšla tudi obširna monografija Kokrškega odreda. Avtor je Ivan Jan, pisec spominsko-dokumentarnega dela z naslovom »Med gorenjskimi partizani«, avtor monografije o znameniti dražgoški bitki in udi avtor nekaj leposlovnih del s partizansko tematiko. Najbrž si odbor Kokrškega odreda ni mogel izbrati boljšega človeka za to pisanje, saj je bil tudi Ivan Jan borec tega odreda, politični funkcionar in nazadnje komisar bataljona, doma z Rečice (Bled) in vseskozi globoko zakoreninjen v tej deželi. Dela se je otel že pred mnogimi leti, toda ker je hotel biti širokoobsežen in temeljit, se mu je kronika udeleženci tega boja, končno pa je kronika vendarle prišla na svetlo v nekem primerem obsegu. Sestavljajo jo tri knjige, ki imajo skupaj nekaj več kot tisoč šeststo strani in je tako gotovo najboljše monografsko delo nek partizanski enoti.

Ivan Jan si je tako svoj »Kokrški odred« široko zastavil. Zdelo se mu je potrebno, da široko zajame gorenjsko situacijo v obdobju druge svetovne vojne. In tako, na

začetku prve knjige najprej piše o političnih razmerah na Gorenjskem in o delavsko-kmečkem gibanju pred vojno, o aprilski vojni in o zlomu stare Jugoslavije in potem v vse te prilike, ki so že same po sebi nudile ugodna tla za oborožen upor proti okupatorju, postavlja tista dogajanja, ki so glavni predmet njegove monografije.

Pisec je imel pred seboj pač dosti snovi, ki jo je bilo treba obdelati. Prvi Kokrški odred je bil ustanovljen junija 1942. Njegove naloge so bile težke in žrtve izredno velike, saj so bili Nemci tedaj še na višku svojih moči, območje pod Karavankami pa so hoteli imeti čisto, zakaj tu čez so vodile važne komunikacije. Razen tega je bilo prebivalstvo močno prestrašeno, saj so Nemci s strahovitim terorjem skušali uničiti vsako kal upora. Ta prvi Kokrški odred je obstajal do januarja 1943, ko je bil v okviru reorganizacije slovenske partizanske vojske ukinjen, toda že pred tem je doživel hude udarce, kakršnih ni bilo mnogo v vsem narodnoosvobodilnem boju na Slovenskem in v katerih so padli domala vsi voditelji partizanstva na levem bregu Save. V aprilu 1942 so Nemci hudo prizadeli Kokrško četo v Udinem borstvu nad Kranjem (vmes je bila že izdaja), kmalu zatem je prišlo do znane tragedije v okrogelski jami blizu Naklega; avgusta tistega leta je sovražnik s pomočjo domačih izdajalcev razbil Kravško četo 2. bataljona KO, septembra istega leta pa spet v Udinem borstvu popolnoma uničil še prvo in tretjo četo tega bataljona. Vse te težke boje Ivan Jan prikazuje ne samo tekoče in napeto, ampak tudi kritično; pri tem ne zamolčuje napak, ki so jih delali premalo izkušeni in včasih še vedno ne dovolj previdni protagonisti tega težkega vojskovanja.

V drugi knjigi pisec najprej opisuje razdobje od januarja 1943 do avgusta 1944, ko Kokrškega odreda ni bilo, ampak so na tem območju delovale posamezne skupine, zlasti enote Gorenjskega odreda. Toda v avgustu 1944 je bil ustanovljen drugi Kokrški odred. Od tedaj dalje je bilo partizansko delovanje na levem bregu Save dosti bolj živahno: stiki s terenom so se utrjevali in razvijale so se najrazličnejše odredne ustanove. A ravno v času, ko je nova Kokrški odred začel s svojimi dejavnostjo, so v Kranju začeli ustanavljati.

»Gorenjsko domobranstvo« in domobranske postojanke so se proti koncu tega leta neverjetno hitro množile. Pisec v tej in še v naslednji knjigi pojavu domobranstva na Gorenjskem posveča dosti pozornosti, predvsem pa mu je uspelo dokazati, da so to vojaško-politično organizacijo vodili Nemci. Bori so s tem novim nasprotnikom imeli mnogo težav in tudi žrtev, posebej še zato, ker so se v postojankah znašli nekateri dezertarji, ki so kot bivši partizani dobro poznali teren, razmere in ljudi. Tako pisec v tej knjigi med najrazličnejšimi partizanskimi bojnimi akcijami in prireditvami v precejšnji meri opisuje ravno boje z domačim sovražnikom, seveda ne brez obžalovanja, da je do tega sploh moralo priti. Iz vseh njegovih izjavanj je jasno razvidno, da bi bil narodnoosvobodilni boj v tem delu Gorenjske v zadnjem letu drugače potekal, da bi bilo možno ustvarjati tudi že obširnejša osvobodjena ozemlja, ko se domobranstvo ne bi bilo tako presenetljivo močno razvilo.

Tretja knjiga prikazuje dogodke v letu 1945, torej v zadnjih vojnih mesecih. Pisec je z zgodovinskimi dokumenti, s pričevanji udeležencev in z osebnimi ocenami nazorno pokazal, kako se je partizanstvo tudi v tem času razlikovalo od partizanstva v drugih pokrajinah. Še posebej poglobljeno pa je opisal do-

godke iz majskih dni, ki jim je dal naslov »Kar je kdo sejal, je v velikem maju želo«. Tu gre tudi za begunjsko kaznilnico, ki jo je osvobodil prav Kokrški odred.

Dogajanje okrog tega osvobajanja je izredno dramatično prikazano in se bere kot napet roman. Reševanje jetnikov je bila poslednja, toda še vedno nevarna akcija Kokrškega odreda na gorenjskih tleh, odpiranje jetniških vrat pa v monografiji pomeni višek v dolgi vrsti bojev in akcij, saj je znano, kaj so Begunje pomenile med vojno in kako so nam še danes simbol okupatorjevega terorja na Gorenjskem. Dramatičnost tega obširnega dela tako proti koncu še narašča, kot je pred koncem vojne naraščala bojna vročica v tem delu Slovenije.

V zadnjem poglavju pisec opisuje odhod Kokrškega odreda na Koroško, kamor je po povelju glavnega štaba moral odriniti takoj po osvoboditvi Begunj. Na Koroškem so se namreč tedaj odigrali usodni dogodki. Zahodni zavezniki so pritiskali proti Celovcu, narodnoosvobodilna vojska Jugoslavije pa je seveda hotela Koroško zase. Ivan Jan prikazuje, kako se je odvijala ta situacija, in tudi, da je bil Kokrški odred prve prišle v Celovec: 8. maja ob 14. uri, le nekaj ur pred Angleži.

Monografija je vsekakor eno od temeljnih del o partizanstvu na Gorenjskem. V prihodnosti jo bo treba le še dopolnjevati, iz mnošice dogodkov in podatkov tudi še kaj spreminjati. Morda bi se dalo obširno gradivo ponekod še drugače razporediti, tudi register osebnih imen na koncu tretje knjige ni brez napak; a to so vendarle malenkosti ob dejstvu, da je Ivan Jan Kokrški odred temeljito in lepo berljivo partizansko kronika.

Krajevna skupnost ČIRČE:

- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj - gostovanje v Mlekarskem šolskem centru Kranj
- Po lutkovni igrici bo organizirana ČAJANKA za 120 otrok

Krajevna skupnost BELA:

- 26. 12. 1980 ob 14,00 uri
- Lutkovna igrice v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj v Domu družbenih organizacij BELA
- Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za približno 120 otrok

Krajevna skupnost BESNICA:

- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Risani film TOM IN JERY v Domu družbenih organizacij Besnica
- 18,00 uri
- Risani film TOM IN JERY v Domu družbenih organizacij Besnica
- Obisk bo po končanem filmu organizirana ČAJANKA za približno 125 otrok

Krajevna skupnost BITNJE:

- 26. 12. 1980 ob 15,00 uri
- Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIC PEKARNA MIŠMAŠ v izvedbi OS Lucijan Seljak Kranj - Gasilski dom BITNJE
- 26. 12. 1980 ob 15,00 uri
- Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost BRITOF:

- 26. 12. 1980 ob 14,00 uri
- Pravljica igrice v izvedbi KUD Predoslje in učencev OS Josip Broz Tito Predoslje v Kult. domu Predoslje
- Po končani prireditvi bo v Kulturnem domu Predoslje ČAJANKA za okrog 160 otrok

Krajevna skupnost BRNIK:

- 26. 12. 1980 ob 14,30 uri
- V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom v Gasilskem domu Sp. Brnik
- 15,30 uri
- V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom v Gasilskem domu Zg. Brnik

Krajevna skupnost CERKLJE:

- 26. 12. 1980 ob 17,00 uri
- Prihod dedka Mraza s spremstvom na igrišče VVZ Cerklje, nastop glasbene skupine šole Cerklje in predvajanje risanih filmov.
- 26. 12. 1980 ob 17,00 uri
- Prihod dedka Mraza s spremstvom na igrišče VVZ Cerklje, lutkovna igrice NA ZELENEM LISTU in predvajanje risanih filmov
- 26. 12. 1980 ob 17,00 uri
- Prihod dedka Mraza s spremstvom na igrišče VVZ Cerklje, pravljica igrice KOLEDAR in predvajanje risanih filmov

Krajevna skupnost DUPLJE:

- 26. 12. 1980 ob 17,00 uri
- Prihod dedka Mraza s spremstvom na igrišče VVZ Cerklje, lutkovna igrice CAROBNA SKRINJA in predvajanje risanih filmov
- 26. 12. 1980 ob 17,00 uri
- Prihod dedka Mraza s spremstvom na igrišče VVZ Cerklje, lutkovna igrice CAROBNA SKRINJA in predvajanje risanih filmov

Krajevna skupnost GOLNIK:

- 26. 12. 1980 ob 10,00 uri
- DPM in Pionirski klub Golnik organizirata prireditev dedka Mraza v Domu kulture Golnik
- Po končani prireditvi organizirana ČAJANKA za 200 otrok
- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost GRAD:

- 26. 12. 1980 ob 18,00 uri
- Organizacija obiska prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost JEZERSKO:

- 26. 12. 1980 ob 10,00 uri
- Lutkovna igrice v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj v Osnovni šoli Jezersko
- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Film ŽIVALI, FILMSKE ZVEZDE v dvorani KOROTAN Zg. Jezerko

Krajevna skupnost JOŠT:

- 26. 12. 1980 ob 14,30 uri
- Pravljica igrice KLJUKČEV ROJSTNI DAN v izvedbi KUD Velesovo - Dom krajevne skupnosti JOŠT
- Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za vse predšolske otroke

Krajevna skupnost KOKRICA:

- 26. 12. 1980
- Pravljica igrice DEDKOVA KNJIGA v Kulturnem domu Kokrica
- Pravljica igrice DEDKOVA KNJIGA v Osnovni šoli KOKRICA
- 26. 12. 1980
- Pravljica igrice DEDKOVA KNJIGA v Kulturnem domu KOKRICA
- Pravljica igrice DEDKOVA KNJIGA v Osnovni šoli KOKRICA
- Po vsaki prireditvi bo organizirana ČAJANKA za predšolske otroke

Krajevna skupnost MAVČIČE:

- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj v dvorani Družbenega centra Mavčiče
- Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za okrog 170 otrok
- 26. 12. 1980, ob 16,00 uri
- Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost NAKLO:

- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice RDEČA KAPICA v Domu družbenopolitičnih organizacij Naklo
- Po predstavi bo organizirana ČAJANKA z dedkom Mrazom za okrog 350 otrok

Krajevna skupnost OLŠEVK-HOTEMAŽE:

- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Pravljica igrice DEDEK MRAZ PRIHAJA v izvedbi učencev OS Olševk, v Osnovni šoli Olševk

Krajevna skupnost PODBREZJE:

- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIC PEKARNA MIŠMAŠ v Kulturnem domu Podbrezje

Krajevna skupnost PODEBLICA:

- 26. 12. 1980 ob 16,30 uri
- Pravljica igrice KLJUKČEV ROJSTNI DAN v izvedbi KUD Velesovo v Gasilskem domu PODEBLICA
- Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za predšolske otroke

Krajevna skupnost POŽENK:

- 26. 12. 1980 ob 18,00 uri
- V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom in programom v Osnovni šoli Cerklje
- Organiziran bo obisk prireditev dedka Mraza v Cerkljah

Krajevna skupnost PREDDVOR:

- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj v Osnovni šoli Preddvor
- Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za okrog 180 predšolskih otrok
- Organiziran bo obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj
- 29. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Pravljica igrice VILINČEK Z LUNE v Prešernovem gledališču Kranj za otroke iz območja šol PREDDVOR, KOKRA in OLŠEVK

Krajevna skupnost PREDOSLJE:

- 27. 12. 1980 ob 15,00 uri
- Pravljica igrice v izvedbi KUD Predoslje in učencev OS JBT Predoslje v Kulturnem domu Predoslje
- Organizirana bo ČAJANKA za vse predšolske otroke
- 30. 12. 1980 ob 15,00 uri
- Pravljica igrice v izvedbi KUD Predoslje in učencev OS JBT Predoslje za šolske otroke

Krajevna skupnost ŠENČUR:

- 25. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj
- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Pravljica igrice VRABEC IN VRABULJA v Domu Kokrske čete Šenčur in izvedbi ŠKUD OS Janko in Stanko MLAKAR Šenčur

Krajevna skupnost ŠENTURŠKA GORA:

- 28. 12. 1980 ob 14,00 uri
- V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom in programom v Osnovni šoli Šenturška gora
- Organiziran bo obisk prireditev dedka Mraza v Cerkljah
- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Pravljica igrice VRABEC IN VRABULJA v Domu Kokrske čete Šenčur
- 27. 12. 1980 ob 10,00 uri
- Pravljica igrice VRABEC IN VRABULJA v Domu Kokrske čete Šenčur
- Po vsaki prireditvi bo organizirana ČAJANKA za predšolske otroke

Krajevna skupnost TENETIŠE:

- 27. 12. 1980 ob 14,30 uri
- Pravljica igrice VILINČEK Z LUNE v Prešernovem gledališču Kranj
- 28. 12. 1980 ob 15,00 uri
- Organizirana ČAJANKA za 22 otrok

Krajevna skupnost TRBOJE:

- 26. 12. 1980 ob 17,00 uri
- Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v Zadržnem domu Trboje
- Po končani prireditvi bo organizirana ČAJANKA za 55 otrok
- Organizirali bodo obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu v Kranju

Krajevna skupnost TRSTENIK:

- 27. 12. 1980 ob 15,00 uri
- Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v Zadržnem domu Trstenik
- Po končani prireditvi bo organizirana ČAJANKA za okrog 90 otrok
- Organizirali bodo obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost VELESOVO:

- 28. 12. 1980 ob 15,00 uri
- V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom in programom v Zadržnem domu Velesovo
- Organiziran bo obisk prireditev dedka Mraza v Cerkljah

Krajevna skupnost VOKLO:

- 27. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Organiziran obisk prireditev deka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost VISOKO:

- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Filmska predstava v Zadržnem domu Visoko
- Po končanem filmu bo organizirana ČAJANKA za predšolske otroke
- 29. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost ZALOG:

- 30. 12. 1980 ob 15,30 uri
- V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom in programom v Osnovni šoli ZALOG
- Organiziran bo obisk prireditev dedka Mraza v Cerkljah

Krajevna skupnost ŽABNICA:

- 24. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIC PEKARNA MIŠMAŠ v Osnovni šoli Žabnica
- Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za približno 95 otrok
- 27. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

DEDEK MRAZ

- BO OBISKAL CICIBANE PO VZGOJNO VARSTVENIH USTANOVAH V OBČINI KRANJ
- 22. 12. 1980 ob 10,00 uri
- VVZ SLAVC IVO JOKL KRANJ, Levstikova
- ob 8,00 uri
- VVZ Golnik
- 23. 12. 1980 ob 7,00 uri
- VVZ M. ROZMAN Tatjana, KRANJ, Benedikova

ob 8,00 uri

- VVZ Rezka DRAGAN, KRANJ, Delavska cesta
- ob 9,00 uri
- VVZ Bratov VILFAN v Zg. Bitnju

ob 10,00 uri

- VVZ Tugo VIDMAR, KRANJ, Cesta JLA
- 24. 12. 1980 ob 7,00 uri
- VVZ JANINA, KRANJ, Kebetova ulica

ob 8,00 uri

- VVZ CICIBAN, KRANJ, C. St. Žagarja
- ob 9,00 uri
- VVZ KEKEC, KRANJ, C. Kokrskega odreda

ob 10,00 uri

- VVZ P. MEDE Katarine, Naklo
- 25. 12. 1980 ob 7,00 uri
- VVZ na KLANCU, KRANJ, Oprešnikova

ob 8,00 uri

- VVZ Milene KORBAR, KRANJ, Zadržna
- ob 9,00 uri
- VVZ IBI Kranj, C. St. Žagarja Kranj

ob 10,00 uri

- VVZ Tatj. ODROVE Kranj, C. 1. maja
- ob 11,00 uri
- VVZ Visoko

26. 12. 1980 ob 7,00 uri

- VVZ NAJDIHOJCA KRANJ, Planina
- ob 8,00 uri
- VVZ ČEBELICA Kranj, Planina

ob 9,00 uri

- VVZ ČEBELICA Kranj, Planina
- ob 10,00 uri
- VVZ NAJDIHOJCA KRANJ, J. PUHARJA

19. 12. 1980 ob 9,00 uri

- Kinopredstava s filmom KEKEC v Kino dvorani CENTER Kranj za otroke iz vseh vrtcev
- 22. 12. 1980 ob 8,00 uri
- Pravljica igrice VILINČEK Z LUNE v Prešernovem gledališču Kranj za polovico otrok iz kranjskih vrtcev

ob 9,30 uri

- Pravljica igrice VILINČEK Z LUNE v Prešernovem gledališču Kranj za drugo polovico otrok iz kranjskih vrtcev
- 29. 12. 1980 ob 8,30 uri
- Lutkovna igrice RDEČA KAPICA v izvedbi VVZ Kranj za bolne otroke na Otoškem oddelku v ZD Kranj

DEDEK MRAZ

- bo otroke na Gorenjskem sejmu Kranj razveseljeval od 25. decembra 1980 do 30. 12. 1980 z naslednjim:
- Poleg vsakodnevnega trikratnega obiska dedka Mraza s spremstvom, sodelovanja pravljicarjev, pihalnega orkestra Kranj, sodelovanja nekaterih delovnih organizacij (SUMI, MEHANO, TEHNIKA oz. KOKRA, MLADINSKA KNJIGA, ŠPORTOPREMA, ŽIVILA), pravljicne ureditve Hale A in pravljicnega godla, pravljicne vasi, toboganov, gugalnic, panojev za risanje z barvno kredo in drugega bodo vsak dan v času od 16,00 do 19,00 ure naslednje igrice in risani filmi:

25. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIC PEKARNA MIŠMAŠ v izvedbi Osnovne šole Lucijan SELJAK Kranj
- ob 17,10 uri
- Pet do šest risanih filmov

ob 17,55 uri

- Lutkovna igrice TOBIJA v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj
- 26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice TOBIJA v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj

ob 17,00 uri

- Pet do šest risanih filmov
- ob 18,00 uri
- Lutkovna igrice KLJUKČEV ROJSTNI DAN v izvedbi KUD Velesovo

27. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Glasbena pravljica RDEČA KAPICA v izvedbi učencev OS Zapadno dolenski odred iz Mirne
- ob 17,00 uri
- Pet do šest risanih filmov

ob 18,00 uri

- Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIC PEKARNA MIŠMAŠ v izvedbi učencev OS Lucijan SELJAK Kranj
- 28. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice VRABEC IN VRABULJA v izvedbi ŠKUD OS Janko in Stanko MLAKAR Šenčur

ob 17,00 uri

- Pet do šest risanih filmov
- ob 18,00 uri
- Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj

29. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj
- ob 17,00 uri
- Pet do šest risanih filmov

ob 18,00 uri

- Lutkovna igrice VRABEC IN VRABULJA v izvedbi ŠKUD OS Janko in Stanko MLAKAR Šenčur
- 30. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice KLJUKČEV ROJSTNI DAN v izvedbi KUD Velesovo

ob 17,00 uri

- Pet do šest risanih filmov
- ob 18,00 uri
- Lutkovna igrice VRABEC IN VRABULJA v izvedbi ŠKUD OS Janko in Stanko MLAKAR Šenčur

30. 12. 1980 ob 16,00 uri

- Lutkovna igrice KLJUKČEV ROJSTNI DAN v izvedbi KUD Velesovo
- ob 17,00 uri
- Pet do šest risanih filmov

ob 18,00 uri

- Lutkovna igrice TOBIJA v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj

Kolektiv, ogledalo posameznika

Pripadniki planinske enote gradijo svoje delo na tradicijah legendarne Prešernove brigade in izročilu našega planinstva ter alpinizma — Najboljši med njimi so topničarji Marka Tovirca — Za uspeh enote je pomembno, da vsi starešine in vojaki ravnaajo kot eden.

Planinci so dokaj redki pripadniki v enotah naših oboroženih sil. Vseeno imajo v njih pomembno vlogo, posebno poslanstvo pa opravljajo tudi navzven, med ljudstvom, saj se z njim še tesneje kot drugi povezujejo prav zaradi kraja in načina svojega delovanja. Svoje naloge izpolnjujejo v hribovitih predelih naše domovine pod težavnimi razmerami. Za to je potrebna neoporečna moralnopolitična trdnost in psihofizična pripravljenost.

»Če človek premaguje vse težave,« pripoveduje poveljnik planinske enote, ki nadaljuje tradicije 7. slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade France Prešerna, »je ponosen na zmage. Pri tem ne gre za samozadovoljstvo nad dosedanjimi ugodnimi rezultati. Visoka borbena pripravljenost naše enote je predvsem osnova za naše nadaljnje nadržno delo na področju strokovne vzgoje in izobraževanja, športnega in kulturnega življenja naših pripadnikov ter sodelovanja z okolico.

Vse naše delo začnemo z nadaljevanjem borbenih tradicij prednikov, pri čemer izkoriščamo tudi bogato izročilo jugoslovanskega planinstva in alpinizma. Prizadevamo si za aktiven odnos slehernega posameznika do dogajanj v enoti in okolici. V mladih ljudeh je namreč veliko sposobnosti, ki omogočajo doseganje spodbudnih rezultatov. Kolikor je le mogoče, te sile usmerjamo v delo, v utrjevanje kolektiva. Zato je čutiti izredno pripadnost enoti in ponos tako starešin kot vojakov v njej.

Planinci smo še posebej ponosni, da smo med enotami armade, ki jih je s svojim obiskom počastil naš vrhovni poveljnik tovariš Tito. To nam je spodbuda za sedanje in vodilo za bodoče delo. Čeprav smo brez Tita, nadaljujemo njegovo veliko dediščino in uresničujemo njegovo misel, da smo armada mi vsi. Za graditev tega bomo iskali najboljše rešitve še naprej.

PRIZADEVNI TOPNIČARJI

V boju so topničarji podpora pešakov, saj jim z ognjem iz svojega orožja krčijo pot. Tudi v miru, med usposabljanjem za obrambne naloge, so neločljivo povezani z njimi. Posebno v planinski enoti, ki nadaljuje tradicije Prešernove brigade, si nenehno vztrajno prizadevajo za skupni cilj: vsi delati kot eden!

Topničarji **Marka Tovirca**, ki so že tri leta najboljši v tej planinski enoti, uspevajo v tem. Kje so razlogi za odlične uspehe, pojasnjuje njihov starešina: »Ob delu starešin ima izgradnja zavestne vojaške discipline v kolektivu pomembno vlogo. Zato so vsi vojaki v enoti člani mladinske organizacije, okrog 37 odstotkov pa imamo komunistov. Njihov vpliv zagotavlja ob spoštovanju osebnosti slehernega posameznika odlično moralnopolitično zavest, brez katere ni moč doseči dobre borbene pripravljenosti.

Naši pripadniki imajo v vojašnici zadovoljivo udobje, čeprav zelo varčujemo. Obenem njihovo trdnost preizkušamo v težavnih razmerah na terenu. Našega topničarja namreč pripravljamo za izpolnjevanje dolžnosti, dokler bo vojaški obveznik. Zato njegovo usposobljenost pogosto preverjamo, predvsem v streljanju. Na zadnjem smo dosegli odlične rezultate. Za bodoče načrtujemo, da bomo z nadaljnjim izkoriščanjem notranjih moči borbena pripravljenost enote povečali še na drugih področjih.

In kako poteka delo topničarjev? »Vsak posameznik,« odgovarja starešina osnovne enote **Miloš Bašaragin**, »mora čimprej najti in razu-

Miloš Bašaragin

meti svoje mesto v kolektivu, ki ga sestavljajo pripadniki najrazličnejših specialnosti: od izvidnikov, vezištev in računarjev do upravljalcev orožja in voznikov. V vseh pogledih prihaja do izraza kolektivno delo; vsi morajo delati enotno, kolektiv pa mora ravnati kot posameznik. K temu cilju je usmerjen že začetek naše vzgoje, ki postopno prehaja od posameznika prek nižje do najvišje enote.

Poudarek dajemo praktičnemu usposabljanju na terenu, ki poleg discipline zahteva tudi natančnost in hitrost. Seveda, za dosledno izpolnjevanje učnega programa je med drugim prav tako pomembno enakopravno sodelovanje med starešinami in vojaki.

Zgledni medsebojni odnosi v topniški enoti so plod prizadevanj starešin in vojakov. Nekateri med sled-

nimi še posebno izstopajo zaradi svojega prispevka k uspehu kolektiva.

Avdaga Durak

Avdaga Durak iz Sokolca v Bosni in Hercegovini: »Armada je velika šola. Med služenjem vojaškega roka sem spoznal marsikaj, kar mi bo koristilo tudi za naprej. V tem so mi pomagali tovariši, vojaki in starešine. Omogočili so mi, da sem se ob rednem delu brez tečaja usposobil za vodenje skupine. Sprejeli so me v članstvo zveze komunistov, kar prav tako ocenjujem za osebno priznanje in uspeh kolektiva. Nasploh imam o delu in življenju v enoti dobre vtise. Spoznal sem se tudi z značilnostmi okolja in tukajšnjimi navadami.«

Ivan Bingula

Ivan Bingula iz Zlatara v Hrvatski: »Med poukom si vsak po svojih sposobnostih prizadeva za uspeh.

Branislav Trzić

Starešina Marko Tovirc ocenjuje delo svojih topničarjev

Končni rezultati se kažejo na streljanju. Ta dogodek je še posebno doživetje za izvidnika, saj iz bližine opazuje zadetke. Svoje naloge skušam vedno kar najboljše opraviti, še posebno, ker sem komunist in nosilec značke Primeren vojak. Aktivno se vključujem v življenje enote. Poudarim naj, da dobro sodelujemo z nekaterimi kranjskimi delovnimi organizacijami — pred dnevi smo obiskali Iskro — in predvsem krajevno skupnostjo Zlato polje.

Branislav Terzić iz Plevlje v Črni gori: »Zadovoljen sem, da sem v enoti s takim ugledom. Posebno cenim, da so me v njej sprejeli v Zvezo komunistov in me nagradili z značko Primeren vojak. Mislim, da je moč z dobrim delom doseči vse, tudi nagrado. Najlepše doživetje zame, po poklicu sem natak, pa je bilo delo v vojaškem planinskem domu to polje. Tam sem našel veliko prijateljev.«

Besedilo in slike: S. Saje

Prireditve ob dnevu JLA

Te dni, pred praznikom naše armade, se povsod vrste številne svečanosti. Poleg pripadnikov oboroženih sil in nosilcev splošne ljudske obrambe ter družbene samozaščite sodelujejo v njih množice delovnih ljudi in občanov. To je ponoven dokaz zračenosti armade z ljudstvom.

Na Gorenjskem so v počastitev letošnjega praznika JLA pripravili vrsto prireditvev. Nekateri aktivnosti, predvsem športna tekmovanja in srečanja med pripadniki armade ter občani, so že mimo. Danes in prihodnje dni so na sporedu še te prireditve!

♦♦♦

JESENIŠKA OBČINA bo praznik počastila danes, 19. decembra, z osrednjo proslavo, ki jo ob 19. uri v jeseniškem gledališču prireja občinska konferenca rezervnih vojaških starešin v sodelovanju z borčevsko in mladinsko organizacijo. Po govoru predstavnika zveze borcev bodo podelili odlikovanja pripadnikom teritorialne obrambe in priznanja rezervnim starešinam, pripravili pa so tudi kulturni spored.

Od večerj pa do srede je v avli jeseniške občinske skupščine na ogled razstava fotografij o delu rezervnih starešin in pripadnikov armade, ki so jo pripravili rezervne starešine z Jesenic. Ob dnevu armade bodo obiskali vse karavle v občini in pripadnike obmejnih enot obdarovali s simboličnimi darili.

♦♦♦

KRANJSKA OBČINA bo imela osrednjo proslavo v ponedeljek, 22. decembra, ob 10. uri v vojašnici Stane Zagar. Svečanost, ki jo vsako leto pripravljajo komite za SLO in družbeno samozaščito, svet za LO, varnost in družbeno samozaščito, organizacija ZRVS in štab TO v občini Kranj, je bila že večerj zvečer.

Danes, 19. decembra, ob 9. uri bo poveljnik kranjske garnizije v domu armade sprejel pionirje, ob 13. uri pa v vojašnici predstavnike družbenopolitične skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in delovnih kolektivov. Danes zvečer bo še v kranjskem domu armade tovariško srečanje mladine in vojakov, na katerem bodo podelili priznanja za športne aktivnosti. Jutri zvečer se bodo v domu srečali občani Kranja pa starešine in delavci iz kranjske garnizije. Med drugim bo 24. decembra tudi strelsko tekmovanje, ki ga za člane komitejev za SLO iz večjih kranjskih delovnih organizacij na strelišču v Struževem prireja podjetje za PTT promet iz Kranja.

♦♦♦

RADOVLJIŠKA OBČINA bo praznik obeležila z osrednjo slavnostno prireditvijo, ki bo danes, 19. decembra, ob 18. uri v avli osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici. Na njej bodo po govoru in kulturnem sporedu podelili zaslužnim rezervnim starešinam in drugim občanom ter organizacijam priznanja ZRVS, TO in SLO. Pol ure pred proslavo bodo v šoli odprli razstavo fotografij Tito na Gorenjskem, ki jo bo postavil Gorenjski muzej iz Kranja, ob 16. uri pa v dvorani delavske univerze v radovljiški graščini dokumentarno razstavo Razvoj JLA, ki so jo pripravili pripadniki armade iz Bohinjske Bele.

Osrednja slovesnost v radovljiški vojašnici bo 22. decembra ob 11. uri. Za obiskovalce, ki bodo ob prazniku prišli čestitati starešinam in vojakom, bodo pripravili razstavo sodobnega orožja in opreme. Po slovesnosti se bodo skupno podali v karavle.

♦♦♦

ŠKOFJELOŠKA OBČINA se bo na osrednji proslavi zbrala danes, 19. decembra, ob 18. uri v osnovni šoli Cvetko Golar na Trsti. Med slovesnostjo bo govoril sekretar komiteja občinske konference ZK v Škofji Loki. V kulturnem sporedu bodo sodelovali poleg pripadnikov armade iz vojašnice Jože Gregorič in škofjeloških osnovnošolcev ter gimnazijcev tudi pevci okteta Cvetko Golar iz Škofje Loke in tamburaški orkester Biserica iz Reteč. Slovesnosti bo sledilo tovariško srečanje pripadnikov armade in občanov.

Jutri, 20. decembra, ob 17. uri bo v športni hali v Škofji Loki javna radijska oddaja Spoznavajmo svet in domovino, v kateri bosta sodelovali ekipi škofjeloške vojašnice in Ajdovščine.

Svečanosti bodo sklenili z obiski občanov v vojašnici ob dnevu armade.

♦♦♦

TRŽIŠKA OBČINA bo imela osrednjo proslavo danes, 19. decembra, ob 18. uri v osnovni šoli Heroj Graizer v Trzinu, ki jo organizira mladinska organizacija skupno s pripadniki obmejnih enot. Na njej bo govoril predsednik občinske konference ZSMS, podelili pa bodo tudi priznanja republiškega sekretariata LO in sveta za LO in družbeno samozaščito pri občinski skupščini posameznikom in organizacijam za prizadevanja na obrambnem področju.

Uro pred proslavo bo v šoli svečani zbor teritorialne obrambe, med katerim bodo ocenili letošnje delo, odlikovali nekatere teritorialce, prebrali napredovanja pripadnikov TO ter podelili priznanja republiškega pokrajinskega in občinskega štaba TO. Svečanost bodo sklenili s sprejemom mladih prostovoljcev v teritorialno obrambo.

Ob dnevu armade bodo predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in pokrovitelji karavil obiskali pripadnike obmejnih enot. V torek, 23. decembra, bo svečano srečanje rezervnih vojaških starešin, kjer se bodo zbrali novi člani pa odlikovani in napredovani starešine.

**Velika
kulturna
zabavna
prireditvev**

**DARILO
PRIJATELJEM**

v korist društva paraplegikov Gorenjske regije v športni hali nove osnovne šole na Planini v Kranju, dne 26. 12. 1980 ob 17. in 20. uri

NASTOJAJO:

Nataša Dolenc, Tonja Rahonc, Slavko Kastelic, Janez Dolinar, Janko Ropret, Meta Močnik, Lado Leskovic, Robert Peressuti, Dušan Josevski, Biba Uršič, Jože Vunšek, Bernarda Oman, Tina Primožič, Iztok Alidič, Jelka Štular, Kandi Pižorn, Breda Žumer, Mari Zdjelar, revijska plesna skupina Tržič, Folklorna skupina Primskovo, skupina DŽEJBI, skupina UNIVERZAL, skupina MODRINA, Ivan Andrejč-Brežnikov Vanč, DIKSILEND skupina

Vstopnice po 80 din si lahko zagotovite že v prodaji na recepciji hotela Creina v Kranju, hotela Transturis v Škofji Loki in v pisarni društva Modrina Kranj, Delavski dom.

Vsi nastopajoči so se odpovedali honorarjem, z obiskom prireditve pa boste tudi vi pomagali Društvu paraplegikov Gorenjske. **DRUŠTVO MODRINA.**

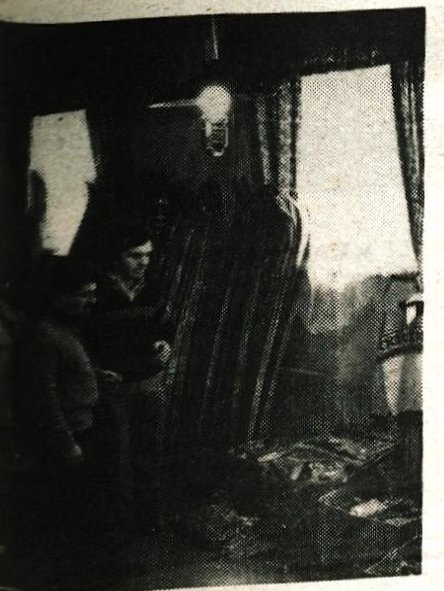
Smučine so speljane

BOHINJ — »Ni boljšega zdravila kot z znojem vzdrževana telesna kondicija.« je dejal in zapisal Gregor Klančnik. Smučarski tek je disciplina, ki vse to da. Smučar, ki se pri hoji ali teku vzpenja v breg, si pomaga s palicami, rokami, nogami. Je praktično štirinožec.

Zato ni zgolj reklama, da tovarna Elan in Slovenijašport, letos so se jim pridružile že delovne organizacije Alpina, Rašica, Yassa, Nikrom, Toper, MTC, Pletenina, Planika, Slovin in Krka, že četrto leto prireja seminar za prodajalce tekaške smučarske opreme. Letos se jih je v prvih decembrskih dneh zbralo v Bohinju sedemdeset. Na dvodnevem seminarju so izvedli marsikaj novega. Predvsem to, kaj ponuditi in svetovati. Hoja in smučarski tek sta namreč v zadnjih letih pridobila veliko simpatizerjev. In na tem seminarju si lahko slisal vse. Kaj moraš izbrati, od smuči do spodnjega perila in kako se tekaške smuči namažejo, da boš lahko nemoteno »potoval« po smučinah. Vsi seminaristi so lahko tudi naslednji dan preizkusili, kako se sploh stoji, hodi in teče na ozkih tekaških smučeh. Čeprav so bili na tem seminarju zbrani prodajalci iz vse Jugoslavije, se tega preizkusa nihče ni odrekel. Prišli so iz Dalmacije, Hrvaške, Srbije, Vojvodine; vsi so premagali poldrug kilometer dolgo smučino. Tudi brez padcev ni bilo, a vsi so na koncu zatrjevali, da ta njihov krst smučarskega teka ni bil zadnji. Morda bo res tako!

ZGODOVINA SMUČARSKEGA TEKA

Hoja na smučeh ali tek je nekako datiran v leto 1762. V tem letu so namreč začeli na Norveškem s tem zimskim športom. To jim je narekovala življenjska potreba, saj so peš morali prehoditi velike razdalje. Da bi v visokem snegu hitreje napredovali, so si omislili nekakšne »dilce« — palice, da so se poganjali. Torej življenjske potrebe, prenašanje raznih obvestil na velike razdalje.

V vseh naših trgovinah je pestra izbira tekaških smuči in ostale tekaške opreme.

hitreje vasovanje v dolgih zimskih večerih in da si prehitel tekmece, je narekovalo, da si je vse več in več Skandinavcev začelo pripenjati dilce in potovati iz kraja v kraj. Na lesenih dilcah se je torej rodil smučarski tek, ki je pozneje prišel tudi v tekmovalni šport. Skandinavci so začeli posnemati tudi drugi v alpskih deželah in tudi pri nas so pred dvajsetim stoletjem take dilce in eno palico pozimi uporabljali fantje in moške na Blokah. Že leta 1868 je neki Laponec na smučeh pretekel 220 km. Povprečna hitrost tega teka je bila deset kilometrov na uro. Prvo tekaško tekmovalstvo je bilo leta 1890. Norvežan, zgodovina ne navaja imena, je petdeset kilometrsko razdaljo pretekel v štirih urah in šestindvajsetih minutah.

Leta 1924 so bili na olimpijskih igrah tudi prvič na sporedu smučarski teki in leta 1962 so na olimpijskih igrah startale tudi ženske. Pri nas so pobudo za smučarski tek nehote dali Bločani. Že leta 1914 je bil v Bohinju prvi tekaški kurz. Leta 1921 smo imeli v Bohinju tudi prvo državno prvenstvo. Prvi državni prvak je bil Hlebanja, pri ženskah je bila najhitrejša Hrčegovka. Tako so Norvežani med prvimi začeli s smučarskimi teki, pri nas pa so bili to Bločani. In od takrat do danes si je smučarski tekaški šport že pridobil veliko privrženecov. Delovni človek je spoznal, da je tudi ta zvrst zimske rekreacije izredno koristna.

V zadnjih letih se je tudi pri nas pojavila nova zvrst smučanja, ki jo Švicarji imenujejo Ski-wander; potovanje na smučeh v obliki hoje in teka. Delno gre za turiste, starejše in mlajše ali cele družine, ki se radi umaknejo hrupnemu prometu in s smučmi na nogah spoznavajo vse lepote zimske pokrajine. Zadovoljni so, saj so spoznali veliko novega, videli tisto, kar nikoli ne bi in se pri tem naužili še svežega zraka. Nova zvrst ravninskega smučanja, smučarska hoja in tek, ni reklama za zimski turizem, temveč potreba po nečem, kar nam pozimi primanjkuje; posebno še ker nismo vsi alpski smučarji. Pri tem smo se že počasi naveličali čakati pred dolgimi vrstami pred žičnicami. Pri smučarskem teku ni potrebno čakati v vrstah, temveč si samo pripneš smuči in že si z belo opojnostjo. In tudi športni fiziologi so ugotovili, da so ciklične vaje najboljšo sredstvo za ohranjanje organizma in za upočasnenje staranja. Prav to nudi brez velikih denarnih stroškov smučarski tek. Za razliko od alpske opreme je tekaška skoraj zastoj. Ta zvrst smučanja je tudi velikega pomena za obrambno sposobnost človeka.

OPREMA ZA HOJO S SMUČMI IN SMUČARSKI TEK

Oprema za hojo in tek na smučah je v primerjavi z opremo za alpsko smučanje bistveno lažja in cenejša. Opremo za teke lahko dobimo že za nekaj več kot 1.000 dinarjev. Smuči za teke in hojo so precej lažje, ozke in z veliko ukrivljeno krivino. Izdelane so iz lesa ali umetnih

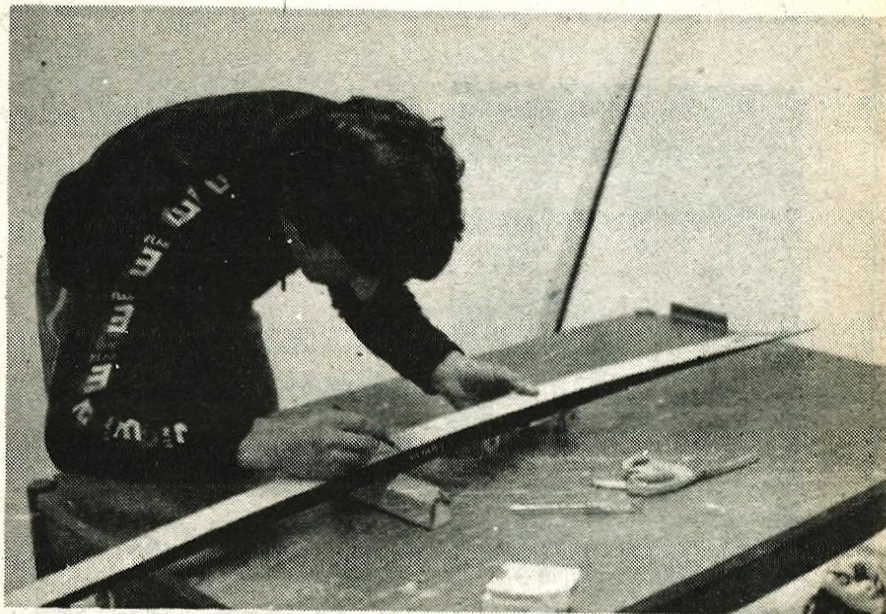
materialov. Pravilna izbira tekaških smuči vam bo koristila, saj se boste z njimi lažje in hitro naučili teči in hoditi. Tovarne izdelujejo smuči dolge do 215 cm. V Elanu jih izdelujejo dolžine od 180 do 210 cm. Strokovnjaki svetujejo za moške, visoke od 170 do 190 cm, smuči dolge od 205 do 210 cm. Za ženske so nekoliko krajše. Izbira pri dolžini naj bi bila ta, da telesni višini dodate še od 25 do 30 cm. Naj dodamo, da so palice pri višini 170 cm dolge 135. Pri izbiri tekaških smuči ne smemo pozabiti na primerno elastičnost smuči, trdnost po dolžini ter elastičnost krivine in repov. Elastičnost je važna tudi pri krivini in repih. Vendar naj bo zadnji del nekoliko bolj trd. Trdnost smuči preizkušamo tako, da jih z eno roko stisnemo skupaj, le zadnji centimeter naj bo nekoliko odporen.

Tovarna Elan izdeluje tri vrste tekaških smuči. Tekmovalne Elan »Racing Red« s širino 48 mm, Elan »Racing White« od 50 do 56 mm in Elan »Variant«, ki so široke od 52 do 60 mm. Ko boste kupovali, se odločite za obe zadnji vrsti. Za hojo pa so najbolj primerne tiste, ki se ne mažejo.

Tudi pri nakupu čevljev je odvisno, ali boste tekli z veseljem ali pa boste že pri prvem poizkusu vrgli dilce v kot. Tu je treba paziti, da je čevljev res po nogi. V njem bomo prehodili in pretekli precejšnje razdalje. Priporočljivo je, da si za nakup čevljev obojemo iste nogavice, ki jih bomo nosili pri teku. Posebno je treba paziti na elastičnost podplata. Na zgornji strani ne sme biti nobenih trdih gub. Naše tovarne izdelujejo tri različne modele. Čevljev za hojo je precej višji, težji in toplejši. Čevljev za trening in teke je kombinacija med čevljem za hojo in čevljem za tekmovalstvo. Čevljev za tekmovalstvo je zelo lahek in nizek. So iz Planike in Alpine.

Posebno poglavje je tudi mazanje smuči. To je problem za vsakega začetnika in tudi tekmovalca. Mazanju smuči pravijo kar »smučarska umetnost«. Smuči morajo biti namazane tako, da odlično drsijo po ravnem in navzdol, hkrati pa dobro prijemljejo pri vzponih, da ne zdrsijo navzdol. Pravilna tehnika teka na smučeh zahteva tudi pravilno mazanje. Imamo različne snežne odeje. Zato tudi različne maže. Vrste maž so trde, mehke pa so klistri. Od voskov tekači uporabljajo: zeleni specialni vosek za mazanje v hudem mrazu, zeleni vosek pri srednjih temperaturah, mažemo ga kot osnovo in nato dodamo še modri vosek, modri vosek mažemo za pršič pri -2 stopinjah, rumeni vosek mažemo za moker in vlažen nov sneg ter za obležan sneg. Mehke maže — klistri: moder klistar mažemo kot osnovo v trdem in grobem zrnatem snegu, rdečega mažemo v mokrem masnem snegu, rumeni klistar namažemo pri zelo mokrem snegu, srebrnega namažemo v umazanem in počasnem snegu v dežju, vijoličastega pa takrat, ko je sneg trd, grobo zrnat in tudi v mokrem snegu.

Besedilo in slike: D. Humer

Montaža vezi za smučarski tek ni težka. Za rekreativca je najboljša vez, ki jo tekači imenujejo »podganja past«. Vendar montažo vezi prepustite raje strokovnjakom.

Vsakodnevna pozornost kondiciji

Vsakodnevni kondiciji velja posvetiti prav toliko pozornosti kot prehrani, delu in počitku. Ob številnih spremenih opravilih, navadah in ravnanju z načinom dela in življenja vplivamo na lastno organsko in zavestno stanje, kar se kaže v stopnji zmogljivosti ali kondiciji. Ta se uveljavlja na vseh področjih, je pogoj za ohranjanje živahnosti, storilnosti in življenjske moči. Športniki se nekaj desetletij vestno načrtujejo in uresničujejo primerne obremenitve, jih dopolnjujejo z zglednim dnevnim redom. Njim slede ostali ljubitelji športnega razvedrila in pristnega gibalnega napora, da bi tako spodbujali srce — »mali motor življenja«, ki mora utripati s primerno hitrostjo in močjo, da ne bi oslabevalo. Trenirano srce se hitro prilagodi na večje napore. S številnimi načini drobne in izdatnejše gibalne omike moramo dnevno stopnjevati in ohranjati kondicijo. Dan naj bi se pričel z jutranjo vadbo, utrjevanjem s prho in z vedrim odhodom na delo bolje peš kakor z vozilom. Med delom, ki ne sme potekati v napetosti, ihtavosti in v neskladnih odnosih, se podobno kakor v športu mora uveljavljati načelo, da je s čim manjšim naporom potrebno čim več narediti. Gre za opuščanje odvečnih besedi in nepotrebnih opravil. Primanjkljaj gibalnega napora moramo nadoknaditi v popoldanskem času z delovnim in športnim razvedrilom. Zvestoba taki dejavnosti ohranja

zmogljivost, dobro je vedeti, da je ta odvisna od intenzivnega delovanja gibal, ki spodbujajo tudi ostale organe. Kondicija posebno upada, kadar se delovni dan začne s kajenjem, nestrpnost in razburljivo vožnjo na delo. V takih primerih se slabša prehrana v možganskih celicah, kar slabi miselnost. Če se takih škodljivih vsakodnevnih navad ne moremo znebiti, se ponavlja sklenjen krog kvarnih posledic. Te so nespečnost, motnje v spanju, zmanjšanje apetita in slabo razpoloženje.

Po končanem delu se je dobro znebiti misli na enolična opravila, delovni vrvež in drugih poslovnih skrbi. Z zmernim tekom, sproščenim plavanjem, s pomirjevalnim sprehodom in z drugimi naravnimi načini gibanja odpravljamo neugodno možgansko živčno delovanje in boljšamo kondicijo. Kdor pa živi gibalno siromašno, se mora obračati k zdravniku, da bi se prepričal o tem, da mu je tako stanje povzročilo nezadostno gibanje, sedenje, kajenje in preobilna prehrana.

Tisti, ki pri delu pretežno sede in se tudi zunaj dela kaj prida ne znoje, bi morali, ko so se jim že pojavili tako imenovani faktorji nevarnosti — odvečna teža, zamaščenost in oslabele srce, pričeti postopno in zavzeto s tisto aktivnostjo, ki jih je nekdanje ogrevala, so jo zaradi lastnih slabosti opustili.

Jože Ažman

Novice s Saturna

Ameriška vesoljska sonda Voyager 1 je bila 12. novembra samo 124.000 kilometrov oddaljena od Saturna. Odkritja o sestavi zloglasnih Saturnovih prstanov in petnajstih satelitov tega ogromnega planeta so porušila skoraj vse stare teorije. Najmočnejše je odjeknila vest, da so na enem od njih, Titanu, organske molekule.

V minulih triindvajsetih letih je človek prodiral globoko v vesolje: oktobra 1957. leta je Sovjetska zveza izstrelila prvi satelit, malo pozneje prvi človek, malo pozneje prvi človek, obkrožil Zemljo. Sledili so spektakularni vesoljski poleti ameriških in sovjetskih astronautov, ki so dosegli vrhunec s sestopom Neila Armstronga na Mesec poleti 1969.

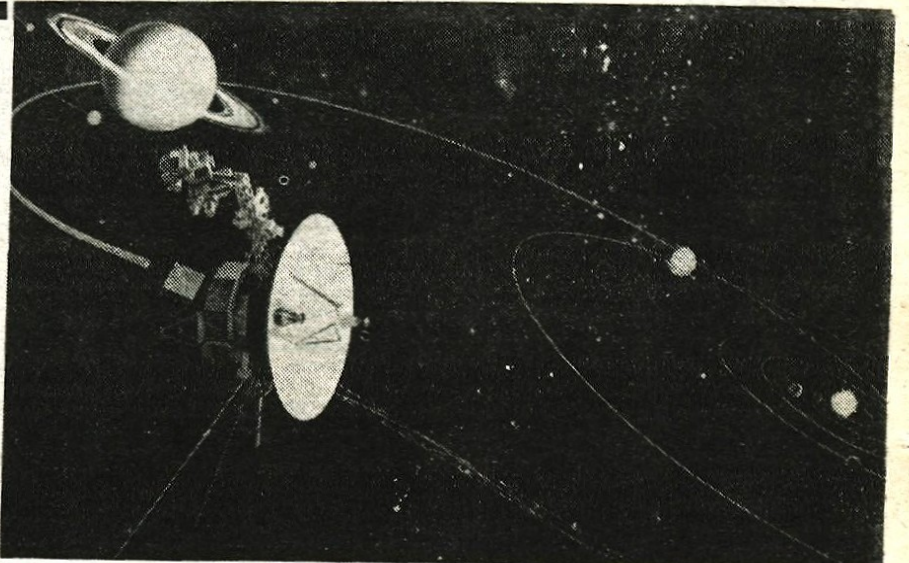
Kasneje so potovale v glavnem brez posadke do Zemlji bližjih planetov, poskusni laboratoriji, obupan natančen, so preučevali razne pojave iz Zemljine orbite, pred mesecem dni pa se je odigral nov velik dogodek.

Mimo Saturna je letel ameriški vesoljski robot Voyager 1, ki je s pomočjo svojih občutljivih instrumentov opravil razna merjenja in prejel radijske postaje poslal rezultate na Zemljo. Z njimi pa tudi fotografije prstanov in satelitov (odkril je dva nova) ter s tem presenetil znanstvenike, saj novi podatki zavračajo mnoga dosedanja pojmovanja o Saturnu in postavljajo celo vprašanje o pravilnosti razlag fizikalnih zakonov.

Za raziskavo oddaljenejših planetov, najprej Saturna, so se znanstveniki odločili pred dobrimi desetimi leti. Opozorili so, da se bo konec sedemdesetih in v začetku osemdesetih let ponovil zelo redek astronomski pojav. Le enkrat na 175 let se namreč veliki Sončevi planeti Jupiter, Saturn, Uran in Neptun postavijo v vrsto kot četa svinčenih vojakov. S pomočjo njihove privlačnosti bi vesoljska ladja lahko »odskakljala« od enega do drugega. Konec 1970. leta je bila zamisel že znanstveno obdelana, potovanje vesoljske sonde brez posadke pa so imenovali »velika turneja«.

Ameriški znanstveniki imajo potovanje proti zunanjim planetom Sončnega sistema za najzanimivejšo vesoljsko pustolovščino. No, malo je manjkalo, pa bi propadla zaradi denarja. 1972. leta ga je vlada vendarle odobrila z napotkom, naj bo projekt skromnejši. Tako je nastal sedanji program izstrelitve dveh sond, Voyagerja 1 in Voyagerja 2. Sondi letita po različnih poteh in imata tudi različne naloge. Obe pa bosta potovali mimo Saturna; medtem ko je Voyager 1 že sredi novembra, se bo Voyager 2 srečal z njim šele poleti 1981.

Sonda tipa Voyager nosi veliko instrumentov, čeprav je majhna. Njeno telo je dolgo le okrog 3,5 metra in teško 825 kilogramov. Skozi vesolje se giblje brez energije. Najdragocenejši sta, tako se je pokazalo, televizijski kameri. Imata tako ostro optiko, da z oddaljenosti milijon kilometrov lahko zaznata telo, široko le pet kilometrov. Kameri s pomočjo filtrov pretvarjata sliko v digitalne podatke, ki jih prek radia računalnik na Zemlji spreminja v slike.

Prikaz poti ameriške sonde Voyager 1, ki je doslej poslala na Zemljo okrog 80 tisoč posnetkov, od tega 20 tisoč s Saturna, s čimer je močno okrepila dosedanje poznavanje tega zanimivega planeta.

Voyager 1 je odkril tri nove Saturnove mesece in sporočil, da imata dva isto pot. Čudno, da se še nista zaletela, menijo strokovnjaki. Povečana slika meseca Mimas je odkrila ogromen krater, ki pokriva skoraj četrtino njegove površine, kar je posledica vesoljskega trka, ki je mesec domala razpolovil.

Voyager je tudi zaznal, da Titanovo ozračje vsebuje veliko dušika in ogljikovih hidratov, kar zbuja upanje, da je morda tu nastalo življenje.

Najbolj dramatične novice pa je Voyager poslal o Saturnovih prstanih. Z Zemlje se vidijo kot trije ali štirje venci, drug v drugem. Še preden se je sonda približala Saturnu, se je s fotografij dalo razbrati, da je struktura prstanov drugačna kot so domnevali. Gre za stotine, morda tisoče prstanov, širokih milijon kilometrov, ki so podobni veliki gramofonski plošči. Zanje ne veljajo zakoni planetarne fizike, po katerih bi lahko izračunali potovanje mesecev.

Medtem ko znanstveniki z računalnikom temeljito preučujejo vse, kar jim je Voyager 1 poslal, analizirajo fotografije in rezultate merjenj, je sonda pravzaprav končala delo. »Veliko turneja« bo nadaljevala dvojčica Voyager 2.

Naši športniki

Boris Strel:
Forma
se vrača

ŠKOFJA LOKA – V lanskem alpski sezoni je Ločan Boris Strel v svetovnem pokalu začel presenečati v veleslalomu. Že na uvodni tekmi »Kriterij prvega snega« v Val d'Isere je bil četrti najhitrejši. Z boro med najboljših, ki so pobirali točke v svetovnem pokalu, je nadaljeval vso sezono, saj se je krepko usidral med prvo petnajsterico najboljših veleslalomistov na svetu. Ta enindvajsetletni študent iz Škofje Loke je bil naš drugi najboljši mož v reprezentanci v veleslalomu. Tudi v slalomu mu je bilo dobro, a vendar je boljše rezultate dosegal v veleslalomu.

Začetek te sezone je bil najboljši za Borisa Strela. V Val d'Isere je nastopil samo v smuku, tekma v veleslalomu je zaradi premočnega sneženja odpadla, in tu je pokazal, da se ne boji hitrosti, saj je za zmagovalcem zaostal nekaj več kot pet sekund. To mu daje lepe možnosti, da z dobro vožnjo v veleslalomu 4. januarja v Ebnat Kappel (Švica), dobi v svetovnem pokalu točke v kombinaciji. Za Val d'Isere je prišla Madonna di Campiglio. Tu je Boris Strel nastopil v slalomu in veleslalomu. V prvem nastopu, slalomu ni imel sreče, saj je že pri tretjih vraticah zapeljal v »garažo« in konec je bilo upov za dobro uvrstitev tudi v tej tehnični disciplini. Več je Boris pričakoval od nastopa v veleslalomu. Za ta nastop je dobil startno številko devet. Ko smo ga gledali v svojem prvem nastopu tega lahkega madonskega veleslalomca, smo imeli občutek, da vozi tehnično dovršeno, brez napak in dokaj hitro. Toda na cilju se mu je ura ustavila v takem času, ki ni obetala nič dobrega. Na koncu vseh nastopajočih je bil Boris »šele« enainšestdeseti. Prehitelo ga je torej lepo število tekmovalcev, ki so imeli slabše startne številke kot Strel. Že na cilju tega prvega nastopa se je

Boris jezil sam nase. Ni mu šlo v glavo, da ima tako slab čas.

»Čimprej moramo domov in začeti trenirati. Forma ni pravšnja. Se ne vem, kje je bila tista napaka, da sem dosegel tako skromen čas,« je v ciljni areni v Madonni razgabljal Boris Strel. V drugem veleslalomu Boris ni nastopil, saj je bila progta tako razbita, da se je vodstvo naše reprezentance odločilo, da Strel in Benedik ne startata. Predvsem je bilo škoda smuči.

Kje je bila napaka, da ste v Madonni dosegli tako skromen čas?

S trenerjem Filipom Gartnerjem sva se enkrat analizirala vso vožnjo. Ugotovila sva, da je to v tehniki mojega smučanja. Od Madonne do sedaj smo trenirali in trenirali. Upam, da sem odpravil to tehnično napako in da bom v Ebnat Kappel spet tisti, ki bom mešal streme med prvo petnajsterico. Časa je še nekaj in še bomo vadili. Sedaj me čaka slovenska turneja in videl bom, kako sem opravil s to napako, ki me je pestila. Upam, da bom dobro vozil.

In kako je s slalomom?

»Kot sami vidite, v slalomu nimam take startne osnove, da bi lahko vozil med prvimi petnajstimi. Toda tudi od tridesete številke naprej, če je progta dobra in trda, se da doseči dober rezultat. Pripravljen sem, da bom tudi v slalomu to sezono izboljšal svoje FIS točke. Vsi bomo vozili na vse. Le taka vožnja prinaša uspehe.«

Boris Strel je tak fant, ki ve, kje mu je mesto. Ne smemo mu zameriti, kakor tudi ostalim ne, da so v Madonni dosegli slabša mesta kot je od njih pričakovala smučarska javnost. Vedo, kje jim je mesto in prvi spodrsijaj je za njih dobra šola. Kot jih poznamo, bodo uspehi podobni lanskim, saj je pred njimi še dolga sezona in še veliko bo nastopov.

D. Humer

Slovesna
proglasitev
v Žireh

ŽIRI – Kino dvorana v Žireh bo v ponedeljek ob 18. uri sprejela najboljše slovenske in gorenjske športnike. Na tej prireditvi, ki jo organizirajo komisija za šport in rekreacijo pri krajevni skupnosti Žiri, Društvo športnih novinarjev Slovenije in Časopisno podjetje Glas, pokrovitelj je delovna organizacija Alpine, bodo slovesno proglasili najboljše slovenske in gorenjske športnike za leto 1980.

športnik
leta

Petnajsti izbor slovenskih športnih novinarjev je pokazal, da je za leto 1980 najboljši slovenski športnik alpski smučar Bojan Kržaj. Bojan Kržaj je bil tudi najboljši v petindvajsetem izboru našega časnika. Najboljša slovenska športnica za letošnje leto je Mima Jaušovec, teniška igralka mariborskega Branika, na Gorenjskem pa je bila za to leto najboljša smučarka loškega Alpetoura Nuša Tome. Najboljše moštvo v izboru slovenskih športnih novinarjev je rokometno moštvo Kolinska-Slovan, na Gorenjskem pa so bili najboljši kolesarji Save. Poleg najboljših v Sloveniji bodo v Žireh na odru v razgovorih z novinarji Radia, Dela, Dnevnika, televizije in Glasa sodelovali tudi domači športniki, atleta Rok Kopitar in atletinja Breda Pergar, plavalca Triglava Darjan in Borut Petrič, športniki, ki služijo vojaški rok v Kranju in Škofji Loki in drugi. Za razvedrilo bo poskrbela žirovska godba na pihala, ženski pevski zbor Alpina iz Žirov, za vedro razpoloženje pa ansambel Modrina iz Kranja. Povezovalce programa bo reporter Radia Ljubljana Franek Trefalt.

Pripravljeni smo, da bodo Žirovci lepo pozdravili vse te naše slovenske in gorenjske športnike. Prireditve bo tudi v počastitev dneva JLA.

-dh

Praznični
košarkarski
turnir

DOVJE-MOJSTRANA – Osnovna organizacija ZSMS in Košarkarski klub sta v počastitev krajevnega praznika na 22. decembra – dneva JLA, organizirala tradicionalni košarkarski turnir, na katerem so sodelovale štiri ekipe, med njimi tudi ekipa vajakov s karavle Belca.

Prehodni pokal je osvojila ekipa Osnovne organizacije ZSMS Dovje-Mojstrana, ki je v finalu premagala ekipo Košarkarskega kluba z rezultatom 67:59. Ekipa vajakov s karavle Belca je zasedla tretje mesto, saj je premagala ekipo Rekreacije.

J. Rabič

Dviganje uteži
za pokal
»Loka«

V počastitev občinskega praznika Škofje Loke prireja TVD Partizan, sekcija za dviganje uteži, v nedeljo, 21. 12. ob 10. uri v športni dvorani na Podnu turnir v dviganju uteži.

Nastopile bodo ekipe iz slovenskih klubov Olimpije, Domžal, Velenja, Celja in Škofje Loke.

Boji bodo zanimivi tudi zato, ker je to prvi pregled moči pred pričetkom ligaškega tekmovanja, za Olimpijo iz Ljubljane pa zadnja preizkušnja pred kvalifikacijami za vstop v prvo zvezno ligo.

Prireditelj je pripravil lepe pokale za najboljšo ekipo in posameznike, želijo pa si, da bi to tekmovanje postalo tradicionalno in mednarodno, za kar jim trenutno primanjkuje finančnih sredstev.

P. R.

Šahovski turnir
za praznik JLA

ŠKOFJA LOKA – Komisija za šport in rekreacijo občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka in vojašnica v Škofji Loki prirejata v počastitev praznika naših oboroženih sil in občinskega praznika Škofje Loke tradicionalni šahovski turnir. Turnir bo v petek, 26. decembra od 16. ure dalje v škofoški vojašnici. Na turnirju lahko sodelujejo moštva osnovnih organizacij sindikata, vsako ekipo pa sestavljajo štiri igralci, moški ali ženske. Šahisti bodo igrali po Bergesovem sistemu, osnovna tekmovanja pa bo pravilnik Šahovske zveze Jugoslavije. Najboljša ekipa bo prejela prehodni pokal, druga in tretja diplomu, vsa ostala moštva pa priznanja. Prijave sprejema občinski svet Zveze sindikatov Škofja Loka, Kidričeva 1, do četrtka, 25. decembra. Moštva, ki imajo šahovsko opremo, naj le-to prinesejo s seboj!

Skupščina
Vaterpolskega kluba
Triglav

Nadvse uspešna sezona

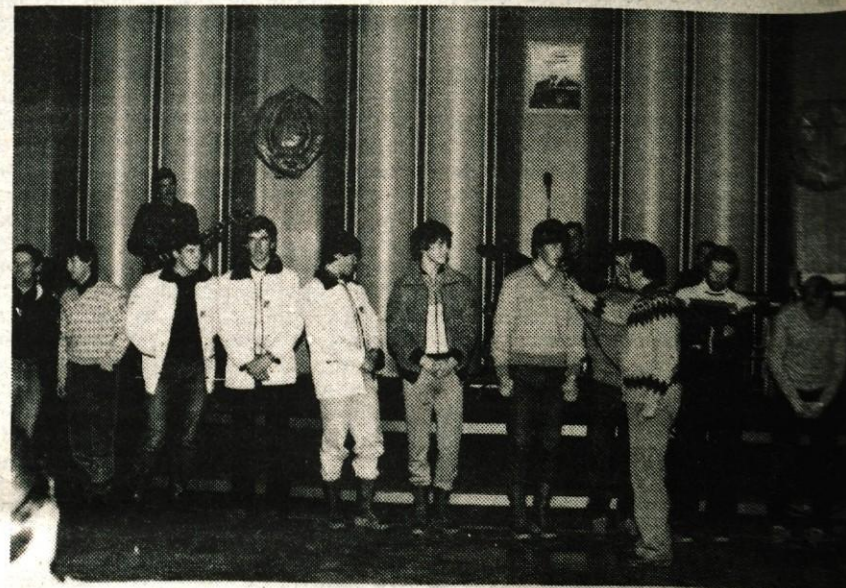
KRANJ – Ocena skupščine Vaterpolskega kluba Triglav iz Kranja je, da je bila ta vaterpolska sezona za vse uspešna. Člansko moštvo se je na kvalifikacijah za vstop v prvo zvezno A ligo v Splitu z moštvom Crvene zvezde iz Beograda brez poraza uvrstilo v to največje jugoslovansko vaterpolsko tekmovanje. Na teh kvalifikacijah je Triglav premagal Reviero iz Djenovičev in beograjsko Crveno zvezdo. Ti trije, ki so se v Splitu borili za to uvrstitev, so prvaki svojih medrepubliških lig. Tako bo člansko moštvo Triglava v prihodnji sezoni zaigralo v družbi najboljših naših vaterpolskih moštev. Poleg teh uspehov je člansko moštvo tudi slovenski pokalni zmagovalce.

Skoraj enako uspešno so v tej sezoni igrali mladinci. Na zimskem prvenstvu Slovenije so bili prvi, društvo moštvo Triglava pa je bilo četrto. Enak uspeh kot na zimskem prvenstvu so mladinci dosegli tudi na letnem slovenskem prvenstvu. Tudi kadeti so se izkazali. Na predtekovanju za pokal SFRJ so osvojili peto mesto, drugi so bili v mednarodni ligi »Priateljstva«. Prvo mesto so osvojili na zimskem in letnem prvenstvu SRS. Z republiškim letnim naslovom se ponašajo tudi pionirji Triglava. Drugo moštvo pionirjev je bilo na tem prvenstvu tretje.

Klub je v zadnjem letu povečal svojo igralno in kadrovske bazo. Predvsem se je povečalo članstvo v pionirskih moštvih. Iz plavalnih šol, ki jih vodijo tudi trenerji vaterpola Triglava so pridobili precej novih talentiranih igralcev. Uspešno je Triglav organiziral vaterpolsko prvenstvo krajskih osnovnih šol. Člani pionirskih in kadetskih moštev pa so nastopili tudi v republiških reprezentancah. Uspešno so delo nadaljevali s plavalnim klubom Triglava, saj nekaj dobrih plavalcev Triglava nastopa za pionirsko moštvo. To pa ni bila edina njihova dejavnost. Tudi kadrovske so se okrepili. Izvršni odbor je stalno delal, da je povečeval svojo kadrovske strukturo. Pridobili so nekaj dobrih odbornikov. Enako dobro se je razvijalo sodelovanje s krajskimi organizacijami združenega dela, svoje članstvo pa so tudi idejno-politično in strokovno usposabljali.

V programu dela za leto 1981 imajo še bolj povečati število svojega članstva. Največ pozornosti bodo spet posvetili delu z najmlajšimi, saj bodo razvijali vaterpolo med osnovnošolci, srednješolci in delavci. Seveda pri tem ne bodo pozabili na člansko moštvo, saj bo v sezoni 1981 nastopalo v prvi zvezni vaterpolski ligi A. Bdeli bodo tudi na kadrovske okrepitvi izvršnega odbora in drugih organov kluba. Novi izvršni odbor bo tudi v tem mandatu vodil Jože Jenšterle.

D. Humer

KRANJ – SMUČARJI OBISKALI KRANJSKE VOJAKE – Na povabilo kranjske garnizije so ob dnevu naše armade vojake Staneta Žagarja v Kranju obiskali naši najboljši smučarji alpinci, tekači in skakalci. Po ogledu kasarne je bil v domu JLA tudi razgovor z alpinci: trenerjem Filipom Gartnerjem, Borisom Strelom, Mirom Oberstajem, Jožetom Kuraltom, Jurijem Frankom, Gregom Benedikom, Janezom Ziblerjem, trenerjem Danilom Vodovnikom in Bojanom Kržajem. Pogovor je vodil Miloš Rutar. Pred mikrofonom so se zvrstili še tekačji kranjskega Triglava Jeli Jelovčan in Simona Krničar ter smučarski tekač Klemenčič. O skokih se je Miloš Rutar pogovarjal s trenerjem Jurmanom, skakalci Ulaga, Tepežem, Bajcem in Velikonjo. Pred polno dvorano v domu JLA, kjer so bili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine, mladina in vojak, je nastopila tudi folklorna skupina Sava in vojaški zabavni ansambel. Tako so vojak in ostali slišali od naših smučarjev veliko novega, popestrili pa so jim tudi usakdanji utrip njihovega vojaškega življenja. Foto: D. Humer

V Cerkljah 2000 tekačev

CERKLJE – Organizatorji drugega cerkljanskega množičnega smučarskega teka se že vneto pripravljajo na to prireditev, ki bo na sporedu 4. januarja prihodnje leto in bo uvodna prireditev v praznovanje 30-letnice uspešnega delovanja Športnega društva »Krvavec« Cerklje.

Start in cilj bosta v neposredni bližini Zadrugnega doma v Cerkljah, pričetek teka pa je ob 10. uri. Tekmovalke in tekmovalci bodo lahko sodelovali na 25 km dolgi progi, trm tek je dolg 7 km, enako dolgo progo bodo imele tudi pionirke in pionirji. Na prvem teku je sodelovalo 600 tekačev, na drugem cerkljanskem teku pa organizator pričakuje od 1500 do 2000 tekačev, ki bodo nastopili v osemih kategorijah. Udeležba v Cerkljah je nova priložnost za vključevanje v množična tekmovanja v smučarskih tehnik, ki jih bo še več. Proge v Cerkljah bodo pripravili znani smučarski tekači, zato marljivi organizatorji, kjer je v ta množični tek vključeno veliko število

krajanov petih krajevnih skupnosti pod Krvavcem, upravičeno pričakujejo veliko udeležbo. Ženski tek na 25 km bo štel za lovriko Kavelje-Korenina. Letošnja akcija RTV »Brazde vzdržljivosti« starta letos pod geslom »Delo, rekreacija, zdravje«. Pokrovitelj drugega cerkljanskega smučarskega teka je DO DELTA računalniški sistem, sponzoriratelj pa Glas, Murka in Turistično društvo Cerklje.

O teku je predsednik organizacijskega odbora Alojz Gaspić dejal: »Cerkljanski smučarski tek smo začeli prirejati zavoju tega, da bi pospeševali smučarski tek, ki je izrednega pomena za telesno vzgojo, zdravje in razvedrilo. Osrednji namen je prireditve je dobro počutje vseh udeležencev na teku ter razvedrilo tekmovalcev.«

Organizator 8D Krvavec bo sprejemal prijave do 24. decembra, startnina je 80 dinarjev, za pionirje 40 dinarjev in jo bodo lahko poravnali tudi ob dvigu startne številke.

J. Kuhar

PRIJAVA ZA 2. CERKLJANSKI TEK
4. januarja 1981 ob 10. uri

Navodilo: – prijavnice izpolniti s tiskanimi črkami
– velja prijavnica, ki je izpolnjena samo na eno ime

Priimek in ime:

Točen naslov:

Rojstni podatki:

Klub, društvo, org. itd.:

Datum:

Podpis:

Kategorija teka:

Kratka proga 7 km
1. pionirke
2. pionirji
3. članice nad 15 let
4. člani nad 15 let

Dolga proga 25 km
5. članice do 30 let
6. članice nad 30 let
7. člani nad 40 let
8. člani do 40 let

Vpišite št. kateg.

Pionirke in pionirji lahko tečejo samo na kratki progi
Vsi prijavljeni tečejo na lastno odgovornost
Prijave za tek se sprejemajo še na dan teka do 9. ure
Startnina odrasli 80,00 din, pionirji 40,00 din

ALPSKO SMUČANJE

Danes začetek slovenske turneje

KRANJSKA GORA – Na Vitrancu se bo danes začela moška slovenska alpska turneja. V treh dneh bomo na Vitrancu, Starem vrhu in Soriški planini videli slalomiste in veleslalomiste, ki v svetovnem alpskem smučanju nekaj pomenijo. Na startu bodo namreč skoraj vsi najboljši. Italijani so prišli s prvo postavbo, ni samo Groša, tu so tudi Bolgari s Popangelovom in reprezentanti SZ z Žirovom in drugimi. Na startu bodo tudi najboljši Japonci in tudi Avstrijci so prišli z dobrimi smučarji. Seveda bodo s to dobro mednarodno konkurenco nastopili tudi vsi naši najboljši. Le na Starem vrhu in Soriški planini ne bo Kržaja in Kuralt, ki bosta nastopila

na mednarodnem paralelnem slalomu.

Danes bo na Vitrancu slalom, ki je v organizaciji Jeseničanov. Jeseničani so dobro pripravili staro slalomišče in obeta se res prava FIS tekma. Start prvega slaloma je ob 10. uri, drugi pa je napovedan za ob 13. uri. Smučarski klub Alpetour bo v soboto na Starem vrhu pripravil veleslalom. V zadnjih dneh je zapadlo toliko snega, da bosta tudi na Starem vrhu progi dobro pripravljene. Tu bo start prvega veleslalomca ob 9.30, drugi pa bo ob 12.30.

Športno društvo Iskra iz Železnikov bo v nedeljo na Soriški planini že šestič zapore organiziralo mednarodni FIS slalom. Tudi tu bo zasedba enaka kot na prejšnjih dveh tekmah. Start bo ob 10. uri, nadaljevanje pa ob 13. uri. Na vseh teh treh tekmah se pričakuje, da bodo med vodilnimi tudi naši smučarji, ostali naši naj bi z dobrimi uvrstitvami popravljali svoje FIS točke. Upamo, da bo našim mladim smučarjem to uspelo.

/dh

Smučarski skoki
Dve zmagi
Ulage

PLANICA – Smučarski skakalci v članski konkurenci so imeli v soboto v Planici na 90-m skakalnici že drugo letošnje tekmovalce za pokal SRS. Tokrat je bila konkurenca popolna, saj so nastopili vsi najboljši. Zanesljivo je zmagal Primož Ulaga, ki je med vsemi našimi skakalci teden dni pred startom za svetovni pokal v najboljši formi. Po dveh kolih je v vodstvu Ulaga s 45 točkami pred Bizjakom 33, in Lotričem 20. V ekipni konkurenci pa vodi Ilirija pred Triglavom in Jeseničani.

V nedeljo pa so imeli naši skakalci predzadnje pregledno tekmovanje pred startom za svetovni pokal. Tudi na tej tekmi je bil najboljši Ulaga. Zadnjo tekmo pred odhodom v Cortino pa so imeli v sredo na 90-m skakalnici v Planici.

Rezultati: tekma za pokal SRS: 1. Ulaga (Ilirija) 239,1 (89, 88,5), 2. Lotrič (Jesenice) 207,9 (78, 80), 3. Tepeš (V. P. Kranj) 207,2 (77, 81,5), 4. Norčič (Triglav) 202,3 (78,5, 78,5), 5. Kajzer (Ilirija) 202,0 (77, 79,5), 6. Velikonja (V. P. Kranj) 201,1 (76,5, 78,5), 7. Benedik (Triglav), 197,1 (74,5, 83), 8. Bizjak (Triglav) 194,6 (77,5, 77,5), 9. Bajc (V. P. Kranj) 192,1 (78,5, 74), 10. Kržaj (Ilirija) 180,3 (71, 76), 11. Zupan (Jesenice), 14. Globočnik (Triglav), 15. Bogdan Finžgar (V. P. Kranj), 17. Sink (Triglav), 18. Brane Finžgar (Triglav), 19. Martinjak (Triglav); pregledna tekma: 1. Ulaga (Ilirija) 243,6 (91, 89), 2. Tepeš (V. P. Kranj) 216,2 (81, 85), 3. Lotrič (Jesenice) 214,0 (82, 82), 4. Norčič (Triglav) 213,4 (81, 82), 5. Bizjak (Triglav) 212,8 (79, 83), 6. Benedik (Triglav) 201,6 (81, 79), 7. Velikonja (V. P. Kranj) 198,2 (80, 76), 8. Kajzer (Ilirija) 192,8 (78, 74), 9. Zupan (Jesenice) 189,8 (74, 78), 10. Bajc (V. P. Kranj) 183,0 (74, 75), 13. Globočnik (Triglav), 14. Bogdan Finžgar (V. P. Kranj), 17. Martinjak (Triglav), 18. Brane Finžgar (Triglav), 19. Sink (Triglav).

J. Javornik

V soboto
in nedeljo
v Planici

PLANICA – Jugoslovanski mladi skakalci in kombinatorci so dosegli najbolj uspešno startali v tekmovanju za OPA pokal. V italijanskem prelazu Rolle so se zelo solidno uvrstili skakalci, pa tudi kombinatorci so osvojili eno točko. V skupnem seštevku je naša vrsta po prvem kolu na tretjem mestu med šestimi moštv.

V soboto in nedeljo bodo tekmovalci iz Avstrije, Italije, Francije, ZRN in Jugoslavije nadaljevali z zbiranjem točk v naši Planici. Medtem ko so tekmovalci iz ZRN prispeli v Planico že v ponedeljek, bodo ostala moštva dva dni pozneje. Naši tekmovalci so se včeraj zbrali v Kranjski gori in začeli z zadnjimi pripravami za nastop pred domačimi gledalci, kjer računajo na najboljšo boro teka. Tudi letos bo prireditelj izvedel organizacijski komite iz Kranja. Kranjski smučarski delavci so se za to prireditve skrbno pripravili.

V soboto ob 10. uri bodo na 65-m skakalnici v Planici solo skoki in skoki za klasično kombinacijo, v nedeljo ob 9. uri pa teki za kombinacijo. S startom in ciljem pred poslovalnico Kompassa v Ratečah. Svečana razglasitev in podelitev priznanj bo v nedeljo, 21. decembra, ob 14. uri v hotelu Alpina v Kranjski gori, kjer bo tudi sedež organizacijskega komiteja v času tekmovanja.

Lani so imeli na tem tekmovanju največ uspeha naši skakalci, saj je v skokih zmagal Ulaga pred Lotričem. V deseterici najboljših je bilo kar sedem naših skakalcev. V kombinaciji so bili na zadnji prireditvi v Planici najboljši Italijani. Letos so v skokih favoriti Avstrijci, vendar bodo tudi naši posegli po visokih uvrstitvah. Naši so prepričani, da bodo na domači skakalnici dosegli boljši uspeh kot so ga na prvi tekmi za OPA pokal. V klasični kombinaciji so daleč največji favoriti Zahodni Nemci.

J. Javornik

Naš dojenček

Bruhanje je v dojenčkovi dobi pogosto in ima številne vzroke. Ni samostojno obolenje, marveč opozorilni znak, da nekaj ni v redu. Iz načina bruhanja in vsebine izbruha lahko marsikaj sklepamo, zato se mora mati naučiti opazovati bruhanje. Od bruhanja razlikujemo bljuvanje, pri katerem polzi hrana ob ustnih kotih v majhnih količinah med posameznimi obroki. K bljuvanju so nagnjeni nemirni, preživahni otroci z lahko vzdražljivim živčnim sistemom. Ti pogosto med sesanjem požirajo preveč zraka, ki pretirano raztegne želodec.

zato se del hrane vrača v požiralnik. Zaradi lažjega bljuvanja ali bruhanja otroka ne ostavljamo od prsi. Če se dojenček kljub temu redi, pazimo na pravilne količine hrane, povijamo ga pred jedjo, po jedi pa ga pestujemo, dokler ne izpahne zraka iz želodca. V isti namen je priporočljiva lega na trebuhu z glavo postrani. Hujšim bruhačem pomaga zvita plenička, položena pod brado, hraniti pa jih je treba pogosteje v manjših obrokih. Včasih pomaga žlička gostejše hrane, na primer zdroba, 10 do 20 minut pred obrokom, vendar se pri močnejšem bruhanju vedno posvetujemo z zdravnikom.

Od bljuvanja in zmerne bruhanja se razlikuje eksplozivno bruhanje v loku, ki otroku na hitro izprazni vso želodčno vsebino. Opazimo ga takoj po obroku ali tik pred naslednjim obrokom. Izbruh nina diši močno po kislem. Če se tako bruhanje pojavlja v 3. do 5. tednu življenja in otrok ne uspeva več, posumimo na prirojeno oviro na prehodu hrane iz želodca v črevo. Da se rentgensko dokazati in uspešno operirati.

So pa še drugi vzroki za bruhanje. Bruhanje je lahko le splošna otrokova reakcija med različnimi obolenji. Opazimo ga pa tudi pri vnetjih srednjega ušesa, med pljučnico, pri vnetju možganskih mren, obolenjih srca in ledvic, pa še pri mnogih drugih boleznih, kakor tudi pri slabi negi.

Sale

— Se spominjaš Braneta in Micke, ki sta se lani ločila? Si moreš misliti: pobotala sta se in se nameravata spet poročiti!

— Kakšni časi! Zdaj se niti na ločitev ne moreš več zanesti.

Jaka je prišel k zdravniku in mu potožil zaradi bolečin v grlu.

»Vnete bezgavke imate,« pravi zdravnik, »izrezali jih bomo, pa boste zdravi.«

Čez nekaj časa pride Jaka spet k zdravniku zaradi slepiča. »Zelo preprosto, odrezali ga bomo in zadeva bo opravljena, pravi zdravnik.«

In čez čas je prišel Jaka še tretjič k zdravniku.

»Tovariš doktor,« je dejal, »skoraj si ne upam povedati: glava me boli...«

Za boljši spanec

Ob vsakdanjem delu, naporih in pehanju za zaslužkom prenekateri pogosto pozabljamo na potrebni počitek in nas šele težave spomnijo, da z našim načinom življenja ni vse v redu. Preganja nas tudi nespečnost. Takega človeka spoznaš že od daleč: na njegovem obrazu je izraz nekakšne zbranosti in izmučenosti, poteze so razvlečene, videti je dosti starejši. Tak trpin ne more niti ponoči odložiti težkega bremena skrbi, ki ga muči podnevi. In v nočeh brez spanja se domišljija še stopnjuje in z njo se stopnjujejo tudi skrbi in težave. Zato spite, da boste pozabili in si opomogli za naprej.

Spite pri odprtem oknu in v popolni temi. Ne potrebujete nobene nočne lučke. Nobenih velikih blazin, manjši podglavnik zadostuje. Zimnice ne smejo biti premehe. Pokrijte se dobro, odeje naj bodo lahke in hkrati tople. Teža na nogah ovira krvni obtok.

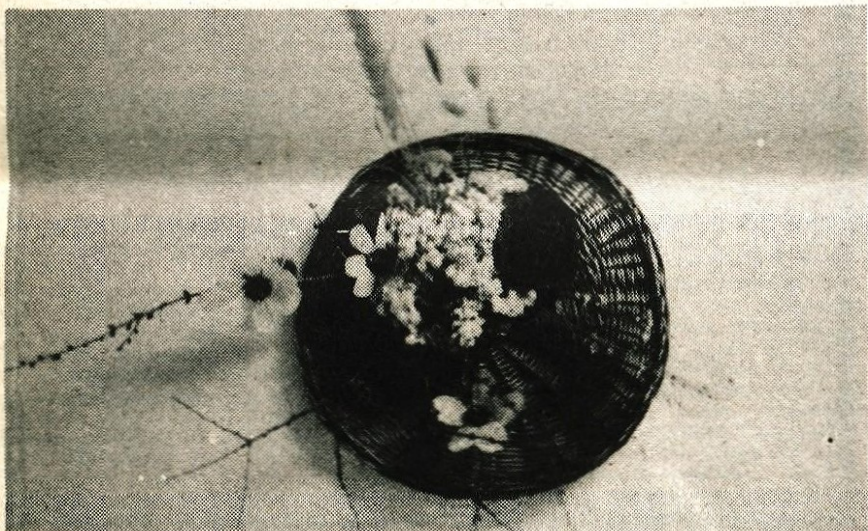

Kot imate določene ure za delo, imejte tudi svoje ure za spanje. Legajte in vstajajte po možnosti po določenem urniku. Ko ležete, si v mislih napišite na črno šolsko tablo najhujše dnevne skrbi in jih z umišljeno gobo izbršite. V duhu naj vam ostane ta zgolj črna in zbrisana tabla. Ta trik je precej bolj učinkovit kot pa štetje ovac.

In prehrana? Nervozni naj se odpovedo pravemu čaju ali močni kavi po peti uri popoldne. S prepolnim želodcem ne hodite spat in ne uživajte pretežkih jedi. Če vas napade nespečnost, popijte kozarec mlačnega mleka ali pojejte jabolko. Domači zdravniki pa priporočajo v mlačni vodi raztopljeno žlico medu.

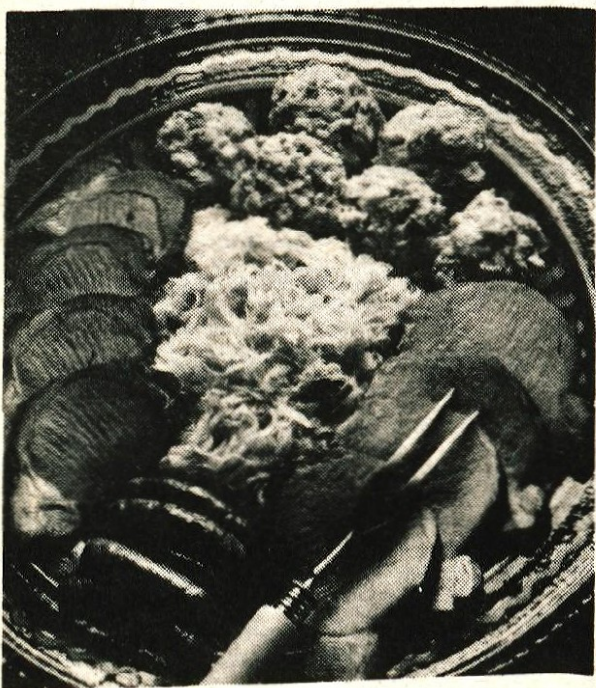
Tudi lega je v spanju pomembna. Ležite najprej na hrbet, roke pa položite nekoliko proč od telesa. Ko se vam prične megliti zavest in čutite, da boste zaspali, se obrnite na desno stran, da ne trpi srce. Rok ni dobro polagati pod glavo ali tilnik.

Najbolje bomo zaspali, če bomo primerno utrujeni od dnevnega fizičnega dela. Če pri delu čez dan pretežno sedimo, se moramo razgibati s hitro hojo in vsaj dvakrat dnevno si utrgajmo po četrto ure, da sprostimo nervozno, napeto mišičevje, vir tegob, tesnob in težav. Preden ležemo pa malce potelovadimo. Če ne moremo stopiti ven, telovadimo pri odprtem oknu. Po telovadbi pa se sprostite na ležiču: zravnava hrbtenice in hrbta, sprostitev mišičevja, zlasti trebušnega, bo pospešila krvni obtok.

Kranj — Tako kot lani ta čas, so tudi letos člani Hortikulturnega društva Kranj priredili v svojem paviljonu na Gregorčičevi cesti v Kranju (zraven Prešernovega gaja) razstavo zimskih aranžmajev. Medtem, ko smo si lani ob cvetličnih aranžmajih lahko ogledali še ptičje krmilnice, ki so jih izdelali učenci kranjskih šol, so pa letos razstavo dopolnili z makrameji, izdelki 56 tečajnic s šestih tečajev, ki jih je Hortikulturno društvo letošnje leto pripravilo v Kranju. Spet so oblikovalci šopkov iz suhega cvetja dokazali, da njihova domiselnost nima konca. Šopki so pristni, preprosti a lepi, brez nepotrebne navlake in kiča. Veliko bi se lahko naučili od njih. Morda bomo ob ogledu dobili celo idejo za dekoracijo našega doma na Silvestrovo... Le pohiteti bo treba, kajti razstava bo odprta samo še danes in jutri, 19. in 20. decembra od 10. do 17. ure. — Foto: D. Dolenc

Silvestrska večerja

Da bo ta zadnji večer v letu kar najbolj prijeten, zavisi veliko, ali pa največ, od gospodinje. Prijetno bo, če bo znala pričarati v dom kar največ tople domačnosti. Toplo bo zakurjeno v peči, jelko bomo okrasili, cela družina bo pa seveda pričakovala tudi dobrot z mize. Da bi bil večer kar najbolj domač, vsem predlagamo silvestrsko večerjo, ki ne bo preveč zahtevna, ne predraga, a vendar zelo dobra. Za aperitiv naj bo slivovka ali domače žganje, za glavno jed pa kmečka ohcet, dušeno kisel zelje, kruhovi smoki in za sladico novoletni šarkelj. Vino naj bo cviček, ki gre najbolje k svinjini, lahko si pa izberete tudi druge vrste, seveda, le v majolki ga ponudimo.

Kmečka ohcet (za 6 oseb)
Potrebujemo: 60 dkg svinjskega stegna, 3 krvavice, 3 pečenice, 2 kranjski klobasi, sol, poper, kumino, limonino rezino, 1 čebulo

Sol, česen, poper in kumino zmečkamo in pomešamo nato natremo svinjsko pečenko, položimo nanjo rezino limone, prelijemo z vročo mastjo in rumeno zapečemo. S pečenko pečemo tudi na četrtine narezano čebulo.

Prav tako spečemo tudi krvavice in pečenice, kranjske klobase pa skuhamo. H kmečki ohceti serviramo dušeno kisel zelje in kruhove smoke. Oboje naložimo na velik oval ali drugačen pladenj, okrog pa naložimo zrezano svinjsko pečenko in ostale mesnine. Jed je tipična slovenska, zelo okusna, nasitna in dekorativna. Servirajmo jo v glinasto posodo, na lesene krožnike, kruh pa naj bo v peharjih.

Inž. PAVLE HAFNER

Sok, močnik in žganci

Ena najstarejših naših domačih kmečkih jedi je sok. V preteklih časih, še pred prvo svetovno vojno, je bil sok vsakodnevna jed. Neka stara ženica iz hribov mi je povedal a sledeči pregovor:

*Sok je dežele kranjske patron.
Ko ga kmet ni več maral,
mu je krompir pomagal.*

V teh nekaj besedah je veliko povedanega. V preteklih časih je bil sok zelo pogosta jed. Ljudje so se te preproste jedi preobdli, saj je bila to le na vodi zakuhana koruzna ali ajdova moka. Za spremembo so včasih primešali par pesti kaše. Jed je bila napol gostljata, raje bolj redka kot gosta. Gospodinja jo je zabelila z nekaj žlicami kisle smetane in osolila. Ko pa je dunajska cesarica Marija Terezija prisilila kmete, da so pričeli saditi krompir, so sok nadomestile razne krompirjeve jedi, kuhan krompir, krompirjeva juha itd.

Soku je sledil močnik, ki je nadomeščal juho. Močnike so gospodinje kuhale iz pšenične, koruzne in ajdove moke. Močniki so se ohranili do današnjega časa. Močnike kuhamo na vodi ali na mleku. V Prekmurju moko najprej prepražijo in nato zalijejo z vrelim slanim kropom ali z vročim mlekom ter mešajo na ognju. Na Gorenjskem so včasih zakuhali moko v slanem kropu, slično kot za žgance. Ko je bila moka dovolj kuhana, je gospodinja kuhano kepo moke s kuhlalno premešala v vodi, v kateri se je moka kuhala. Torej vode ni odšla. Tako je nastala gostljata jed, imenovana močnik.

Drugi način priprave močnika je ta, da v tankem curku vsipamo moko v vrel slan krop ali mleko in stalno mešamo. V močniku ne smejo nastati razpuščeni svaļjki.

Močnik, imenovan podmet, je gospodinja pripravila tako, da je v hladno vodo vmešala moko. Ta podmet je prilila h kuhanim jabolkom, hruškam, krompirju ali suhim slivam. To ni pravi močnik, ampak podmet.

Danes je najbolj poznan »usukan« močnik. V presejano pšenično moko gospodinja z vilicami posamič vmeša jajca. V 40 dkg moke moramo vmešati tri do štiri jajca. Tako nastanejo drobni svaļjki, ki jih gospodinja tako dolgo »suka«, da niso več moknati. Zakuhamo jih v slan krop. »Usukanci« morajo 15 minut počasi vreti. Nato jih zabelimo z maslom ali ocvirki. K močniku so običajno ponudili vroče mleko. V nekaterih krajih »usukance« najprej popražijo, potem jih pa skuhamo v slanem kropu.

Iz soka in močnika so se razvili naši domači žganci. Žganci so stara slovenska domača jed, poznana po vseh slovenskih deželah. Imajo pa različna imena. V knjigi »Slovenske narodne jedi« je Andreja Grumova zbrala nazive za žgance po vsej Sloveniji. V Mežiški dolini jim pravijo »žganki«, v Beli krajini »debelični«, v Zilski dolini jih imenujejo »mešta« (to ni loška mešta!), v Prekmurju jih imenujejo »dōdole«.

Žgance še danes kuhamo na isti način, kot so jih kuhale naše stare mame in praprababice. Žgance pripravimo iz ajdove, koruzne in pšenične moke. Nekatere gospodinje primešajo pšenični ali koruzni zdrob. Imamo tudi kašnate in krompirjeve žgance. V Poljanski dolini imenujejo ajdove žgance s krompirjem »oženjeni«.

Poznamo tri načine priprave žgancev.

Običajen način je, da gospodinja vsuje v slan krop moko. Nastalo kepo v sredini preluknja z leseno kuhlalno, da krop zajame čim večjo površino. Po dvajsetih minutah odlije nekoliko vode. S kuhlalno moko tako dolgo meša, da nastanejo žganci, ki kar »pokajo«. Ker je za zmes moke in vode še zelo kepasto, gospodinja nadrobi z vilicami žgance v lončeno skledo. Delno jih zabeli že med mešanjem, glavno zabelo, razpuščene ocvirke ali zaseko, pa nalije po vrhu žgancev.

Gorenjske, »ta drobne« žgance pripravimo nekoliko drugače. Ko je moka kuhana, odlijemo skoraj vso vodo ter dodamo obilo zabele. Žgance mešamo z dvorogelnimi vilicami in to tako dolgo, da postanejo čisto drobni. Stresemo jih v lončeno skledo in jih po vrhu zabelimo z ocvirki. V nekaterih krajih, to je v okolici Tržiča, pripravijo k žgancem masovnik, v Poljanski dolini jih pa gospodinja oblije s »sleplo žontō«.

Na Koroškem moko najprej pražijo v kozici, nato jo zalijejo s slanim kropom, ki mu vmešajo masčōbo.

Žganci so samostojna jed z mlekom, obaro ali s kislim zeljem. Koruzne žgance večkrat ponudijo k obari ali h golažu. Žganci so bili na kmetih kot dnevna jed, ne praznična. Bili so nekaj nadomestek za kruh. Žganci so visoko kalorična jed. Na kmetih so prišli na mizo jutraj, pred odhodom na delo.

Se danes so žganci priljubljena jed. Tujim turistom se zde zelo okusni in cenijo jih kot prilogo k obaram, teluru in klobasam. Naše gostilne bi morale imeti ajdove žgance stalno na jedilniku. (Ajdō ne poznajo vsi evropski narodi!). Žganci so slovenska domača posebnost.

Vrt v hiši

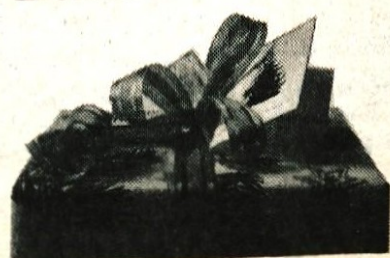
S popki obložene telohe posadimo v lonce, da bi nam za Novo leto lepo cveteli. Iz zemlje jih izkopljejo zelo previdno. Lonci naj bodo primerno veliki, da bomo zlahka dali vanje koreninsko grudo. Za telohe ni potrebna kaka posebna zemlja in tudi ne, da bi v sobi stali na svetlem prostoru.

Močni šopi vijolic se v sobi prav tako razcvetijo, če jih v začetku decembra skopljejo in posadimo v lonce. Iz zemlje jih s primerno koreninsko grudo previdno izkopljejo in posadimo v lonce. Koreninska gruda ne sme razpasti. Ko rastlino še temeljito zalijemo, jo postavimo na okno v nekurjeno sobo. Če bi jih postavili v toplo sobo, bi se razvili samo listi, cveti pa ne.

Sobne listnate rastline raje polivajmo z razpršilec, kakor da jih umivamo. Če pri umivanju uporabljamo še tako mehko gobo, jih skoraj vedno poškodujemo. Zato je primerneje, da listnate rastline vsakih nekaj tednov postavimo v kopalno kad in jih temeljito speremo z razpršilec in vodo, ki ima okrog 20 stopinj Celzija. S tem očistimo z njih prah in potem lepše uspevajo.

V močno zakurjenih sobah odrežano cvetje hitro uvene. Ustrezno in pri posameznih rastlinah različno moremo to tudi uravnati, in sicer z nekajkratno menjavo vode na dan. Poleg tega postavljamo čez noč vaze v hladne prostore. Seveda v njih ne sme zmrzovati. Menjavanje vode je koristnejše kakor dodajanje raznih tablet, ki naj bi podaljševale svežino cvetja.

Darila

Ne kupujte otrokom predragih daril — največkrat so najbolj zadovoljni z drobnim igračo, zavitkom sladkarij.

Za spremembo enkrat možu ne kupite kravate za novoletno darilo — če vam čisto nič pametnega ne pade na um, se odločite za knjigo.

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 20. DEC.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tednik - 9.05 Z radio na poti - 10.05 Panorama lahke glasbe - 11.05 Zapijmo pesem - 11.20 Svetovna reportaža - 11.40 Zapijmo z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domači napet - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Kulturna panorama - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.05 Spoznavajmo svet in domovino - Škofja Loka - 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladinski glasbovi - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedrilo - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Z lahkimi notami po naši domovini - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Sobotna na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radi ste jih poslušali - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanja republik in pokrajin - 15.30 Hiti priti - 15.45 Miškonfon za Aleksandra Meška - 16.00 Naš podlistek - 16.15 Lepe melodije - 16.40 Glasbeni casino - 17.35 Lahka glasba jugoslovanskih avtorjev - 18.00 Pol ure za glasbeni - 18.35 Naši kraji in ljudje - 18.50 Glasbena medija - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Srečanja republik in pokrajin - 19.35 Mala nočna glasba - 21.45 SOS - V soboto obujamo spomine - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

kovinotehna
TOZD Tehnična trgovina

NEDELJA, 21. DEC.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke - 9.05 Se pomnite, tovariši! - 10.05 Kar maš, to veljaš - 11.00 Pogovor s poslušalci - 11.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijske proizvajalce - 13.50 Pihalne godbe - 14.05 Humorna tega tedna - 14.25 S popevkami po Jugoslaviji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Lati iz notesa - 16.20 Gremo v kino - 17.00 Poročila - 17.05 Popularne operne melodije - 17.30 Marjan Marinc - Zabavna radijska igra - 18.48 Na zgornji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Glasbena tribuna mladih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Muzik melodi in plesnih ritmov - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Nedelja na valu 202 - 13.00 V nedeljo se dobimo - 13.05 Dober dan na drugem programu - 13.10 Glasba iz starega gramofona - 21.30 Novosti iz francoske diskoteke - 21.45 Karokteristike - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

kovinotehna
PRODAJALNE
NA GORENJSKEM

PONEDELJEK, 22. DEC.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.25 Ringaraja - 8.40 Izberite pesmico - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in pri- ljubljeno - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Vitala Ahačiča - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Iz naše diskoteke - 21.05 Glasba velikanov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke z jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jazz

Drugi program

8.00 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z evropski mi revijskimi in plesnimi orkestri - 13.35 Znano in pri- ljubljeno - 14.00 Ponedeljkov križemkraj - 14.20 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Španske popevke - 16.30 No- vice - Občanova tribuna - 16.40 Od ena do pet - 17.35 Iz partitur orkestra »Hans Georg Arlt« - 17.55 Filmski zasak - 18.00 Pesmi svo- bodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Iz zaklad- nice jazz - Stan Getz - 20.30 Popularnih dvajset - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

kovinotehna
Blagovnica
FUŽINAR
JESENICE

TOREK, 23. DEC.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Iz glasbenih šol - Glasbena šola Velenje - 9.05 Z radiom na poti - 9.40 Turistični napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in pri- ljubljeno - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Ta- tjana Brumat - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Pripo- ročajo vam... - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Za- bavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Operne arije in monologi - 18.30 Pojo ama- terski zbori - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45

RADIO TRIGLAV JESENICE

obvestila - 12.00 Čestitke - Morda vas bo zanimalo

Ponedeljek:

16.03 Lokalna poročila - ob- vestila - 16.30 Ponedeljkov športni pregled - Morda vas bo zanimalo - Minute z narodnimi pesmimi

Torek:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zani- malo

Sreda:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - morda vas bo zani- malo

Četrtek:

16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Naš ob- zornik - Morda vas bo zani- malo - Po domače za vas

Nedeljska kronika

Minute z ansamblom Slavka Žnidaršiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansambli JRT - 21.05 Radijska igra - Chandra Khanolkar: Ne- uničljivi (prva izvedba) - 21.46 Glasbeni intermezzo - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevka- mi po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program

Drugi program

8.00 Radio Ljubljana II. pro- gram - Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz obdobja swinga - Hansche Weiss - Schnuckenack Reinhardt - 13.35 Znano in pri- ljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom Jack Wolfe - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke ita- lijanskih avtorjev - 16.40 Kri- ki in šepetanja - 17.35 Iz par- titur »Londonskega simfo- ničnega orkestra« - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Da- nes vam izbira - 18.40 Kon- cert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni maga- zin - 21.00 Misel in pesem - 21.45 Jazz na II. programu - David Liebman - Wolfgang Dauner - 22.15 Rezervirano za country glasbo - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

kovinotehna
ŽELEZNINA
JESENICE

SREDA, 24. DEC.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Pi- san svet pravljic in zgodb - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in pri- ljubljeno - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo... - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in po- zdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 »Loto vrtljak« - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Zborovska gla- sba v prostoru in času (Rajko Maksimović, Igor Kuljerić) - 18.15 Naš gost - 18.30 Kaj radi poslušajo - 19.25 Obve- stila in zabavna gasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Toneta Kmetca - 20.00 Koncert za besedo - Zima - 20.25 Sloven- ske narodne pesmi v prired- bah skladateljev Danila Šva- re in Janka Ravnika - 21.05 Giacomo Puccini: Odlomki iz opere Madame Butterfly - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Re- vijaslovenskih pevcev za- bavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred pol- nočjo - Jimmy Smith - Jack McDuff - 00.05 Nočni pro- gram

Drugi program

8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem pro- gramu - 13.05 Z velikimi za- bavnimi orkestri - 13.35 Zna- no in pri- ljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 V ples- nem ritmu (majhni ansam- bli) - 16.00 Tokovi neuvrče- nosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz produkcije jugoslovanske zabavne gla- sbe - 17.35 Vprašanja telesne kulture - 17.40 Iz partitur »Londonskega festivalnega orkestra« - 18.00 Z orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

kovinotehna
OPREMA
MENGEŠ

ČETRTEK, 25. DEC.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Mladina poje - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in pri- ljubljeno - 12.10 Znan me- lo-

kovinotehna
ŽELEZNINA
JESENICE

dije - 12.30 Kmetijski na- sveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Mehurčki - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - Čajkovski: La- bodje jezero - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zape- la... - »Kolona«... pesmi A. Srebotnjaka - 18.15 Lokal- ne radijske postaje se vklju- čujejo - 18.35 Telemann in Corelli v priredbah in v do- mači izvedbi - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Atija Sossa - 20.00 Četrtekove večer domači pesmi in napet - 21.05 Literarni večer - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Infor- mativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba z jugoslovanskih stu- dijev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevk jugoslo- vanskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in pri- ljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Re- portaja na kratko - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz - klub - Onzy Matthews - Diana Ross - Jiggs Whig- ham - 17.40 Iz partitur za- bavnega orkestra RTV Ljuba- ljana - 18.00 Danes vam izbi- ra - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Be- seda v rocku - 20.50 Deset minut z instrumentalno za- sedbo - 21.00 Zavrtite, uganite... - 22.00 S festivalov jazz Ebu/Uer Jazz-koncert v St. Geroldu (II. del) - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

kovinotehna
TEHNIKA
MENGEŠ

PETEK, 26. DEC.

Prvi program

4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Glasbena pravljica - 8.52 Na- ši umetniki mladim poslušal- cem - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in pri- ljubljeno - G. Rossini, F. Mendelssohn - 12.10 Iz glasbene tradicije ju- goslovanskih narodov in na- rodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših sporedov - Iz naših krajev - 13.20 Obvestila in za- bavna glasba - 13.30 Pripo- ročajo vam... - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 S poti po do- movini - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.35 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi: Klavirske skladbe Franca Pollinija - 18.30 S knjižnega trga - 19.25 Obvestila in za- bavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansamblom Bratov Avenik - 20.00 Uganite, pa vam zaigra- mo... - 21.05 Oddaja o mor- ju in pomorščakih - 22.15 Informativna oddaja v nem- ščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Petkov glasbeni mozaik - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program

8.00 Petek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem pro- gramu - 13.05 Jazz v komo- rnem studiu - Yosuke Ya- mashita - Dave Holland - Jack de Johnette - 13.35 Znano in pri- ljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 Gla- sba medigra - 15.45 Vroče hladno - 17.35 Odmevi z gora - Marjan Krišelj - dr. Miha Potočnik: Zlata naveza - XXXIII. - 17.45 Glasbena me- digra - 17.55 Operetna glasba - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Revijalne paralele - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NAGRADNA KRIŽANKA

1	2	3	4		5	6		7	8		9	10		12
13				14				15			16			
17								18						
	19			20			21					22		
23			24			25					26			27
28				29		30				31				
32			33							35			36	
							38		39			40		
41	42					43		44			45		46	47
48				49						50		51		
52				53					54		55			
56									57					

VODORAVNO: 1. gospodarska dejavnost, ki opravlja storitve in v manjših količinah predeluje, proizvaja; rokodelstvo, 5. v grški mitologiji sin Priama in Hekube, ugrabitelj lepe Helene, 9. mitološki prvi letalec, Dedalov sin, 13. ime dveh gradov v versajskem parku, 15. slepota, 17. premišljeno, preračunano ravnanje, spretno izkoriščanje položaja, 18. pravljica dežela majhnih prebivalcev v Swiftovi satiri »Guliverjeva potovanja«, 19. Ive Šubic, 20. mesto v Prekmurju blizu madžarske meje, 22. ljudska pritrdilnica, 23. načrt, 25. železarsko mesto v Mežiški dolini, prej Guštanj, 26. stopnja v razvrščenju, urejeni celoti, družbeni položaj, 28. obrat tovarne Gorenje v Radgoni, 30. večja lesena (pa tudi metalna) posoda v obliki valja za tekočine, zlasti za vino, 31. brezno- ga žuželca ličinka, 32. znak za kemično prvine selen, 33. »mornarska« alkohola pijača, 35. oza, konop, 36. Antonio Dermota, 37. kar kaj kaže, izraža, 39. glivična bolezen rastlin, pepelasta plesen, 41. švedska plemiška družina, ki se je povzpela na švedski prestol in vladala do 1654., 43. priljubljeni junak Haskovega romana »Dobri vojak Š...«, 45. rabnost, uporabljanje, 48. nekdanji turški velikaš, 49. veliko, globoko spoštovanje, pietetnost, 51. mitološko bivalječe umrlih pri starih Slovanih, 52. v trigonometriji razmerje med kotu nasprotno in priležno kateto, 54. večerna zabava ali slavnost, 56. mednarodna pogodba, tudi večja znanstvena razprava, 57. kdor kaj aran- žira.

NAVPIČNO: 1. sodobni nemški pisatelj, Wolfgang, 2. francoski učitelj slepih, Louis, po njem se imenuje pisava, ki se bere s prsti, 3. izdelovalec vzhodnoazijskega vozila rikše, 4. kradljivec, 5. ameriška hazardna igra s kartami, 6. trop- ska rastlina z dolgimi listi ali njen velik, sočni aromatični sad, 7. Islandija, 8. drevesa in njihovo koščičasto sadje, iz katerega delajo tudi slivovko, 9. kratica za »International Presse Institutes«, 10. izdelovalec kopij, suličar, 11. prebival- ka afriškega kraja Asuan, 12. kratica za Radio-televizija Titograd, 14. naj- večja afriška reka, 16. ime naše mladinske pisateljice Perocijeve, 21. skepa, 23. zvesta domača žival, 24. dišeče olje, mazilo iz korenin indijske rastline, 26. okrožje, okoliš, 27. strupena kača z verigi podobnimi lisami po hrbtu, 29. ton- ski spol v glasbi, nasprotni je mol, 31. bruno ali greda za naložen voz sena ali slame, 34. pogovorni izraz za stroj, tudi za avtomobilski motor, 35. ime našega skadatelja oper, operet in skladb lahkega žanra Parme, 27. naš elektroinženir, zaslužen za telegraf, telefon in radio, umrl 1958., Marij, 38. sodobni tržaški slikar, Apolonij, 39. drogovni na sprednjem delu voza, pluga, od katere se vprega žival, 40. vrtna zdravilna ali začimbna rastlina, anis, 41. angleški inženir, izumitelj parnega stroja, James, po njem je enota za električno moč, 42. želatina iz morskih alg, 44. latinski veznik in, 46. prislov, ki izraža nego- tovost trditve, 47. Ober, 49. glavni števniki, 50. enaki samoglasniki, 53. kratica za »glavni kolodvor«, 55. Rado Nakrst.

Rešitve pošljite do srede, 24. december, do 10. ure, na naslov: Glas Kranj, Moše Pijadejeva 1, z oznako Nagradna križanka. 1. nagrada 150 dinarjev, 2. nagrada 120 din, 3. nagrada 100 din.

Rešitev nagradne križanke dne 12. decembra: 1. iskra, 6. žmula, 11. prstek, 12. eleati, 14. star, 15. scena, 17. roka, 19. ton, 20. Odiseja, 22. lom, 23. ol, 24. krajčina, 26. ne, 27. legat, 29. ara, 30. Akron, 32. Mirna, 34. stoik, 35. SA, 36. Lermontov, 40. la, 42. ris, 44. karneol, 45. maj, 46. polk, 48. reist, 49. pesa, 50. Solkan, 52. oklest, 54. porta, 55. salt.

Prejeli smo 153 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrada (150 din) prejme Tone Pergar, V. P. 4142/2, 69220 Lendava, 2. nagrada (120 din) prejme Ivanka Hvalica, 64290 Tržič, Čankarjeva 13, 3. nagrada (100 din) prejme Oslav Mateja, Sp. Besnica 27, 64201 Zg. Besnica. Nagrade bomo poslali po pošti.

Na oddelku kozmetike v GLOBUSU so dobili iz uvo- za iz ZDA odlično moško kozmetiko firme MEM. V njej so kolonjske vode, deo- doranti, vodice za po britju in podobno. Zaradi posebne embalaže in pa seveda vr- hunske kvalitete, so ti izdel- ki primerni tudi za darila. Cena: od 164,14 do 646,65 din

IZBRALI SO ZA VAS

Na Kokrinem oddelku igrač v GLOBUSU je te dni sila živo. Dedek Mraz se bliža in otroci ne smejo ostati brez vsaj majhne igrače pod no- voletno jelko. Založili so se v trgovini z vsem mogočim, od kock do opic, od punč do avtomobilčkov, toda po- hiteti bo treba, če bomo ho- teli ujeti ravno pravo igračo za našega malčka.

Na Kokrinem oddelku otro- ške konfekcije v GLOBUSU imajo apert napredaj tople žametne hlače. Vseh barv so, tudi modne vinske rdeče in še celo s posebnim drža- lom za ključke...

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 20. 12.

8.00 Poročila - 8.05 Vrtec na obisku: Mali čarovnik in snežinke - 8.20 Dimnikarček se potepa po svetu - 8.30 Zbis - S. Makarovič: Pekarna Mišmaš - 8.50 Zeleni oblaki, mladinska nadaljevanka TV Novi Sad - 9.20 Pisani svet: Zeleni bratovščina - 9.50 L. Norgaard: Vzpon Madsa Andersena - 10.50 Delaj z glavno: Informacija - 11.25 Pozdrav iz Tolmina, dokumentarna oddaja - 12.10 625 - 12.50 Poročila (do 12.55) - 14.45 Brontozavri, češki mladinski film - 16.05 Poročila - 16.10 Naš kraj - 16.25 Košarka Cibona: Partizan, prenos - v odmoru Propaganda oddaja - 18.00 Tuzla: Obletnica husinske vstaje, prenos - 19.15 Zlata ptica - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 J. Dietl: Bolnišnica na koncu mesta, tv nadaljevanka - 20.55 Druže Tito, mi ti se kunemo - proslava ob Dnevu JLA - 21.55 Izgubljeni konec tedna, ameriški film - 23.30 TV kazipot - 23.50 Poročila

Problem onesnaževanja narave postaja vse bolj pereč in tudi vse pogostejši predmet umetniško izpovednih del različnejših vrst. Češki film **Brontozavri** je izrazilo neke vrste, še bolj kot to pa je mladinski, torej namenjen gledalcem, ki jih neveljivo, a učinkovito seznanja s problemom, s katerim se morajo spoprijeti tudi najmlajši.

Izgubljeni konec tedna je drama o pisatelju, vdanem pijači. Analiza njegove osebnosti je zasnovana na dveh dneh življenja. Drama je posneta precej kruto in dosega višje prikazovane prizorov z newyorških ulic. Posnel jo je Billy Wilder, v glavni vlogi pa je zaigral Ray Milland.

Oddajniki II. TV mreže:

17.45 Nobelove nagrade, izobraževalna oddaja - 18.30 Narodna glasba - 19.00 Iz sporeda TV - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Čas jazza - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Športna sobota - 21.30 Feljton (do 22.00)

kovinotehna

TOZD Tehnična trgovina

NEDELJA, 21. 12.

8.30 Poročila - 8.35 Za nedeljsko jutro: Planšarji Janeza Jeršinovca - 9.05 Čebelnica maja - 9.30 Beli kamen, švedska otroška serija - 10.00 Washington za zaprtimi vrati, serijski film - 11.35 TV kazipot - 11.55 Mozaik - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 15.40 Rdeča bošavica, dokumentarna oddaja - 16.10 Poročila - 16.15 Dobri stari pianino, slovenski film - 19.45 Športna poročila - 17.50 Najboljši športniki Jugoslavije v letu 1980 - 18.20 Sestanek v nebotičniku - 19.15 Risanka - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Smoje: Veliko mesto, nadaljevanka TV Zagreb - 21.30 Dokumentarna oddaja - 22.10 V znamenju - 22.20 Športni pregled

Slovenski film **Dobri stari pianino** ob nastanku ni imel najbolj ugodnega odmeva. Toda vse bolj je očitno, da ostaja med redkimi našimi filmi s temo narodnoosvobodilnega boja, ki se jih spleta vedno znova predstavljati televizij-skim gledalcem. France tu Kosmaču je uspelo zgodbo o starem pianinu in njegovi usodi sredi vojne vihr predstavi privlačno, z občutkom za ozračje negotovosti in notranje napetosti.

Oddajniki II. TV mreže:

16.00 Nedeljsko popoldne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dokumentarna oddaja - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.00 Kratki film - 21.30 Zadnji jezni mož, ameriški film (do 23.10)

kovinotehna

PRODAJALNE NA GORENJSKEM

PONEDELJEK, 22. 12.

8.45 TV v šoli: TV koledar, Pravljica, Kultura govora in branja, Makedonščina - 10.00 TV v šoli: Materinščina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute, (do 11.55) - 14.55 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) - 17.10 Poročila - 17.15 Minigodi v glasbeni deželi - 17.30 Človekovi prijatelji, ameriška poljudno-znanstvena serija - 18.00 Delegatski vodnik: Delegatski sistem v občini - 18.20 Jezik v javni rabi: Izбира med oblikami - 18.30 Mozaik - 18.35 Obzornik - 18.45 Mladinska oddaja - 19.10 Risanka - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 V. Radović: Husinska vstaja, dokumentarna drama TV Ljubljana in TV Sarajevo - 21.35 Kulturne diagonale - 22.15 V znamenju

Ameriška serija **poljudnih filmov Človekovi prijatelji** predstavlja živali, ki so kakorkoli povezane s človekom. Ne omejuje se samo na domače živali, ampak po kaže tudi divje, ki se zna-jo prilagoditi človekovi bližini.

Igrana dokumentarna TV drama **Husinska vstaja** obnavlja dogodke v Husinu in v tuzlanskih rudnikih pred 60 leti, ko so se tamkajšnji rudarji organizirano uprli delodajalcem. Ti so z drastičnimi ukrepi poskušali razbiti stavko in zatreti revolucionarno gibanje. Svoj razplet je husinska vstaja, zadušena s pomočjo vojske in žandar-

kovinotehna

Blagovnica FUŽINAR JESENICE

merije, doživela v sodnem procesu proti aretiranim rudarjem.

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Medvedek Uhec - 18.00 Otroška oddaja - 18.15 Neznana Jugoslavija: Izlet v pretekli čas - 18.45 Glasbena medigra - 18.50 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Po poteh spoznanj - 21.00 Glasbena medigra - 21.20 Glasbeni trenutek - 21.25 Kultura v objektivu - 22.10 TV dnevnik - 22.25 Glasbena oddaja (do 22.55)

TOREK, 23. 12.

9.00 TV v šoli: TV koledar, Prva slovenska naselja, Obiščimo vojašnico, Dnevnik 1 - 10.00 TV v šoli: Prirodopis, Risanka, Književnost in jezik, Zgodba, Glasbena vzgoja, Zadnje minute (do 11.55) - 16.15 Šolska TV: Atomska energija in notranjost atoma, Premikanje ledenikov, Delitev celic, Drevesa in njihov pomen - 17.15 Poročila - 17.20 Dimnikarček se potepa po svetu - 17.20 Mali svet, dokumentarna kontaktna serija TV Zagreb - 18.00 Teletart 80, 5. oddaja - 18.30 Obzornik - 18.40 Po sledeh napredka - 19.10 Risanka - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Mednarodna obzorja - 20.55 V. Clavel: Tuja hiša, francoska nadaljevanka - 21.50 V znamenju - 22.05 Naši baletni umetniki: Vojko Vidmar

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik

17.45 Pionirski TV studio - 18.15 Branje - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zabava vas - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.20 Družina in družba, dok. serija - 22.05 Poezija (do 22.35)

SREDA, 24. 12.

9.20 TV v šoli: TV koledar, Za učitelje, Razvoj življenja - 10.00 TV v šoli: Boj za obstanek, Risanka, Predšolska vzgoja, Zgodba (do 11.20) - 17.20 Poročila - 17.25 Zbis - S. Makarovič: Skrat Kuzma - 17.40 Ukročeno oko, švicarska dokumentarna serija - 18.10 Na obisku: Mladi sara-jevski pevci - 18.40 Obzornik - 18.55 Ne prezrite! - 19.10 Risanka - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Film tedna: Jeremiah Johnson, ameriški film - 21.50 V znamenju - 22.05 Miniature: Pohorske glažute

Jeremiah Johnson je vizualno posrečen western. Pripoveduje o samotarju v utišani gorah, ki lovi medvede, se preživlja z ribolovom in spoprijatelji z lepo Indijanko. Čeprav je film nekoliko predolg, je poln zanimivih prizorov. Režiser Sidney Pollack ga je takole komentiral: »To, kar počne Jeremiah Johnson, počne iz upora, s tem pa vzburja našo občutljivost. Kljub temu, da ga

kovinotehna

ŽELEZNA JESENICE

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.40 Ptčje strašilo - 18.15 Znanost - 18.45 Dnevi jazza - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Kino oko - 23.00 Včeraj, danes, jutri (do 23.05)

PETEK, 26. 12.

8.45 TV v šoli: TV koledar, Zima, Ruščina, 500 let osnovnega šolstva v SRH - 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute (do 11.55) - 14.55 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) - 16.35 Poročila - 16.40 Pravljice iz lutkarjevega vozička - 17.00 Pan Tau, češka otroška serija - 17.50 Godba brez not: Egberto Gismonti - 18.00 Razvoj gozdne železnice, 1. del - 18.30 Obzornik - 18.40 J. Tomažič: Pohorski steklar, pravljica - 19.00 Zlata ptica - 19.05 Risanka - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrno do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 7 + 7, zabavno glasbena oddaja - 21.05 V znamenju - 21.20 T. Hardy: Župan v Casterbridgeu, angleška nadaljevanka - 22.10 Nočni kino: New York, New York, ameriški film

kovinotehna

TEHNIKA MENGEŠ

Ko se v mraku prižgo velemestne luči, oživi vrsta zabavišč. Glavna junaka filma **New York, New York** sta mlada pevka (Liza Minelli) in nepoznan saksofonist (Robert de Niro). Film je predvsem glasbeno-reviji, vendar se v njem skrivajo tudi drame, ljubezni, srečni in žalostni trenutki nastopajočih in gledalcev, ki se predajo zabavi ali pa v njej iščejo pozabo.

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Obzorja, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost - 17.10 TV dnevnik v madžarščini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Otroška oddaja - 18.15 Mladinska oddaja - 18.45 S prijatelji - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Družba in kultura - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.15 Liki revolucije - 21.55 Kaj se je zgodilo z Baby Jane, ameriški film (do 23.35)

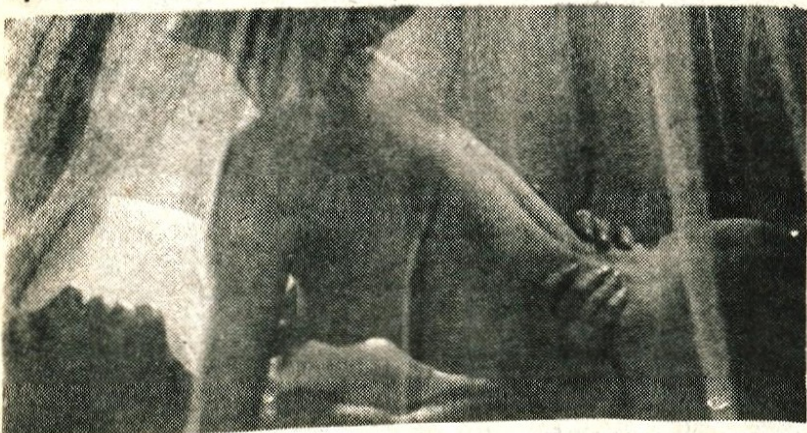
NOVO V KINU

Martin Belhomme je neozdravljiv strahopetnež. Nekega dne spozna žensko svojega življenja. Eva je odlična; v Martinu vidi neustrašnega junaka. On bi rad potrdil to sliko, vendar pri tem umira od strahu. Film **Pogumno, bežimo** je prikupna komedija, v kateri igra Catherine Deneuve in Jean Rochefort.

Mož srednjih let želi popraviti, kar je v življenju zamudil. In zamudil je skoraj vse. Ni se uveljavil niti v šoli, ne pri športu, ne v službi in ne doma. Odloči se, da bo maraton njegova prelomnica. Pride v olimpijsko moštvo. Na igrah sicer ni zmagovalca, vendar je za svojo vztrajnost in voljo nagrajen. Kanadski film **Tek je moje življenje** prinaša kombinacijo igre in dokumenta. Posnetki so z olimpiade v Montrealu. V glavni vlogi nastopa Michael Douglas.

Ameriška grozljiva komedija **Manekenka in detektiv** ob dobri igri in režiji ponuja predvsem zabavo. Prikazuje pustolovščine privatnega detektiva, ki raziskuje zagonetno smrt nekega industrialca, in lepe manekenke, ki zaigra njegovo ženo.

Emanuela je žena francoskega diplomata v Bangkok. Tako kot druge brezposelne ženske iz bogatih krogov, skuša v tem neobičajnem svetu najti sebe in hkrati ubiti dolgočasje. O filmu verjetno ni treba veliko več povedati, saj po svetu že nekaj let razburja duhove z izredno smelnimi erotičnimi scenami.

KINO

KRANJ CENTER

19. decembra amer. barv. akcij. film **CHARLIEJEVO MAŠČEVANJE** ob 16. in 20. uri, ob 18. uri proslava ob dnevu JLA - 20. decembra amer. barv. krim. film **CHARLIEJEVO MAŠČEVANJE** ob 16. in 18. in 20. uri, premiera amer. barv. thriller komedije **MANEKENKA IN DETEKTIV** ob 22. uri - 21. decembra slov. mlad. film **KEKEC** ob 10. uri, amer. barv. akcij. film **CHARLIEJEVO MAŠČEVANJE** ob 15. in 17. uri, predpremiere franc. barv. erot. filma **EMANUELA** ob 19. in 21. uri - 22. in 23. decembra kanad. barv. film **TEK JE MOJE ŽIVLJENJE** ob 16. in 18. in 20. uri - 24. in 25. decembra franc. barv. film **ROP V NICI** ob 16. in 18. in 20. uri

KRANJ STORŽIČ

19. decembra amer. barv. krim. film **TAKSIST** ob 16. in 18. in 20. uri - 20. decembra amer. barv. glasb. film **LJU-BEZEN NA KOTALKAH** ob 16. in 18. in 20. uri, amer. barv. CS zgod. spektakel **BEN HUR** ob 20. uri - 21. decembra ital. barv. akcij. komedija **TUDI ANGELI JEDO FIŽOL** ob 14. in 18. uri, hongk. barv. karate film **SUPERINFRAMAN** ob 16. uri, premiera franc. barv. komedije **POGUMNO, BEŽIMO!** ob 20. uri - 22. in 23. decembra franc. barv. komedija **POGUMNO, BEŽIMO!** ob 16. in 18. in 20. uri - 24. decembra ital. barv. akcij. komedija **TUDI ANGELI JEDO FIŽOL** ob 16. in 18. in 20. uri - 25. decembra amer. barv. vojni film **BITKA ZA MIDWAY** ob 15.30, 17.45 in 20. uri

TRŽIČ

20. decembra hongk. barv. karate film **ZMAJEV BES** ob 16. in 18. uri, predpremiere franc. barv. erot. filma **EMANUELA** ob 20. in 22. uri - 21. decembra hongk. barv. karate film **ZMAJEV BES** ob 15. uri, amer. barv. glasb. film **LJU-BEZEN NA KOTALKAH** ob 17. in 19. uri, premiera franc. barv. krim. filma **ROP V NICI** ob 21. uri - 22. decembra franc. barv. krim. film **ROP V NICI** ob 17. uri, premiera domač. barv. filma **SREČNA DRUŽINA** ob 19. uri - 23. decembra amer. barv. zgod. spektakel **BEN HUR** ob 17. uri, franc. barv. krim. film **ROP V NICI** ob 20. uri - 24. decembra hongk. barv. karate film **SUPERINFRAMAN** ob 17. uri, amer. barv. zgod. spektakel **BEN HUR** ob 19. uri - 25. decembra ital. barv. komedija **TUDI ANGELI JEDO FIŽOL** ob 17. in 19. uri

KAMNIK DOM

20. decembra premiera franc. barv. celoveč. risanke **SKRIVNOSTNI TOM IN**

BRATJE DALTON ob 16. uri, premiera franc. barv. komed. **POGUMNO, BEŽIMO!** ob 22. uri

21. decembra franc. barv. risani film **SKRIVNOSTNI TOM IN BRATJE DALTON** ob 15. uri, amer. barv. thriller **MANEKENKA IN DETEKTIV** ob 17. in 19. uri, premiera domač. barv. filma **SREČNA DRUŽINA** ob 21. uri

22. decembra predpremiere franc. barv. erot. filma **EMANUELA** ob 18. in 20. uri - 23. decembra amer. barv. thriller komedija **MANEKENKA IN DETEKTIV** ob 18. in 20. uri

24. decembra kanad. barv. film **TEK JE MOJE ŽIVLJENJE** ob 18. in 20. uri - 25. decembra franc. barv. komedija **POGUMNO, BEŽIMO!** ob 18. in 20. uri

DUPLICA

20. decembra premiera kanad. barv. filma **TEK JE MOJE ŽIVLJENJE** ob 20. uri - 21. decembra amer. barv. risani film **TOM IN JERRY** ob 15. uri, amer. barv. zgod. spektakel **BEN HUR** ob 17. in 20. uri - 24. decembra franc. barv. komedija **POGUMNO, BEŽIMO!** ob 20. uri - 25. decembra amer. barv. thriller komedija **MANEKENKA IN DETEKTIV** ob 20. uri

KOMENDA

19. decembra amer. barv. CS zgod. spektakel **BEN HUR** ob 20. uri - 20. decembra ital. barv. komedija **TUDI ANGELI JEDO FIŽOL** ob 17. uri, franc. barv. krim. film **ROP V NICI** ob 19. uri

ČESNJIKA

19. decembra amer. barv. CS zgod. spektakel **BEN HUR** ob 20. uri - 21. decembra amer. barv. mlad. film **ZIVALI - FILMSKE ZVEZDE** ob 18. uri, amer. barv. vojni film **BITKA ZA MIDWAY** ob 20. uri

JESENICE RADIO

19. decembra franc. drama **POVSEM NAVADNA ZGODBA** ob 17. in 19. uri - 20. in 21. decembra franc. krim. film **SMRT SKORUMPRANE** **PODGANE** ob 17. in 19. uri - 22. in 23. decembra amer. drama **BETSY** ob 17. in 19. uri - 24. decembra hongk. karate film **BRUCE LEE PROTI VSEM** ob 17. in 19. uri

JESENICE PLAVŽ

19. decembra amer. film **RDEČILO ZA USTNICE** ob 18. in 20. uri - 20. in 21. decembra amer. film **BETSY** ob 18. in 20. uri - 22. in 23. decembra franc. film **SMRT SKORUMPRANE** **PODGANE** ob 18. in 20. uri - 25. decembra hongk. film **BRUCE LEE PROTI VSEM** ob 18. in 20. uri

KINO KRANJSKA GORA

20. decembra amer. film **KITAJSKI SINDROM** ob 20. uri

24. decembra amer. film **BETSY** ob 20. uri

KINO DOVJE

20. decembra amer. film **KITAJSKI SINDROM** ob 19. uri

21. decembra nem. film **PUSTOLOVŠČINE BARONA MUENCHHAUSENA** ob 19. uri

ŠKOFJA LOKA SORA

19. decembra amer. film **JUNAKI DISNEYLANDA** ob 18. in 20. uri

20. in 21. decembra amer. west. film **JE-REMIJAH JOHNSON** ob 18. in 20. uri

ŽELEZNIKI OBZORJE

19. decembra amer. film **JEREMIAH JOHNSON** ob 18. in 20. uri

20. in 21. decembra amer. krim. film **OČI LAURE MARS** ob 20. uri, amer. risani film **JUNAKI DISNEYLANDA** ob 18. uri

KINO RADOVLJICA

19. decembra avstralski barv. zabav. film **POTUJOČI ZABAVLJAJČI** ob 20. uri

20. decembra nem. barv. krim. film **NEKDO MORA BITI TRUPLJO** ob 18. uri, angl. barv. film **ZAKONSKE SKRIVNOSTI** ob 20. uri

21. decembra amer. barv. krim. film **ZMAJ V SAN FRANCISKU** ob 18. uri, avstral. barv. zabav. film **POTUJOČI ZABAVLJAJČI** ob 20. uri

22. decembra angl. barv. film **ZAKONSKE SKRIVNOSTI** ob 20. uri - 23. decembra nem. barv. krim. film **NEKDO MORA BITI TRUPLJO** ob 20. uri

24. decembra angl. barv. vojni film **MOST NA REKI KWAY** ob 20. uri - 25. decembra angl. barv. vojni film **NEPREMAGLJIVI** ob 20. uri

KINO BLEJ

19. decembra nem. barv. erot. film **MELODIJA ZA LJUBEZEN** ob 20. uri

20. decembra franc. barv. film **HOTEL NA PLAŽI** ob 18. uri, amer. barv. film **VELIKI DŽEK - JAVNA HIŠA V SINGAPURU** ob 20. uri

21. decembra nem. barv. erot. film **MELODIJA ZA LJUBEZEN** ob 18. uri, amer. barv. film **DAN VELIKIH VALOV** ob 20. uri

22. decembra amer. barv. krim. film **ZMAJ V SAN FRANCISKU** ob 20. uri - 23. decembra avstr. barv. zabav. film **POTUJOČI ZABAVLJAJČI** ob 20. uri

24. decembra angl. barv. film **ZAKONSKE SKRIVNOSTI** ob 20. uri

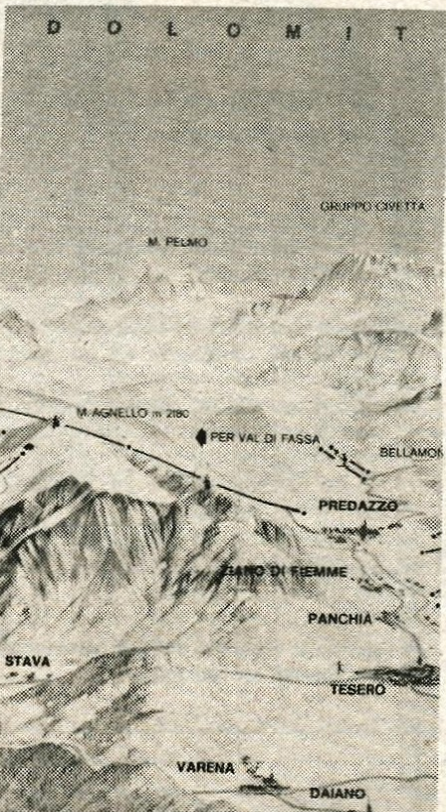
KINO BOHINJ - BOH. BISTRICA

20. decembra amer. barv. film **DAN VELIKIH VALOV** ob 18. uri

21. decembra franc. barv. zabavni film **HOTEL NA PLAŽI** ob 18. uri, amer. barv. film **VELIKI DŽEK - JAVNA HIŠA V SINGAPURU** ob 20. uri

25. decembra amer. barv. krim. film **ZMAJ V SAN FRANCISKU** ob 20. uri

KAN?

Poleg drugih znanih smučarskih centrov je Kompas uvrstil v svoj zimski program smučarskih počitnic tudi Pampeago v italijanskih Dolomitih.

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

SILVESTROVANJE

- BEOGRAD, 3 dni, 31. 12.
- MEDULIN, 5 dni, 31. 12.
- CRNA GORA - Sv. Stefan, 7 dni, 28. 12.

POTOVANJA

- PARIZ - 3 dni, 16. 1., 30. 1. 81, 6 dni, 25. 1. 81
- KAIRO - LUXOR - ALEXANDRIA - ASSUAN -
- ABU SIMBEL, 9 dni, 25. 1. 81
- LONDON - Posebno letalo, 8 dni, odhodi: 20., 27. dec. 80 in 10. jan. 81
- MEHIKA IN JUKATAN - 11 dni, 17. 1. 81
- LONDON - Izpopolnjevalni tečaj za profesorje angleškega jezika, 14 dni, odhod 18. 1. 81

SMUČANJE

- COURCHEVEL, 7 dni, 17. 1. 81
- KRANJSKA GORA, 1 dan, sobota, nedelja, 20., 21. 12. 80
- PODKLOSTER - Tromeja, 1 dan, 22., 23. 12. 80
- KRANJSKA GORA - vsakodnevne vožnje v šolskih počitnicah
- PASSO TONALE, 8 dni, 10. in 17. 1. 81
- Pampeago, Passo Tonale, Nevegal, Passo Pordoi, Avoriaz, Morzine, Chamonix, Obertauern, La Toussuire

STROKOVNA POTOVANJA

- PARIZ - KÖLN - Menarodna razstava pohištva, 7 dni, 16. 1. 81
- PARIZ - Mednarodni salon pohištva, 16. januar 81
- PARIZ - Mednarodna kmetijska razstava »SIMA«, 6. marec 81

KOMPAS - JESEN - ZIMA - POMLAD OB MORJU

- Hoteli v Portorožu - Poreču - Vrsarju - Rovinju
- Mežulinu - Rabcu - Malem Lošinju - Opatiji
- Dubrovniku - Crikvenici - Selcah - Rabu -
- Primoštenu - Splitu - Baški vodi - Makarski -
- Podgori - Veliki Luki - Korčuli - Igalu

NAJLEPŠE DARILO DEDKA MRAZA

Pravljica na ledu

Otroci za stroke

v izvedbi »Praške otroške drsalne revije«
v hali »Tivoli« od 27. do 29. decembra
Informacije in vstopnice: Inex - potovalna agencija
Ljubljana, Titova 25 (312-995).

GOSTOVANJE PRAŠKE OTROŠKE DRŠALNE REVJE V LJUBLJANI

Od 27. do 29. decembra bo v hali Tivoli v Ljubljani gostovala Praška otroška drsalna revija z izredno kakovostno predstavo na ledu, v kateri nastopajo 100 nastopajočih v starosti od 5 do 19 let pod vodstvom znane češkoslovaškega režiserja Josefa Konička. Živobarvni prizori, prekrasni kostumi, žarometi in živahna glasba vas bodo nedvomno očarali. Predstave bodo 27. 12. 1980 ob 10.30, 15. in 18. uri, 28. 12. ob istih urah in 29. 12. ob 15. in 18. uri. Informacije in predprodaja vstopnic: Inex, Titova 25, Ljubljana, tel. 061/312-995.

SILVESTROVANJE V BEOGRADU

Poleg silvestrovanja v Medulinu in v Sv. Stefanu v Crni gori je Kompas pripravil tudi silvestrovanje v Beogradu, v hotelu Jugoslavija. 31. 12. dopoldne bodo izletniki s posebnim letalom poleteli z Brnika proti Beogradu. Po prihodu bo namestitev v hotelu in zvečer silvestrovanje. Naslednji dan po zajtrku bodo imeli izletniki možnost osvežitve v hotelskem pokritem in ogrevanem bazenu, zvečer pa obisk tipične srbske restavracije v Skadarliji z večerjo ob narodni glasbi. Naslednji dan pa bodo izletniki obiskali spominski park Josip Broz Tito na Dedinju. Po kosilu bo še ogled kulturno zgodovinskih znamenitosti našega glavnega mesta in avtobusni izlet na Avalo. Cena izleta po osebi je 3.850 din, vanjo pa je vračunano: letalski prevoz v obe smeri, avtobusni prevozi po sporedu, gostinske storitve in vstopnine po sporedu, silvestrska večerja, organizacija in vodstvo izleta. Otroci do 10. leta imajo 30 % popusta. Podroben program vam je na voljo v vseh poslovalnicah Kompassa, kjer se tudi lahko še prijavite.

SILVESTROVANJE V LIECHTENSTEINU

Prireja ga Inex iz Ljubljane, potovanje pa bo trajalo 4 dni. Izletniki bodo silvestrovali v poznem »slovenskem« gostišču pri Angelci v Schaunu, ogledali pa si bodo Zürich in seveda bo čas tudi za potepanje po Liechtensteinu. Odhod je v torek, 30. decembra 1980. Prijave še sprejema: Inexova poslovalnica v Ljubljani na Titovi 25 in pooblašene agencije.

ŠPORTNI DAN NA KOBLI

TTG iz Ljubljane je v smučarskem centru Kobla nad Bohinjsko Bistrico pripravil poseben smučarski paket za športni dan. Prevoz je z »belim vlakom«. Cena za smučarje je 230 din, za nesmučarje pa 110 din. Vanjo je vračunano: prevoz s vlakom v obe smeri, spremljava in organizacija izleta, topli obrok v brunarici Snežinka, za smučarje pa tudi dnevna vozovnica za neomejeno število voženj z žičnicami na Kobli. Najmanjše število za poseben vlak je 120 oseb. Vse informacije dobite v turistični poslovalnici TTG na Titovi 40 v Ljubljani, telefon 061-317-366.

PLESNA ŠOLA MODRINA

razpisuje začetniški in nadaljevalni tečaj

za UČENCE VIŠJIH RAZREDOV
osnovnih šol s pričetkom v torek 23. decembra 1980 ob 8. uri dopoldan in ob 15. uri popoldan. Vpisovanje je pol ure pred pričetkom tečaja.

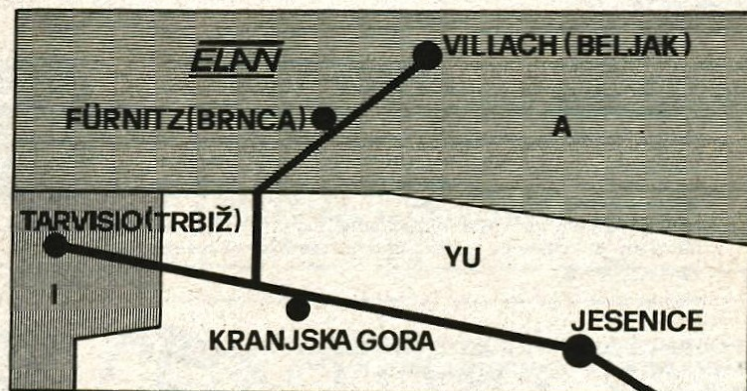
za ODRASLE
pričetek začetniškega tečaja bo 20. 12. 1980 ob 16. uri. Vpisovanje je uro pred pričetkom tečaja.

Vsi tečaji se vršijo v prostorih Delavskega doma, vhod št. 6.

Vse informacije dobite na telefon: 21-444.

ELAN

Vas vabi v svojo specializirano trgovino s športno opremo »ELAN-SHOP« na Kärntnerstrasse 48 v Brnici (Furnitz) v Avstriji, 15 km od Kranjske gore.

Po konkurenčnih cenah vam za zimsko sezono 1980/81 nudimo:

smučarske vezi Marker, Tyrolia, Salomon
smučarska očala Uvex, Carrera, Cebe, Alpina
smučarske čevlje Dynafit, Kastinger
smučarske rokavice Topsport, Zanier
smučarske maže Toko, Swix, Rode
različne potrebščine za pripravo in obdelavo smuči (Toko likalniki, primeži, strgala, pile...) ter še mnogo drugih potrebščin za smučanje
smučarsko konfekcijo Benning, Klepper, Reinalter

TRGOVINA JE ODPRTA:

od ponedeljka do petka vsak dan od 9.00 do 12.00 ter od 13.30 do 18.00
ob sobotah od 9.00 do 13.00
ob sobotah - 29. 11., 6. 12., 13. 12. in 20. 12. - bo trgovina izjemoma odprta tudi popoldne od 13.30 do 18.00 ure

NAŠE BISTVENE PREDNOSTI:

1. Kupljeno blago lahko plačate v dinarjih - (menjava po zelo ugodnem tečaju).
2. Pri nakupu za nad 1.000 šilingov so vam na voljo obrazci za povračilo prometnega davka.
3. Sprejemamo tudi individualna naročila.
4. Posebno ugodna ponudba naslednjih artiklov:
komplet tekaških voskov (vključno pluta za utiranje voska) »TOKO« po 110 šil.
tekaške nogavice (vseh velikosti, rdeče in modre) po 75 šil.
smučarska očala »CEBE« antifog po 185 šilingov
uvex, otroška po 85 šil.
smučarske vezi Marker, Tyrolia, Salomon za otroke od 500 šil. dalje
za odrasle od 950 šil. dalje
smučarski čevlji »BRIXIA« (štev.: 36 - 46) po 399 šil.
MOON BOOTS (vodotesni) od 199 šil. dalje

Informacije - telefon: 04257-2315, telex: 45741

MAGISTRAT LJUBLJANA

KVARNER EXPRESS

KVARNEREXPRESS OPATIJA

SMUČANJE V ZIMSKIH POČITNICAH MONTE BONDONE, Italija

Hotel »NEVADA«

(B kategorija - vse sobe TWC - 1600 m nadmorske višine - 50 m od žičnic)

CENA: din 6.950. - na osebo (7 dni polni pension in smučarska karta)

ODHODI: 10. 1. 81
17. 1. 81
24. 1. 81
31. 1. 81

LASTEN PREVOZ!

MOŽNOST PREVOZA Z AGENCIJSKIM AVTOBUSOM - CENA PREVOZA: din 980. - na osebo

PRIJAVE SPREJEMA:

MAGISTRAT LJUBLJANA PE TURISTIČNA AGENCIJA - TIB TITOVA 11, LJUBLJANA Tel. 061/23-212 ali 23-479

KOMPASOVO VELIKO POTOVANJE

Za sladokusce je Kompas pripravil čudovito potovanje v srednjo Ameriko, most med severno in južno Ameriko, med Pacifikom in Karibskim morjem. Izletniki bodo spoznali Mehiko, deželo kontrastov: belih in zlatih peščenih plaž, obkroženih s palmami, težko prehodne nizke zelene džungle, peščenih vzpetin in nižin, posajenih z kaktusi nenavadnih oblik, ob tem pa s snegom pokritih vrhov. Ogledali si bodo vrsto znamenitosti, saj je Mehika dežela »treh kultur« (indijanske, kulture Nove Španije in kulture zmagovite revolucije). Nepozaben bo ogled številnih starodavnih mest, templjev, piramid, razkošnih zakladov plastike, keramike, slikarstva in zlatega nakita v muzejih, cerkva, samostanov in palač in seveda Mexica, nekoč »Pariza obeh Amerik«. Izletniki si bodo ogledali tudi vrsto predstav in še marsikaj, saj je program preveč obsežen, da bi ga podrobno predstavili. Potovanje bo trajalo 11 dni, odhod pa je 17. januarja. V času obiska Mehike bodo tam temperature poletne: od 18 do 30 stopinj C. Za potovanje se še lahko prijavite v vseh poslovalnicah Kompassa, kjer so vam na voljo podrobnejše informacije in program potovanja.

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

Na podlagi sklepa komisije za razpis individualnega poslovnega organa in sklepa komisije za razpis del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi kadrovskega sektorja delovne organizacije razpisuje prosta dela in naloge:

VODENJE POSLOVANJA TOZD ENERGETIKA za dobo 4 let

Vsebinske delovne naloge:

- organiziranje in usmerjanje poslovanja tozda,
 - usklajevanje dela tozda z drugimi tozdi delovne organizacije Sava Kranj.
- Pogoji:** — visoka izobrazba energetske smeri s 5 leti delovnih izkušenj na organizacijsko vodstvenih delovnih mestih v gospodarstvu,
- organizacijske in vodstvene sposobnosti, kar se preverja po uspešnosti dela tozda,
 - aktiven odnos do samoupravljanja in uveljavljanja nazorov, ki se skladajo z družbeno političnimi in moralnimi merili samoupravnega socializma

VODENJE DELOVNE ENOTE STROKOVNE SLUŽBE TOVARNE AVTOPNEVMATIKE za dobo 4 let

Vsebinske delovne naloge:

- organiziranje in usklajevanje razvoja poslovnih funkcij,
 - usklajevanje dela strokovnih služb Tovarne avtopnevmatike v okviru delovne organizacije Sava Kranj in Sava Commerce
- Pogoji:** — visoka izobrazba kemijsko tehnološke, strojne ali ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj na organizacijsko vodstvenih delovnih mestih v gospodarstvu,
- aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika,
 - organizacijske in vodstvene sposobnosti, kar se preverja po uspešnosti dela tozda,
 - aktiven odnos do samoupravljanja in uveljavljanja nazorov, ki se skladajo z družbeno političnimi in moralnimi merili samoupravnega socializma

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Prijave s kratkim življenjepisom in potrebnimi dokazili sprejema kadrovskega sektorja, oddelka za kadrovanje, 64000 Kranj, Škofjeloška 6, 15 dni po objavi, s pripisom »za razpisno komisijo«.

sava commerce

trgovina z gumenimi in kemičnimi izdelki
p. o.

trgovina z gumenimi in kemičnimi izdelki

Na podlagi sklepa komisije za razpis del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, kadrovskega sektorja delovne organizacije razpisuje prosta dela in naloge

VODENJE SEKTORJA PRIPRAVE PRODAJE za dobo 4 let

Vsebinske delovne naloge:

- spremljanje in načrtovanje razvoja funkcij priprave prodaje,
 - usklajevanje dela sektorja z drugimi sektorji v delovni organizaciji Sava Commerce, delovni organizaciji Sava Kranj in SOZD Sava
- Pogoji:** — visoka izobrazba ekonomske smeri s 5 leti delovnih izkušenj na organizacijsko vodstvenih delovnih mestih na družbeno ekonomskem ali komercialnem področju,
- organizacijske in vodstvene sposobnosti, kar se preverja po uspešnosti dela sektorja,
 - aktiven odnos do samoupravljanja in uveljavljanja nazorov, ki se skladajo z družbeno političnimi in moralnimi merili samoupravnega socializma

VODENJE SEKTORJA PRODUKTNE PRODAJE za dobo 4 let

Vsebinske delovne naloge:

- spremljanje, načrtovanje ter oblikovanje dolgoročnih, srednjeročnih ter operativnih ciljev prodajne politike,
 - usklajevanje dela sektorjev z drugimi sektorji v delovni organizaciji Sava Commerce, delovni organizaciji Sava Kranj in SOZD Sava
- Pogoji:** — visoka izobrazba ekonomske smeri s 5 leti delovnih izkušenj na organizacijsko vodstvenih delovnih mestih na družbeno ekonomskem ali komercialnem področju,
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika,
 - zunanje trgovinska registracija,
 - organizacijske in vodstvene sposobnosti, kar se preverja po uspešnosti dela sektorja,
 - aktiven odnos do samoupravljanja in uveljavljanja nazorov, ki se skladajo z družbeno političnimi in moralnimi merili samoupravnega socializma

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Prijave s kratkim življenjepisom in potrebnimi dokazili sprejema kadrovskega sektorja, oddelka za kadrovanje, 64000 Kranj, Škofjeloška 6, 15 dni po objavi, s pripisom »za razpisno komisijo«.

Istočasno objavljamo dela in naloge:

VODENJE ODDELKA ZA IZVOZ GOTOVIH IZDELKOV

Vsebinske delovne naloge:

- spremljanje in načrtovanje razvoja ter izvajanje funkcije izvoza prodaje gumeno tehničnih in kemičnih izdelkov in izdelkov velopnevmatike
- Pogoji:** — visoka izobrazba ekonomske smeri s 4 leti delovnih izkušenj na zahtevnih delovnih mestih na področju zunanje trgovine,
- aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika,
 - zunanje trgovinska registracija,
 - aktiven odnos do samoupravljanja in uveljavljanja nazorov, ki se skladajo z družbeno političnimi in moralnimi merili samoupravnega socializma

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Prijave s kratkim življenjepisom in potrebnimi dokazili sprejema kadrovskega sektorja, oddelka za kadrovanje, 64000 Kranj, Škofjeloška 6, 15 dni po objavi.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o. o.
Kranj, Gosposvetska 10

TOZD Zdravstveni dom Kranj b. o.
razpisuje dela oziroma naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — vodje temeljne organizacije

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev ter pogojev določenih z družbenim dogovorom o kadrovske politiki v občini Kranj, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko izobrazbo medicinske smeri,
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki,
- da imajo izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- da so moralno politično neoporečni in imajo pravičen odnos do samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj vloge s kratkim življenjepisom ter dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni od objave na naslov Zdravstveni dom Kranj, Gosposvetska cesta 10, z oznako »razpis za IPO«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od poteka roka za sprejemanje prijav.

biro za urbanizem in stanovanjsko
poslovanje jesenice

C. maršala Tita 18
TOZD VZDRŽEVANJE

Komisija za splošne zadeve objavlja naslednja prosta dela in naloge

STROJNEGA TEHNIKA

za določen čas od 1. 1. 1981 do 31. 12. 1981

z možnostjo poznejše morebitne zaposlitve za nedoločen čas

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima dokončano srednjo strokovno izobrazbo strojne smeri,
- da ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj v svoji stroki

Kandidati naj svoje prijave pošljejo na zgoraj navedeni naslov. Prijavi naj priložijo dokazila o strokovnosti. Rok prijave je do zasedbe del, najkasneje pa do 31. 1. 1981.

Kandidate bomo v roku 8 dni po sklepu komisije obvestili o izidu objave.

TURISTIČNO DRUŠTVO LESCE

razpisuje

ZBIRANJE PONUDB ZA ODDAJO RESTAVRACIJE V CAMPINGU ŠOBEČ V NAJEM

Pogoji:

- interesenti morajo izpolnjevati pogoje za opravljanje gostinske dejavnosti z znanjem vsaj enega tujega jezika,
- imeti morajo izkušnje pri vodenju gostinskega obrata sezonskega značaja

Pismene ponudbe z zahtevanimi dokazili o kvalifikaciji in delovnih izkušnjah sprejema Turistično društvo Lesce, Alpska 58, do 6. 1. 1981. Interesenti imajo možnost ogleda objekta in opreme po predhodnem dogovoru.

Informacije: Turistično društvo Lesce (Družbeni center) od 8. — 14. ure, telefon (064) 74-260.

Restavracija Šobec je objekt sezonskega značaja s skupaj 200 sedeži, kuhinjo, bifejem, piknik lopo, prostorom za pečenje na žaru in sladoleadnico in drugimi prostori.

SAVSKE ELEKTRARNE LJUBLJANA
TOZD Elektrarna Moste

Razpisna komisija za imenovanje individualnega poslovnega organa TOZD po sklepu delavskega sveta razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — direktorja TOZD

Za opravljanje teh del in nalog morajo kandidati poleg pogojev, predpisanih v 511. členu Zakona o združenem delu izpolnjevati še:

- da imajo dokončano visoko ali višjo šolo elektro smeri,
- da imajo 3 ali 5 let delovnih izkušenj,
- da imajo organizacijske sposobnosti,
- da so moralno — politično neoporečni.

Izbran kandidat bo na razpisna dela in naloge imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo svoje pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov SEL — TOZD Elektrarna Moste, Moste 41, 64274 Žirovnica — za razpisno komisijo.

Prijavljene kandidate bomo obvestili o izidu izbire v 15 dneh po izbiri.

Gostinska in trgovska
delovna organizacija

n. sol. o.

TOZD Gostinstvo n. sub. o.
Kranj, Maistrov trg 11

objavlja na podlagi sklepa svetov PE in Pravilnika o delovnih razmerjih proste delovne naloge in opravila

a) za PE PREDDVOR

1. vodje kuhinje
2. kuharja-ice

b) za PE JEZERŠKO

3. vodje strežbe
4. točaja — natakarija

c) za PE KRANJ

5. kuharja-ice v restavraciji Park
6. kuharja-ice v restavraciji Evropa

Kandidatom pod točko 1. je zagotovljeno stanovanje, kandidat pod točko 2., 3., 4., 5. in 6. pa ležišče.

Pogoji:

pod 1.

- hotelska šola ali gostinska šola z dopolnilno izobrazbo,
- 3 leta delovnih ustreznih izkušenj,
- poskusno delo 3 mesece

pod 2., 5. in 6.

- gostinska šola ustrezne smeri,
- poskusno delo 3 mesece

pod 3.

- gostinska šola ustrezne smeri,
- pogovorno znanje dveh tujih jezikov,
- poskusno delo 3 mesece.

pod 4.

- gostinska šola ustrezne smeri,
- poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi oglasa na naslov Central, Kranj, Maistrov trg 11 — kadrovske službe. Vsi prijavljeni kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbirnega postopka v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

ŽITO LJUBLJANA
n. sol. o.
TOZD GORENJKI,
n. sub. o.
tovarna čokolade
Lesce, Alpska 45

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. TAJNICE — ADMINISTRATORKE za nedoločen čas

2. KLJUČAVNICARJA — VZDRŽEVALCA za nedoločen čas

Pogoji: pod 1.

- da ima dokončano 4-letno upravno administrativno šolo in najmanj 6 mesecev prakse v administraciji,
- da ima 2 letno administrativno šolo in najmanj 1 leto prakse v administraciji,
- da je družbeno aktivna

Ob izbiri bo opravljen preizkus znanja.

pod 2.

- KV ključavničar,
- 1 leto delovnih izkušenj

Poskusna doba pod 1. in 2. je tri mesece.

Prošnje s potrebnimi dokazili naslovite na komisijo za delovna razmerja TOZD Gorenjka, tovarna čokolade, Lesce, Alpska 45, v 15 dneh po objavi.

Tovarna športnega orodja
Begunje na Gorenjskem

kupi na območju Begunj, Zgoše, Nove vasi ali Dvorske vasi

enostanovanjsko
HIŠO

Lahko je starejša ali potrebna adaptacije. Po možnosti naj ima tudi manjše gospodarsko poslopje.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: ELAN tovarna športnega orodja, Begunje 1, na Gorenjskem, 64275 Begunje.

artoh

Obiščite
nas
in se
prepričajte
o ugodnem
nakupu
in bogati
izbiri

V naši prodajalni
na Bledu v Park hotelu imamo
za zimske hladne dni bogato izbiro ženske in
moške konfekcije iz pelc velurja, krzna in usnje-
ne galanterije.

Če vam standardni modeli ne odgovarjajo,
vam naredimo tudi po meri
Trgovina je odprta vsak dan od 8. do 19. ure,
v sobotah od 8. do 13. ure.

**MERCATOR ROŽNIK
LJUBLJANA**

TOZD PRESKRBA TRŽIČ

POTROŠNIKI!

Če boste obiskali letošnji novoletni sejem od 12. do 21. decembra 1980 v Kranju, obiščite tudi razstavno
prodajni paviljon MERCATORJA v hali A.

PAVILJONU MERCATORJA SI BOSTE LAHKO NABAVILI PO SEJEMSKIH CENAH

pohištvo: spalnice, dnevne sobe, kuhinje, sedežne garniture, garderobne omare, in posamezno
kosovno pohištvo,
stroje za gospodinjstvo,
smučarsko opremo: smuči za vse vrste zimskih športov, sanke, drsalke, smučarske čevlje, smučar-
sko okovje in hokejske palice.

Če nakupu vam nudimo tudi potrošniško posojilo brez porokov in z dostavo blaga brezplačno na dom do
100 km.

KUPLJENO BLAGO VAM NA VAŠO ŽELJO TUDI PRIMERNO ARANŽIRAMO.

Do tej prilike vam cenjeni potrošniki priporočamo nakup blaga tudi v ostalih MERCATORJEVIH
prodajalnah v Trzinu in njeni okolici, kakor tudi v naši prodajalni v Kranju.

**NAŠE PRODAJALNE VAM
NUDIJO ZA NOVOLETNO
RAZPOLOŽENJE LEPA IN
PRIMERNA DARILA**

Ob zaključku leta 1980 se ob tej priložnosti
zahvaljujemo vsem zvestim potrošnikom
za izkazano zaupanje, obenem pa vam želimo
v novem letu 1981 obilo sreče in osebnega
zadovoljstva pri nakupu blaga v dobro
založenih prodajalnah MERCATORJA.

SREČNO!

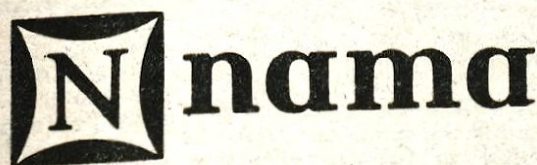
DRAGI DEDEK MRAZ...

ko bodo v naslednjih dneh
prijela številna pisemca
iz najljubših.
Če tudi
vse se najbrž že veselijo
prijetih pod novoletno jelko.

KAJ PODARITI ZA NOVO LETO,
S ČIM RAZVESELITI
OTROKE, STARŠE, PRIJATELJE,
SODELAVCE...

**NAJBOLJŠO IDEJO
ZA LEPO IN PRIMERNO
DARILO
BOSTE NAŠLI
V PISANI NOLETNI
PONUDBI BLAGA**

v
VELEBLAGOVNICI

ŠKOFJA LOKA
IN V BLAGOVNICI CERKNO

DEDEK MRAZ,
ZA MALE IN VELIKE ŽELJE

NE BO TEŽKO NAJTI
DOBRIH ODLOČITEV

**ŽIVINOREJSKI
VETERINARSKI
ZAVOD GORENJSKE -
KRANJ**

DEŽURNI VETERINARJI

od 19. 12. do 26. 12. 1980

Za občino Kranj in Trzin
TERAN Janez, dipl. vet.,
Kranj, Vrečkova 5, tel.
26-357 ali 21-798
SOKLIČ Drago, dipl. vet.,
Strahinj 116, tel. 47-192

Za občino Škofja Loka
HABJAN Janko, dipl. vet.,
Žiri 130, tel. 60-280
LIKOSAR Dušan, dipl. vet.,
Škofja Loka, Podlubnik 64,
tel. 60-939 ali 28-772

Za občino Radovljica in
Jesenice
GABROVŠEK Jože, dipl.
vet., tel. 25-779

Dežurna služba pri Živino-
rejskem veterinarskem za-
vodu Gorenjske v Kranju,
Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali
22-781 pa deluje nepreki-
njeno.

**DEŽURNE TRGOVINE
VELETRGOVINE**

dne 20. 12. 1980

**MARKET BOHINJSKA
BISTRICA**, Trg svobode 1
SAMOPOSTREŽBA BLEDO,
Prešernova 48
MARKET
ZGORNJE GORJE 11/a
MARKET LESCE,
Finžgarjeva 10

ŽIVILA

Kranj

**OBIŠČITE NAS
NA NOVOLETNEM SEJMU**

v Kranju
od 12. do 21. decembra

Veletrgovina Živila Kranj

CENTRAL KRANJ
TOZD delikatesa

v prodajalnah TOZD DELIKATESA

- Delikatesa Kranj, Maistrov trg 11
- Delikatesa Trzin, Trg svobode 20
- Naklo, Naklo 4
- Na Klancu, Oprešnikova 84
- Hrib, Predvor
- Kočna, Zg. Jezersko
- Krvavec, Cerklje
- Dom, Srednja vas
- Na vasi, Senčur
- Klemenček, Duplje

vam nudimo za praznike pestro izbiro darilnih zavitkov,
bonbonier in ostalih daril.

Obveščamo vas tudi, da lahko naročite oziroma kupite razne
delikatesne specialitete — iz kuhinje Delikatese v Kranju in
Trzinu;

- pečene piščance, kareje, ribji file, biftek, razne solate,
žolica, pripravljamo po želji tudi narezke in obložene
kruhke.

Priporočamo se za obisk in nakup v prodajalnah TOZD —
DELIKATESA, Maistrov trg 11.

INEX adria aviopromet LJUBLJANA

Titova 48

razpisuje licitacijo, dne 24. 12. 1980 ob 11. uri za na-
slednja vozila

FIAT 132,
letnik 1978 v voznem stanju, izklicna cena je 175.000
din in 25,5 % prometnega davka

RENAULT 4 TL,
letnik 1977, karamboliran v nevoznem stanju, izklic-
na cena je 17.000 din, in 19,5 % prometnega davka.

Ogled vozil je možen 2 uri pred začetkom razprodaje v prostorih
tehnične baze Brnik. Vsa pojasnila dobite po tel.: 064-23-647 pri
tov. Boštariju.

Licitirati imajo pravico vse pravne in fizične osebe, ki
predhodno vplačajo 10 odstotkov kavcije od izklicne cene.

INTERTRADE

podjetje za mednarodno
trgovino, n.s.o.
LJUBLJANA, Moše Pijadeja 29

Komisija za delovna razmerja TOZD Zastopstvo IBM vabi
k sodelovanju

ELEKTROTEHNIKA ŠIBKEGA ALI JAKEGA TOKA
za opravljanje delovnih nalog VZDRŽEVANJE IBM
OPREME ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV ZA
območje GORENJSKE (sedež delovne naloge v Kranju)

Pričakujemo kandidate z znanjem angleščine in odsluženo vojaško ob-
veznostjo, ki niso starejši od 27 let.

Nudimo dopolnilno izobraževanje v posebnih IBM tečajih doma in v
tujini.

Sposobnosti kandidatov za objavljene delovne naloge bomo preverili z
IBM testi.

Pismene prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in znanjem tu-
jega jezika sprejema Kadrovska služba INTERTRADE Ljub-
ljana, Moše Pijadeja 29, 15 dni po objavi.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem spre-
jemanju prijav.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, stare
mame, sestre in tete

MARIJE GERŠAK

upokojenke

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znan-
cem, prijateljem in sostanovalcem za darovano
cvetje in vence, izrečena sožalja in spremstvo na
njeni zadnji poti. Zahvala tudi pevcem iz Na-
klega

Zalujoči: mož Franc, hčerka Milka z družino!

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 79. letu starosti, 1. decembra za-
pustila naša draga, dobra in plemenita sestra in teta

MARIJA BAJT

roj. Mravlja — iz Sovodnja št. 21

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodni-
kom, znancom in prijateljem za vso pomoč, darovano
cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti. Lepa
hvala dr. Gregorčiču, g. župniku za pogrebni obred, pevcem
za žalostinke in vsem, ki ste nam pomagali v teh težkih
dneh.

Vsem še enkrat iskrena hvala!
Vsi njeni!

Ljubljana, Nova Oselica, Kranj, Lesce, Studenčice

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in strica

VALENTINA
PESTARJA

iz Adergasa

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem za darovano cvetje,
nesebično pomoč, izraženo sožalje in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala tov. Poru
za poslovilne besede, delavcem Iskre ter g. župniku za obred, kakor tudi tov. razredniku in
sošolcem 2. c razreda Trgovske šole ter OOS KOP Kranj

Zalujoči: žena Marija, sin Drago, hčerka Miranda, bratje in sestre ter drugo sorodstvo!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

JOŽETA DROLA

Tonacovega ata iz Zaloš

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in dobrim sovaščanom, ki ste ga spremili do
njegovega zadnjega bivališča, mu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebno se
zahvaljujemo Jelki Fister in Zdravku Ješetju za tople poslovilne besede, dr. Žiliču za njegovo skrb
med boleznijo, predstavnikom KS Podnart za vso pomoč, pevcem DPD Svoboda Podnart in
godbi iz Tržiča.

Vsem, ki ste nam izkazali pozornost in nam stali ob strani v trenutku slovesa, še enkrat najlepša
hvala.

Vsi njegovi!

Zaloše, Ljubljana, Kranj, Noše, Podnart

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, starega očeta in strica

MARTINA ČEPONA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancom in prijateljem, ki ste nam izrazili so-
žalje, darovali vence in se v tako velikem številu posloviли ter ga spremili na poslednji poti.

Posebno zahvalo izrekamo dr. Vidaliju, dr. Pogačniku in ostalemu osebju internega oddelka Splošne
bolnice Jesenice za dolgoletno zdravljenje njegove težke bolezni, pihalnemu orkestru, pevcem
za žalostinke in gospodu župniku za lep obred.

Vsem še enkrat najlepša hvala!

Zalujoči: žena Terezija, hčerka Marija in sinova Martin in Peter z družinami!

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam novo plinsko PEČ iskra.
Otoki 6. Železniki 10315
SONY ST 515 — tuner, SANYO
predojačevalec in PL — GB oja-
čevalec, 2x150 W. prodam. Knoll
Borut, Stošičeva 5. Kranj 10495
Prodaj 37,5 kv. m prvovrstnega
HRASTOVEGA PARKETA 1. a
slavonski hrast, 60x6 cm. Engels-
berger, Župančičeva 11. Kranj, tele-
fon 21-062 10537

Ugodno prodam malo rabljeno
SEDEŽNO GARNITURO. Hribar
Peter, Naklo 190 10535

Prodaj ZIMSKA JABOLKA in 8
tednov starega BIKCA. Voklo 30.
Šenčur 10539

Prodaj KINO KAMERO S-8
braun nico 4080 ter širokokotni OB-
JEKTIV. Ahčin Metod. Zg. Duplje
11. tel. 47-103 10540

Prodaj brezhibni PRALNI
STROJ gorenje in električni STE-
DILNIK Končar, Kranj. Partizan-
ska c. 33 10541

Prodaj VOZ zapravljen, v od-
ličnem stanju. Hrastje 39. Kranj
10542

Prodaj TELICO tik pred telitvijo
in KRAVO s teletom. Godešič 19.
Škofja Loka 10543

Prodaj KRAVO s tretjim tele-
tom, težko. Draksler Franc, Mavčiče
15 10544

Prodaj 140 kg težkega PRASI-
CA. Predoslje 59. Kranj 10545

Prodaj PRASIČA za zakol.
Zgoša 4/a. Begunje 10546

Prodaj eno leto star RADIO-
KASETOFON Weston. za 1900 din.
Partizanska 30. Šenčur 10547

Prodaj težko jalo VO KRAVO ali
zamenjam za brejo. Šenčur. Kranj-
ska 9 10548

Prodaj RAZVIJALEC za aytoge-
no varjenje. Cesta svobode 30. Bled.
Tel.: 77-529 po 20 uri

Prodaj 170 kg težkega, mesnatega
PRASIČA. Sp. Brnik 65. Cerklje

Prodaj 8 tednov stare PRASIČ-
KE, lep rdeč FIŽOL in lepa obrana
JABOLKA, več sort. Zg. Bitnje 30.
Zabnica 10549

Prodaj termoakumulacijsko
PEČ, 3kW. Ogled od 14. ure dalje.
Naslov v oglašnem oddelku. 10550

Prodaj 2200-litrsko CISTERNO
za gnojevko in KRAVO. Svetlin
Miro, Podgorje 58. Kamnik 10551

Prodaj 150 kg težkega PRASIČA
za zakol. Čirče 23 10552

Prodaj nekaj plemenskih OVC.
Ovsiše, Podnart, tel. 70-436 10553

Prodaj TELICO frizirko, za
rejo. Vrhunc Franc, Orehek 41.
Kranj 10554

Poceni prodaj dva FOTELJA in
električni STEDILNIK. Janja Jak-
še, Veljka Vlahovića 7. Kranj
10555

Prodaj dve rabljeni zastekleni
OKNI z »gavtri«, mecesnova VRA-
TA, TV STABILIZATOR in PEČ
plamen. Habjan Anton, Mošnje 35.
Radovljica 10556

Prodaj novoletne JELKE. Rupa
11. Kranj 10557

Prodaj PRASIČA za zakol. Čirče
25. Kranj 10558

Ugodno prodaj STEDILNIK (4
plin, 2 elektrika) z jeklenko. In-
formacije po 14. uri po tel. 26-455
10559

Prodaj GOBELIN »Zadnja ve-
čerja«. Ogled vsak dan. Zdravkovič
Anica, Planina 35. Kranj 10574

Prodaj PRASIČA za zakol. La-
hovče 27. Cerklje 10586

Prodaj 7 tednov starega BIKCA
za rejo ali za v skrinjo. Nasovče 15.
Komenda 10587

Dobri družini oddam mladega
MUCKA. Naslov v oglašnem oddel-
ku. 10588

Prodaj mizarski kombiniran
STROJ s priključkom za izdelavo
opažnih letov. Ferlan Anton. Do-
lenja Dobrava 4. Gorenja vas nad
Škofjo Loko 10589

Prodaj PRASIČA za zakol. Sv.
Duh 47. Škofja Loka 10590

Prodaj STEDILNIK küppers-
busch (ozki). Zerovnik. Valburga
14. Smlednik 10591

Prodaj PRASIČA za zakol. Sp.
Otok 24. Radovljica 10592

Poceni prodaj STEDILNIK (2
plin, 4 elektrika) in ŠIVALNI
STROJ lada v omari. Kidričeva 33.
Kranj, Gregorč Francka 10593

Prodaj PRASIČA za zakol. La-
hovče 61. Cerklje 10594

Prodaj 10 dni starega TELETA,
za rejo. Podbrezje 49. Duplje 10595

Prodaj mlado KRAVO. Prapro-
tnik, 64243 Brezje 52 10596

Prodaj 50 kozarcev raznih vlože-
nih GOB. Staretova 18. Čirče —
Kranj 10597

Prodaj dve leti rabljeno trajno-
žarečo PEČ EMO Celje. Adergas 30.
Cerklje 10598

Prodaj PRASIČE, težke od 130
do 180 kg in polovico KRAVE. Zalog
17. Cerklje 10599

Prodaj KRAVO in 160 kg tež-
kega PRASIČA. Zg. Brnik 6. Cerklje
10600

Prodaj PRASIČA za zakol in
šest tednov staro TELIČKO. Vasca
8. Cerklje 10601

Prodaj BIKCA za plem. Luže
13. Šenčur 10602

Prodaj šest tednov staro TELIČ-
KO. Zg. Brnik 52. Cerklje 10603

Prodaj debelo REPO, primerno
za lupljenje. Grad 43. Cerklje 10604

Prodaj pet tednov staro TELIČ-
KO simentalco. Lahovče 4. Cerklje
10605

Prodaj JABOLKA: voščenske in
bobovce, po 7 din kg. Zalog 43. Cer-
klje 10606

Prodaj TRAKTOR, 14 KM s
kosilnico. Naslov v trafiki Cerklje
10607

Prodaj PRASIČA za zakol.
Glinje 4. Cerklje 10608

Prodaj mesnatega PRASIČA za
zakol, težkega 180 kg. Lahovče 17.
Cerklje 10609

Prodaj SEDEŽNO GARNITU-
RO. Ogled vsak dan razen petka
dopoldan. Telefon 21-102 10610

Prodaj PRASIČA za zakol.
Voklo 5. Šenčur 10611

Prodaj bukova in mešana DRVA
ter DESKE za napušč (pobjon).
Babni vrt 2. Golnik 10612

Prodaj 100 PUNT in lesene
»KAJLE« ter nekaj betonskih ZI-
DAKOV. Rutar, tel. 21-280 med 7. in
8. uro 10613

Prodaj DESKE za napušč. Na-
slov v oglašnem oddelku. 10614

Prodaj KRAVO po teletu in
brejo TELICO. Srednja vas 2.
Bohinj 10615

Prodaj GARDEROBNO OMA-
RO in kombinirano GARDEROB-
NO OMARO, svetle barve. Ogled od
20. do 24. 12. 1980 popoldan. Valja-
vec, Ul. XXXI. divizije 48. Kranj.
telefon 24-353 10616

Prodaj kombiniran STEDILNIK
(2 plin, 4 elektrika). HLADILNIK.
KNJIŽNO OMARO in KAVČ.
Telefon 22-502 10617

Prodaj KRAVO s teletom. Ze-
rovnik Jože, Voglje 53. Šenčur 10618

Prodaj trajnožareč STEDILNIK
küppersbusch, s pečico; ali zame-
njam za PEČ na olje EMO 8
Oprešnikova 27. Kranj 10619

LADIJSKI POD in VRATNA
KRILA, prodaj. Naslov v oglašnem
oddelku. 10627

Prodaj PRASIČA za zakol. Sred-
nja Bela 18. Preddivor 10628

Prodaj STEDILNIK (2 plin, 2
elektrika). Visoko 92. Šenčur 10629

Prodaj semenski in drobni
KROMPIR igor. Podreča 10. Mavči-
če 10630

Prodaj električno GRADBENO
OMARICO, desna balkonska VRA-
TA KLI — Logatec, 100 x 230 in
PEČ na olje EMO. Polensek. Dobje
4. Poljane nad Škofjo Loko 10659

Ugodno prodaj lito-železno KO-
PALNO KAD. Zg. Duplje 58 10660

KUPIM

Kupim rabljen PISALNI STROJ.
Telefon 47-167 10575

Kupim GUMIJAST COLN in
TOMOS 4.5 KM. Rupar Samo.
Bistrica 180. Tržič 10576

Kupim mladega jalovega KONJA
starega 1 do 2 leti, z rodovnikom.
Grošelj Miran, Selo 16. Žiri 10577

Kupim okrogel ali rezan LES za
ostrežje. Milje 12. Šenčur 10661

Kupim ohranjeno PEČ na olje
Telefon 21-100 10662

Kupim blok motorja, gred, bate in
cilindre za VW 1200. Telefon 82-109
10663

KŽK KRANJ
TOZD Agromehanika
telefon 24-786

KMETOVALCI!

V trgovini
na Koroski cesti 25
v Kranju
nudimo

rezervne dele za:

Škroplilnice AG 200, 300,
400 litrov in za atomizerje
traktorjev TOMO VINKO-
VIČ 730

Rezervne dele za vse tipe
traktorjev TOMO VINKO-
VIČ, UTB, URSUS-C 330,
IMT 533, kosilnice BCS in
Gribaldi.

Traktorske gume in akum-
latorje.

Snežne verige za traktorje in
avtomobile.

VOZILA

Prodaj avto FORD ESCORD,
dobro ohranjen, po ugodni cen-
i. Grilc, Studenčice 13. Lesce 10620

Prodaj »FICOTA«, letnik 1973, z
vgrajenim novim motorjem, avgust
1980. Huje 12. Kranj 10660

Prodaj ZASTAVO 101, letnik
1977, v izredno dobrem stanju.
Femić Mileta, Titova 37. Jesenice
10661

Prodaj ZASTAVO 101, letnik
1974. Kokot Albina. Podreča 91
10662

Prodaj avto LADA in VOLA,
vajenega dela, Leše 7. Tržič 10663

Prodaj RENAULT 4 TLS spe-
cial, letnik 1977. Telefon 064-50-439
od 19. ure dalje ali naslov v og-
lašnem oddelku. 10664

Prodaj STROJ za zastavo 750.
Nasovče 14. Komenda 10665

Kupim kompletno KAROSERI-
JO, v dobrem stanju za NSU 1200.
lahko brez koles in motorja. Erzar.
Olševsek 2. Preddivor 10666

Prodaj ZASTAVO 101, staro 6
let, registrirano za 1 leto. Hrast
Roman, Sp. Gorje 125 10667

Prodaj nove plastične ODBI-
JACE za golfa, cena 5.000 din.
Dobro pole 5/a. Brezje 10668

OPEL KADET 1200, letnik de-
cember 1974, prodaj. Informacije
po tel. 62-752 10669

SPAČKA FURGON (vozen vsak
dan) prodaj najboljšemu ponu-
niku. Telefon 21-207 10670

Prodaj MOSKVIČ, letnik ok-
tober 1978. Ivan Saksida. Prihodi 16.
Jesenice 10671

Prodaj dobro ohranjen VW 1200,
letnik 1974. Mekis. Župančičeva 2.
Kranj 10672

R-4, letnik 1975, 67.000 km, dobro
ohranjen, prodaj. Telefon 78-000 v
večernih urah 10673

Izdaja CP Glas, Kranj, Stavek TK Go-
renjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska
pravica, Ljubljana. Naslov uredništva
in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1.
— Tekoči račun pri SDK v Kranju šte-
vilka 51500-003-31999 — Telefoni: a. c.
23-341, glavni urednik, odgovorni ured-
nik in uprava 21-835, redakcija 21-800,
komercialna — propaganda, naročnina,
mall oglasi in računovodstvo 23-341.
Oproščeno prometnega davka po
pristojnem mnenju 421-1/72.

POSESTI

Prodajam starejšo HIŠO s sadovnjakom v Javorjah. Delno na posojilo. Naslov v oglašnem oddelku. 10486

Kupim NJIVO in TRAVNIK, najraje v okolici Duplje. Ponudbe pod: Duplje 10582
Iščem delavnico za avtoličarsko obrt od Kranja do Vrbe. Darko Kovač, Titova 108, Jesenice 10583

Kupim novejšo STANOVANJSKO HIŠO, ali HIŠO v gradnji. Naslov v oglašnem oddelku. 10670
Polovico starejše HIŠE in 400 kv. m ZEMLJE v bližini Kranja, zamenjam za lastniško trosobno STANOVANJE v bloku. Šifra Doplačam 10671

Nedograjeno HIŠO v Kranju ali okolici (tudi Rupa), kupim za gotovino. Telefon 28-119 zvečer 10672
Iščem GARAZO na Planini, za dobo 3 mesece. Oglasite se po telefonu 26-956 10673

STANOVANJA

Na Bledu oddam lepo, majhno SOBO, moškemu. Šifra: Brez obiskov 10578

Upokojenki nudim SOBO s souporabo kopalnice, za pomoč v gospodinjstvu. Ostalo po dogovoru. Ponudbe pod: Zima 10579

Moškemu nudim SOBO in hrano na Bledu. Naslov v oglašnem oddelku ali tel. 78-319 10580

Tričlanska družina nujno potrebuje SOBO s souporabo kuhinje v Kranju ali Škofji Loki. Šifra: Možnost nekaj predplačila 10581

Ženska išče ogrevano SOBO v Škofji Loki. Ponudbe po telefonu 061-267-320 od 18. ure dalje 10665

Mlada družina išče STANOVANJE v Škofji Loki, za dobo dveh let. Naslov v oglašnem oddelku. 10666

Iščem SOBO v Kranju ali okolici. Šifra: Novo leto 1980/81 10667

Dekle najame SOBO ali STANOVANJE v Radovljici, na Bledu ali okolici. Telefon 064-75-160 od 15. do 17. ure 10668

V Škofji Loki ali okolici najamem enosobno STANOVANJE, oziroma GARSONJERO za eno leto ali več. Ponudbe pod: predplačilo - Š ali tel. 61-946 10669

OBVESTILA

ROLETE: lesene in plastične, naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, tel. 75-610. Lahko pišete, pridem na dom 10256

Ne sprejemam novih naročil za popravilo pralnih strojev. Veljajo še naročila sprejeta do 15. 12. 1980 in tudi eventuelne reklamacije dosedanjih popravil. Zupan Janko, SERVIS, Jezerska c. 17, Kranj. 10645

Popravljam vseh vrst TRANZISTORSKE SPREJEMNIKE, GRAMOFONE, KASETOFONE. Silvo Mulej, Staneta Žagarja 57 pri plinarni. 10584

Hitro popravilo pisalnih, računalniških in gospodinjstvenih strojev. Sitar Rok, Sp. Otok 3, Radovljica 10674

GRADITELJI! Sprejemam cenjena naročila za napeljavo CENTRALNEGA OGREVANJA, TOPLOVODA in VODOVODA, za leto 1981. Telefon 26-147 vsak torek od 16. do 20. ure. CENJENE STRANKE OBIŠČEM NA DOMU! 10675

Začetni PLESNI TEČAJ, vsak petek ob 16.30 v hotelu CREINA Kranj se prične 19. decembra 10650

KUD OTON ŽUPANČIČ - SORA - folklorna skupina prireja 21. 12. 1980 ob 16. uri prednovoletno VESELICO na kateri vas bo zabaval ansambel LOJZETA SLAKA s pevci. Za jedajo in pijačo poskrbljeno. VABIJO SORSKI FOLKLORISTI! 10677

PRIREDITVE

Na Kokrici so vsako nedeljo ob 16.30 PLESI, na katerih nastopa ansambel SIBILA. Kot gost plesa: kantavtor DUŠAN JOSEVSKI, zmagovalac »Iskra poje 80«, ter ROMANA OGRIN - »Prvi glas Goriske 80« VABLJENI! 10678

SKUPINA MODRINA, prične v nedeljo, 21. 12. 1980, ob 17. uri z rednimi MLADINSKIMI PLESI v Delavskem domu v Kranju VABLJENI! 10532

STIL KAMIN ZUPAN JANEZ, MENGEŠ Maistrova 1, tel. 061-737-562

- ODPRTI KAMIN - sek. ogrevanje

- VRTNI GRILL KAMINI

- ROSSETI

Proizvodnja, montaža, finalizacija vseh vrst odprtih kaminov, orodja, opreme.

TERMOPALEX, SCHIED-DEL, OPENFIRE, SUPER-FIRE

ČESTITKA

Ob 70-letnici življenja
Tomaža
ŽEPIČA
iz Letenc
izreka
is krene
čestitke
JOŽICA

Vabimo vas na veselo SILVESTROVANJE v dom Kokrške čete v Šenčur, 31. 12. 1980, od 19. do 6. ure z ansambлом EROS. Rezervacije se dobijo v GOSTIŠČU NA JAMI, telefon 41-125. Silvestrski menu z rezervacijo 300 din.

OSTALO

Matematiko INSTRUIRAM v Kranju, za vse šole. Telefon 27-329 10535

Iščemo VARUHINJO za varstvo devetmesečnega fantka, pri nas. Kocjanova 3, Stražišče - Kalvarija 10682

VARSTVO za 7-mesečnega sinka, iščem. Ponudbe pod: Planina 10683

POZNAVSTVA

Fant (1,78 m), teža približno 75 kg, z brado, brki, išče zakonsko družico od 35 do 40 let. Cenjene ponudbe na: Jože Kralj, Murka Lesce 10681

ZAHVALE

Iskreno se zahvaljujemo gasilcem iz Lahovč in Sp. Brnika, ter poklicnim gasilcem iz Kranja, pri gašenju požara. Posebno pa se zahvaljujemo sosedom in sovaščanom za tako požrtvovalno pomoč. Enako se zahvaljujemo Zavarovalni skupnosti Tri-

glav - Kranj za hitro posredovanje. ŠKRJANČEVI - p.d. ŠKOFOVI iz Lahovč 10664

IZGUBLJENO

Izgubila se je PSIČKA - škotska ovčarka - LESI, svetle barve. Kdor

bi kaj vedel o njej, naj sporoči na naslov: Žnidar Franc, Zg. Brnik 98, Cerklje 10679

Izgubil se je PES - NEMSKI OVČAR, star 8 mesecev. Sliši na ime JUNU. Kdor kaj ve o njem naj sporoči: Kranjc, Štirnova 15, Kranj, tel. 21-581 10680

ZAHVALA

Ob izgubi drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

MARIJE SVETELJ

roj. Vrhovnik

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se poslovili od nje in jo spremili na zadnji poti. Še posebna zahvala Škrjančevi mami

Žalujemo vsi njeni!

Šenčur, 12. decembra 1980

ZAHVALA

ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in pradede

RUDOLFA PAJNTARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in delovnim organizacijam, ki so se poklonili njegovemu spominu, z nami sočustvovali in poskrbeli za cvetočo gomilo na zasneženem kranjskem pokopališču. Posebej iskrena hvala krajevni skupnosti Vodovodni stolp, organizaciji Zveze borcev za organizacijo in tople besede ob trenutku slovesa, kakor tudi zastavonošem, godbi in pevcem.

Vsi njegovi!

Kanal, Kneža, Ljubljana, Nova Gorica, Podbrdo, Kranj, 15. decembra 1980

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je po težki bolezni na svoj 65. rojstni dan zapustila naša draga žena, mama, sestra in teta

LUCIJA MOHAR-CILKA

roj. Golob

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena ustna in pismena sožalja, sočustvovanje, podarjeno cvetje in vence ter za tako številno udeležbo na zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam v težkih trenutkih največ pomagali, kakor tudi družbenopolitičnim organizacijam in krajevni skupnosti Naklo, nadalje tov. Zdenkoto Koširju za tako lep in iskren poslovilni govor ob njenem grobu ter Jenku Petru za vodenje pogrebne sprejeda.

Prav lepa hvala tudi pevcem iz Naklega ter g. župniku za obred.

Se enkrat vsem prisrčna hvala!

Žalujemo: mož Janez, sin Janez, sestra Cvetka in drugo sorodstvo!

Strahinj, 15. decembra 1980

Skromno kot je živela, je odšla od nas naša draga

ANGELA CIZELJ

roj. Selan iz Podkorena

Od nje smo se poslovili 15. decembra 1980 na pokopališču v Podkorenu. Prisrčno se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje in vence.

Še posebej se zahvaljujemo sindikalnim organizacijam in sodelavcem SAP-VIATOR TOZD Jesenice, GRADBINEC TOZD SKO Kranj - sektor Jesenice in VERIGI Lesce TOZD Vijakarna.

Topla zahvala g. župniku iz Kranjske gore za poslovilne besede in g. dekanu iz Kranja za sodelovanje pri obredu.

Prisrčna zahvala vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem ter znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Se enkrat vsem skupaj in vsakemu posebej prisrčna zahvala!

VSI NJENI DRAGI!

Podkoren, 15. decembra 1980

Steklina močnejše ogroža Gorenjsko

V novembru in decembru se je steklina v vseh gorenjskih občinah — z izjemo jeseniške — močno razširila — Potreben bi bil strožji nadzor nad spoštovanjem odredbe o zapori mačk in psov — Stekla mačka v Jelendolu ugriznila žensko — Cepivo je, vendar ne v neomejenih količinah

Medtem ko se je steklina zadnje čase povsem umaknila s področja jeseniške občine, tako da veljajo Jesenice le za neposredno ogroženo, ne pa več za okuženo s steklino, pa ta nevarna bolezen povzroča v vseh ostalih gorenjskih občinah nemalo skrbi. Zdi se, da je zadnja dva meseca ta bolezen, ki jo najpogostejše prenašajo lisice, doživela v štirih gorenjskih občinah razmah, ki so ga veterinarji in zdravniki napovedovali že pred dvema letoma. Bolezen ima kajpak svoje upadanje in naraščanje in kaže, da je ravno val naraščanja v zadnjem času zajel tolikšen obseg, ki smo se ga pravzaprav bali že poprej.

Številke o živalih, na katerih so na oddelku za virološko preiskavo biotehniške fakultete v Ljubljani odkrili steklino, sicer ne kažejo dejanskega stanja razširjenosti stekline, saj v laboratoriju enostavno ne zmorejo sproti pregledati prav vseh poslanih živali. Prednost za preiskavo imajo namreč poslani sumljivi živali, za katere se sumi, da so bile v stiku s človekom. V letošnjem letu je bila steklina ugotovljena (podatki veljajo do konca novembra) v jeseniški občini na 2 lisicah in 1 telici, v kranjski je bilo 19 lisic in 1 srnjak, v radovljški 25 lisic, 1 pes ter 1 maček, v škofjeloški občini je bilo 5 steklih lisic, v trziški pa 7 lisic in 1 maček.

S snegom in mrazom v novembru in decembru so se lisice zelo približale hišam, s tem pa tudi steklina. Ni bilo ravno malo primerov, ko se je lisica stekla s steklino. Večina psov, četudi so privezani, namreč niso zavarovani z ograjo, tako da spopad z morebitno okuženo lisico ni tako redek. Še nevarnejše je seveda, če lastnik psa odveže in ga brez nadzorstva spusti, da žival leta po gozdu in tako pride v stik z bolno živaljo. Da je pes okužen, lastnik verjetno ne bo vedel prej, preden žival ne zbolí.

Odlokov o zapori psov in mačk, ki veljajo v vseh občinah, se je vsekakor še vedno treba držati. Pred kratkim je v Jelendolu nad Trzicem zbolela za steklino domača mačka. Žival je bila zunaj, verjetno je prišla v stik s kako drugo že za steklino obolelo živaljo; ko je mačko, ki se je po nekajdnevni odsotnosti sicer vrnila v hišo, hotela pobožati neka ženska, jo je žival nekajkrat ugriznila v roko in opraskala. Mačko so ubili in glavo poslali v preiskavo, ki je potrdila, da je bila žival stekla. Žensko so seveda v antirabični ambulanti v Kranju cepili, prav tako pa še sedem članov družine, ki so bili pred tem v stiku z mačko. Takih in podobnih primerov neprevidnega ravnanja je še, do njih pa prihaja še vedno, ker ljudje ne verjamejo povsem, da se le z zaporo mačk in psov obvarujejo okužbe s steklino. Predavanja po krajevnih skupnostih po vsej Gorenjski je bilo lani in letos veliko, prav tako na osnovnih šolah, tako da ne bi smelo biti ljudi, ki o tej bolezni ne bi kaj vedeli in predvsem tega, kako se je treba varovati. Bolezen je preveč resna, da bi si lahko privoščili kakršno koli nespoštovanje veljavnih ukrepov za zatiranje, pri tem pa se je treba zavedati, da si mora svoje zdravje in zdravje svojih bližnjih varovati vsak sam. Cepivo kljub nemajhnim težavam pri dobavi sicer je, dobivamo pa ga iz uvoza, saj domača proizvodnja cepiva še ni nared.

L. M.

NESREČE

S CESTE V DREVO

Kranj — Na magistralni cesti med Kranjem in Naklom se je v torek, 16. decembra, ob 22.45 pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Dragomir Jokić (roj. 1951) z Jesenic je vozil proti Kranju, vendar pa ga je na mokri in spolzki cesti zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s ceste v drevo. V trčenju je bil voznik huje ranjen in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

NEPREVIDEN OTROK

Jesenice — Na Cesti 1. maja se je v torek, 16. decembra, ob 13.30 pripetila prometna nezgoda, v kateri je bila ranjena 6-letna Azra Ključanin. Ko je voznik osebnega avtomobila Anton Kraševac ustavil, da bi potniki izstopili, je Azra sama izza avtomobila začela prečkati cesto, ne da bi počakala svojo mamo, ki je iz avtomobila pomagala drugemu otroku. Prav tedaj je pripeljal mimo voznik tovornjaka Anton Langus iz Mojstrane, ki zaradi odprtih vrat osebnega avtomobila deklice ni mogel takoj opaziti, tako da jo je zadel. V nesreči si je Azra pretresla možgane.

AVTO ZANESLO V LEVO

Kranj — V ponedeljek, 15. decembra, ob 21. uri se je na magistralni cesti pri Meji pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Roman Rančigaj (roj. 1940) iz Kranja je vozil iz ljubljanske smeri proti Kranju in je na Meji zaradi neprimerne hitrosti zavozil na levo stran ceste ter trčil v osebni avtomobil Marjana Tavčarja (roj. 1925) iz Pirniča. V trčenju je bil voznik Rančigaj lažje ranjen, škode na avtomobilih pa je za 60.000 din.

TRČIL V PEŠČA

Kranj — V sredo, 17. decembra, ob 19.10 se je v križišču Oldhamske ceste in Ceste Staneta Žagarja pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Zlatko Šifer (roj. 1952) iz Kranja je pripeljal po Oldhamski proti Primskovemu, v križišču pa mu je z desne strani prišel pred avtomobil Ivan Lampret (roj. 1912) iz Zupančičeve v Kranju. V trčenju si je Lampret zlomil nogo in dobil pretres možganov. Prepeljali so ga v Klinični center.

»Sposodil« si je avtobus

Nočna vožnja se je končala že po 4 kilometrih — Nevešči sposojevalec je napravil na Alpetourovem avtobusu za okoli 40.000 din škode

Kranj — Nočno vožnjo z avtobusom si je v torek, 16. decembra, okoli 22.30 ure privoščil neznani voznik. Vendar pa je bilo vozilo zanj le preveliko, tako da se je vožnja kaj kmalu končala. Voznik Alpetourovega avtobusa Hasan Mahmutović je v torek okoli 15. ure parkiral avtobus pred samopostrežno trgovino na Planini, ga zaklenil in v dobri veri, da ga bo avtobus čakal do naslednjega dne, odšel domov. Po tahografu pa je bilo ugotovljeno, da je zvečer okoli 22.35 nekdo na silo vlomil v avtobus in se odpeljal proti Hrastju. Nevešč vožnje je neznanelec svojo vožnjo končal že po kakih 4 kilometrih. Zaradi nespretnosti in pa

verjetno tudi zaradi spolzke ceste je z avtobusom trčil v drevo, vozilo pa je poškodovano tudi na zadnji strani. Ko je v Hrastju skušal obrniti na stranski cesti, so zadnja kolesa zdrsnila s ceste, tako da je avtobus nasedel. Ker vozila ni mogel več spraviti na cesto, je »šofer« zaklenil avtobus in jo peš mahnil nazaj proti Kranju. To zadnje dejanje nočne vožnje je opazoval občan iz Hrastja in o zapuščenem avtobusu obvestil postajo milice, opisal pa je tudi voznika. Uprava javne varnosti naproša občane, ki so morda videli storilca, ko je vstopal v avtobus na Planini, a njegov opis sporoče najbližji postaji milice.

Kdo jo je videl

Kranj — V petek, 12. decembra, je odšla od doma neznano kam Ema Sauer, stara 27 let, iz Kranja, ulica Janeza Puharja. Visoka je 165 cm, vitke postave, podolgovatega obraza, svetlokožastih las z rdečkastimi odsevom. Obležena je bila v rdeč plašč s pasom in ovratnikom iz belega umetnega krzna, na glavi pa je imela kučmo iz enakega krzna.

Spodaj nosi puli vijolične barve, verjetno tudi rjav pulover z V-izrezom, kavbojke modre barve; obuta pa v visoke škornje na zadrgo vinske rdeče barve z visokimi petami, (izdelek Planike), s seboj pa je imela tudi torbico (z vsemi dokumenti) iz skaja iste barve kot škornji, z jermenom za na ramo. Na roki nosi zlat poročni prstan in zlat prstan z rdečim kamnom.

Nekako pred tremi meseci je njen mož opazil pri njej znake duševnih motenj, zaradi česar se je kasneje tudi zdravila. V ponedeljek, 8. decembra, je nenadoma odšla zdoma, ne da bi povedala kam gre. Po daljšem iskanju jo je mož našel v Ptujju na domu njenih staršev. Nazaj v Kranj jo je pospremil tudi njen oče. Zdravnik ji je dal napotnico za pregled pri psihiatru, vendar pa 11. decembra tja ni hotela. Naslednji dan, v petek, 12. decembra, pa je doma povedala, da gre sama k zdravniku, vendar pa se ni več vrnila domov. Dosedanje poizvedovanje pri sorodnikih je bilo brez uspeha. Uprava javne varnosti naproša občane, ki bi morda videli žensko, ki ustreza takšnemu opisu, da to sporoče najbližji postaji milice.

Beg pred odgovornostjo

Letos je na gorenjskih cestah 26 povzročiteljev prometnih nezgod pobegnilo s kraja nesreče — 16 povzročiteljev so miličniki odkrili, ostale pobege pa še raziskujejo

Na srečo naslovi »Voznik pobegnil« v časopisnih stolpcih s prometnimi nesrečami niso ravno pogosti. V letošnjem letu se je do sredine decembra na gorenjskih cestah pripetilo vsega skupaj 26 prometnih nezgod, v katerih so povzročitelji s kraja nezgode pobegnili. Seveda pa večina ni pobegnila posledicam, saj je bilo 16 povzročiteljev kljub temu odkritih, medtem ko je še vedno neznanih 10 povzročiteljev, ki so pobegnili. Vendar pa s tem še ni rečeno, da se akti in dokumentacija o neodkritem povzročitelju odložijo v arhiv.

»Včasih je res sila težko najti povzročitelja prometne nesreče, ki iz različnih vzrokov — ali je vinjen, nima voznškega izpita ali pa vozi ukradeno vozilo, pobegne,« pravi Jože Šolar, inšpektor z UJV Kranj. »Letos sta se na primer na gorenjskih cestah pripetili dve hujši prometni nezgodi s smrtnim izidom, obakrat pa je povzročitelj pobegnil. Za nesrečo, v kateri je umrl pešec na Laborah še vedno ne vemo povzročitelja. Mnogo dela pa smo imeli z drugo nesrečo, v kateri je neznan motorist povozil pešca. Vedeli smo le to, da je vozil motorno kolo in da je mlajši moški. Čeprav nam je v preiskavi zelo veliko pomagala občanka, ki je povzročitelja videla in z njim celo govorila, pa je bilo iskanje sila težavno. Voznik je bil namreč še mladoleten in ni imel osebne izkaznice, tako da ga ni bilo v kartoteki matične službe jeseniške občine, kjer bi ga lahko očitvidka prepoznala, ni imel voznškega dovoljenja, vozil pa je še neregistrirano motorno kolo, ki ga zato tudi ni bilo v registru motornih vozil. Na srečo pa je bil naslov na računu, v trgovini, kjer je bilo motorno kolo kupljeno.«

Neodkrita sta še dva pobege s prometne nezgode, v kateri sta bili dve osebi ranjeni, pri ostalih sedmih neodkritih pa gre le za materialno škodo. Največkrat se tudi zgodi, da povzročitelj pobegne z nezgode, ki se pripeti zvečer. »Če se pripeti takšna nezgoda s pobegom, čaka delavce milice ogromno dela,« pravi inšpektor Šolar, »vendar pa nam pri tem zelo veliko pomagajo tudi občani sami; to je še posebej važno takrat, kadar na cesti ni ostalo kaj dosti sledov.«

V vni, da bi kar najhitreje umaknili vozilo s ceste, udeleženci nesreče namreč ne zavarujejo sledov, ki jih je zaradi trčenja povzročil pobegni voznik s svojim vozilom. Majhne drobce laka ali koščke stekla največkrat najdejo tehniki UJV, če je kraj nesreče primerno zavarovan. Če pa spet steče promet, pa seveda sledovi izginejo. Ni redek primer, ko so s koščka razbitega stekla ugotovili vrsto vozila in ga skupaj z drugimi informacijami kasneje tudi identificirali. Seveda pa si je v času, ko mine od nezgode, v kateri povzročitelj pobegne, pa do prihoda miličnikov, pomagati po svoje; inšpektor meni, da je koristno ustavljati vozila iz nasprotne smeri, v katero je odpeljal povzročitelj, saj se neredko poškodovano vozilo, ki drvi s kraja nesreče, opazi — morda ima razbite žaromete, močno opraskano levo stran, odtrgana vrata in podobno.

Nemalokrat prosi za pomoč tudi voznik, ki mu je povzročitelj nesreče pobegnil, čeprav sta se takoj po nezgodi ustavila in se dogovorila, da se naslednji dan dobita na zavarovalnici. Oškodovani voznik ima pravico, da zve naslov povzročitelja, pogleda osebno izkaznico in vozniško dovoljenje. Zato je koristno v vsakem primeru zapisati številko registrske tablice ali pa — če je fotoaparati pri roki — tudi prometno nezgodo in seveda položaj vozil na cesti v primerih, ko gre le za materialno škodo, tudi slikati.

Medtem ko v sedanji zakonodaji pobeg s kraja nesreče ni pomenil kaznivga dejanja, to velja le za opustitev pomoči ponesrečenemu, pa novi zakon o varnosti v cestnem prometu, ki začne veljati maja prihodnje leto, govori o tem v 147. in 148. členu; kršenje dolžnosti udeležencev v prometni nezgodi, med drugim tudi zapustitev kraja nezgode, se po novem zakonu kaznuje z denarno kaznijo do 3000 din ali z zaporom do 30 dni.

L. M.

tovarniška prodajalna

Deteljica

**DARILO
ZA
VAŠEGA
MALČKA**

topla obutev

TOVARNA OBUTVE TRZIC

